

VLIV VĚZEŇSKÉHO PROSTŘEDÍ NA ŽIVOTY ODSOUZENÝCH VE VÝKONU TRESTU

Bc. Tereza Randýsková

Diplomová práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav pedagogických věd
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Tereza Randýsková**
Osobní číslo: **H11705**
Studijní program: **N7501 Pedagogika**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Vliv vězeňského prostředí na životy odsouzených ve výkonu trestu**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.
Vymezení pojmů a teoretických východisek z oblasti vězeňství, trestu odnětí svobody, životní dráhy a sociálního klima ve vězení.
Příprava metodiky výzkumné části.
Realizace kvantitativního výzkumu ve vybraných věznicích.
Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.
Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

ČERNÍKOVÁ, Vratislava a Vojtěch SEDLÁČEK. Základy penologie pro policisty. Praha: Policejní akademie České republiky, 2002. ISBN 80-7251-104-1.

HÁLA, Jaroslav. Úvod do teorie a praxe vězeňství. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2006. ISBN 80-86708-30-6.

HENDRYCH, Igor. Vybrané kapitoly z penologie. Opava: Tisk ediční středisko FPF, 2010. ISBN 978-80-7248-574-1.

CHRÁSKA, Miroslav. Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.

SOCHŮREK, Jan. Úvod do penologie. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007. ISBN 978-80-7372-287-6.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Soňa Vávrová, Ph.D.**

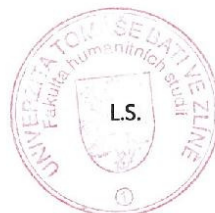
Ústav pedagogických věd

Datum zadání diplomové práce: **30. listopadu 2012**

Termín odevzdání diplomové práce: **26. dubna 2013**

Ve Zlíně dne 14. února 2013

doc. Ing. Aněžka Lengálová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užit své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze diplomové práce jsou totožné;
- na diplomové práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 19.3.2013

Teruza Randezová

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

(1) Vysoká škola nevyvážečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) *Dizertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.*

(3) *Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.*

2) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:*

(3) *Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).*

3) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:*

(1) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.*

3). *Odptává-li autor takového díla udělit svolení bez věcného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 neztvárá nedotčeno.*

(2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*

(3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Předložená práce se zabývá vlivem vězeňského prostředí na životy odsouzených ve výkonu trestu, a to ve věznici Horní Slavkov, Karviná, Oráčov, Mírov a Valdice. V teoretické části se zaměřuji na Vězeňskou službu ČR, její strukturu, organizační jednotky a úkoly. Dále pozornost věnuji výkonu trestu odnětí svobody. V poslední kapitole teoretické části jsou popsány limitující faktory, sociální klima vězení a životní cyklus.

Praktická část obsahuje výsledky výzkumného šetření, které proběhlo ve věznici Horní Slavkov, Karviná, Oráčov, Mírov a Valdice. Cílem výzkumu bylo zjistit, jak podle odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody ovlivňuje vězeňské institucionální prostředí jejich život.

Klíčová slova:

Vězeňská služba, výkon trestu odnětí svobody, uvěznění

ABSTRACT

My thesis deals with the influence of the prison environment on the lives of the prisoners in the prisons of Horni Slavkov, Karvina, Oracov, Mirov and Valdice. In the theoretical part of my thesis I focus on the Prison service of the Czech Republic, its structure, organisation units and tasks. Further on I analyse the prison sentence. In the last chapter of the theoretical part I provide the description of limit factors, prison social climate and life cycle.

The practical part contains the result of my research that took place in the prisons of Horni Slavkov, Karvina, Oracov, Mirov and Valdice. The aim of my research was to find out how the prison institutional atmosphere affects the life of those condemned to prison service.

Keywords:

Prison service, prison sentence, imprisonment

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych velmi ráda upřímně poděkovala vedoucí mé diplomové práce Mgr. Soni Vávrové, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady, podnětné připomínky a trpělivost při vedení mé práce.

Také chci poděkovat ředitelům Věznice Horní Slavkov, Věznice Karviná, Věznice Mírov, Věznice Oráčov, Věznice Valdice za umožnění výzkumu.

Dále chci poděkovat jednotlivým pracovníkům věznic panu Mgr. Luboši Janečkovi, panu Bc. Jaroslavu Bulavovi, panu Mgr. Miroslavu Kristovi, paní Kateřině Hůlové, panu mjr. Mgr. Pavlu Stindlovi, a to za velmi cenné rady, připomínky a jejich ochotu při společné spolupráci.

Děkuji také respondentům, kteří byli ochotni se na mém výzkumu podílet.

Rovněž děkuji za oporu mé mamince a mým věrným přátelům.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

„Nejkrásnější sny o svobodě snili lidé v žaláři.“

Friedrich Schiller

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR	12
1.1 ZÁKLADNÍ STRUKTURA VĚZEŇSKÉ SLUŽBY ČR	12
1.2 ORGANIZAČNÍ JEDNOTKY VĚZEŇSKÉ SLUŽBY ČR	14
1.3 ÚKOLY VĚZEŇSKÉ SLUŽBY ČR	15
1.4 SPOLUPRÁCE VĚZEŇSKÉ SLUŽBY ČR S DALŠÍMI ORGANIZACEMI	19
1.5 INSTITUCE VĚZENÍ	19
1.5.1 Věznice a jejich naplnění v ČR	21
1.6 PRAVIDLA PRO ZACHÁZENÍ S VĚZNĚNÝMI OSOBAMI	23
1.6.1 Evropská vězeňská pravidla	24
1.6.2 Standardní minimální pravidla OSN pro zacházení s vězni.....	26
2 TREST ODNĚTÍ SVOBODY	27
2.1 VÝKON TRESTU ODNĚTÍ SVOBODY	27
2.1.1 Zásady výkonu trestu odnětí svobody	29
2.2 PŮSOBNÍ TRESTU ODNĚTÍ SVOBODY NA JEDINCE	30
2.2.1 Uvěznění	33
2.3 VÝCHOVNÁ FUNKCE TRESTU ODNĚTÍ SVOBODY.....	34
3 LIMITUJÍCÍ FAKTORY A SOCIÁLNÍ KLIMA VĚZENÍ	37
3.1 LIMITUJÍCÍ FAKTORY VĚZENÍ	38
3.1.1 Prizonizace	41
3.1.2 Agrese ve vězení	42
3.1.3 Sebevražedné jednání a sebepoškozování.....	43
3.1.4 Hladovky	44
3.1.5 Problematika náhradního sexuálního uspokojování.....	44
3.1.6 Zneužívání drog ve vězení	44
3.1.7 Vzpoury	45
3.2 VĚZENÍ JAKO STIGMA	45
3.2.1 Stigmatizace „zločinců“ po návratu z vězení.....	46
3.2.2 Vliv stigmatizace na životní dráhu.....	48
II PRAKTICKÁ ČÁST	52
4 VLIV VĚZEŇSKÉHO PROSTŘEDÍ NA ŽIVOTY ODSOUZENÝCH VE VÝKONU TRESTU	53

4.1	CÍL VÝZKUMU A VÝZKUMNÝ PROBLÉM	53
4.2	VÝZKUMNÉ OTÁZKY	53
4.3	VOLBA VÝZKUMNÉ STRATEGIE A TECHNIKA SBĚRU DAT.....	54
4.4	VÝZKUMNÝ SOUBOR	55
4.5	ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ DAT	56
5	VYHODNOCENÍ A INTERPRETACE ZÍSKANÝCH DAT.....	57
5.1	SOCIODEMOGRAFICKÉ CHARAKTERISTIKY ZKOUMANÉHO VZORKU.....	57
5.2	OVĚŘENÍ POUŽITÍ STATISTICKÝCH METOD	59
5.3	VYHODNOCENÍ A INTERPRETACE DAT.....	62
5.4	SHRnutí VÝSLEDKŮ VÝZKUMU A VYHODNOCENÍ VÝZKUMNÝCH OTÁZEK	86
	ZÁVĚR	89
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	91
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	95
	SEZNAM OBRÁZKŮ	96
	SEZNAM TABULEK.....	97
	SEZNAM GRAFŮ	99
	SEZNAM PŘÍLOH.....	100

ÚVOD

Jako téma své diplomové práce jsem si zvolila oblast vězeňství. Tuto oblast jsem si vybrala nejen z toho důvodu, že mě vězeňské prostředí zajímá a považuji ho za téma, které je neustále aktuální, ale také proto, že jsem se již ve své bakalářské práci tímto tématem zaobírala a měla možnost do něj tedy hlouběji proniknout.

Výsledky průzkumu mé předchozí práce, pro mě osobně byly velkým přínosem a utvrdily mě v tom, že se jedná o oblast, která je velmi různorodá, zajímavá a diskutabilní. Také to, že samotní odsouzení vítají někoho, kdo přichází se zájmem o tuto problematiku a tedy o ně samotné, bylo pro mne dostatečnou inspirací.

Jedná se o oblast, kde jsou podmínky skutečně jiné, než ty, které máme, když zkoumáme faktory, s kterými se můžeme setkat denně. S těmito jedinci nebo s podmínkami, ve kterých se nachází osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, tak s těmi rozhodně běžně do kontaktu nepřijdeme. Výzvou tedy pro mě bylo, zjistit jaký je vliv vězeňského prostředí na životy odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody, a to ve všech věznicích v ČR. Předem mi bylo zcela jasné, že se nesetkám s nadšením všech věznic, ale proč se o to alespoň nepokusit?

Jaký vliv má vězeňské institucionální prostředí na životy odsouzených? Je vůbec možné, aby toto prostředí osoby nějakým způsobem ovlivnilo nebo změnilo? Zcela jistě se jedná o prostředí, které jedincům, alespoň z malé části, mění pohled na svět, na život a bezpochyby na ně samotné. Proč se tedy těchto osob nezeptat na to, jakým způsobem je pobyt ve vězení mění, jak se cítí? A také na to, jak si představují svoji existenci do budoucna, až opustí „život za mřížemi“? Bezpochyby není jednoduché být v prostředí, kde je vám sebrán určitý druh svobody a činnosti, které jste prováděli běžně, si nyní dovolit nemůžete.

Pobytem ve vězení lidé získají do konce života „nálepku“, že byli odsouzení. Zajímá mě, co je dokáže motivovat k tomu, aby se dokázali i s tímto vyrovnat. Mohou se s tím tedy smířit nebo uvěznění nepovažují za překážku? A jak dalece zasahuje výkon trestu odnětí svobody do jejich osobního života? Zůstali na všechno sami?

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR

Výkon vazby a výkon trestu odnětí svobody je zajišťován Vězeňskou službou České republiky¹, která dále zajišťuje ochranu, pořádek a bezpečnost při výkonu a správě soudnictví.² Také střeží a spravuje věznice, společně s detenčními ústavami.³

V předložené práci se zabýváme problematikou vězeňství. Je tedy nutné, abychom se seznámili a vyjasnili si organizaci, strukturu a řízení Vězeňské služby ČR.

1.1 Základní struktura vězeňské služby ČR

Účinnosti nabyl dne 1. ledna 1993 zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky⁴. Ve znění pozdějších předpisů je Vězeňská služba České republiky podřízena Ministerstvu spravedlnosti ČR, které je ústředním orgánem státní správy pro vězeňství a ve vztahu k vězeňství plní funkci zřizovatele.⁵

Vězeňská služba ČR se klasifikuje na vězeňskou stráž, justiční stráž, které mají postavení ozbrojeného sboru a dále na správní službu.⁶

¹ SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 20. ISBN 978-80-7372-287-6.

² MAŘÁDEK, Vladimír. *Vězeňství*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2005, s. 118. ISBN 80-7368-002-5.

³ ZOUBKOVÁ, Ivana a kol. *Kriminologický slovník*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011, s. 216. ISBN 978-80-7380-312-4.

⁴ HÁLA, Jaroslav. *Úvod do teorie a praxe vězeňství*. 2. vyd. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2006, s. 51. ISBN 80-86708-30-6.

⁵ SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 20. ISBN 978-80-7372-287-6.

⁶ PLAČEK, Michal. *Koncepce strategického controllingu ve Vězeňské službě ČR*. Ostrava: KEY Publishing, 2011, s. 46. ISBN 978-80-7418-094-1.

Obr. 1 – Klasifikace Vězeňské služby ČR⁷

- **Vězeňská stráž**

Její povinností je, že střeží, předvádí a eskortuje osoby, které jsou ve výkonu vazby a ve výkonu trestu odnětí svobody. Také střeží vazební věznice, věznice a věznice pro místní výkon trestu. Při této činnosti a ve zmíněných místech zajišťuje stanovený pořádek a kázeň.

- **Justiční stráž**

Zabezpečuje pořádek a bezpečnost v budovách státních zastupitelství a soudů a v dalších místech činnosti soudů a Ministerstva spravedlnosti ČR. Zajišťuje bezpečnost výkonu pravomocí soudů a státních zastupitelství v rozsahu stanoveném zákonem.

- **Správní služba**

Zabezpečuje organizační, výchovnou, ekonomickou a další odbornou činnost a rozhoduje ve správním řízení podle všeobecně platných právních předpisů.⁸

Za Vězeňskou službu činí právní úkony jménem státu **generální ředitel**. Oprávnění jednat a činit právní úkony za Vězeňskou službu ve všech věcech jsou **ředitelé** vazebních věznic, věznic a dalších organizačních jednotek. Nerozhodují však o věcech, které jsou uvedeny

⁷ SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 20. ISBN 978-80-7372-287-6.

⁸ ŠTĚRBA, Vladislav. *Penologie*. 2. vyd. Praha: ARMEX, 2009, s. 35-36. ISBN 978-80-86795-74-4.

v zákonu č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky nebo pokud se jedná o rozhodnutí ministra a generálního ředitele, které patří do jejich pravomoci.⁹

1.2 Organizační jednotky Vězeňské služby ČR

Vězeňskou službu ČR řídí ministr spravedlnosti, a to prostřednictvím generálního ředitele. Jeho také jmenuje a odvolává. Generální ředitel se zodpovídá ministru spravedlnosti za činnost Vězeňské služby ČR. Základní organizační jednotky jsou zřízeny a rušeny ministrem spravedlnosti a v čele jednotlivých organizačních jednotek stojí ředitelé. Tyto ředitelé ustanovuje nebo jmenuje a odvolává generální ředitel.¹⁰

Mezi základní organizační jednotky Vězeňské služby ČR republiky řadíme:

- **Generální ředitelství** - v čele stojí generální ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti. Plní a má řídicí, kontrolní a metodickou funkci.¹¹ Touto činností vytváří předpoklady, proto, aby jednotlivé organizační jednotky Vězeňské služby ČR mohly řádně plnit úkoly, které pro ni vyplývají ze zákonů a dalších právních předpisů.¹²
- **Vazební věznice** – tyto věznice zřizuje a zrušuje ministr spravedlnosti.¹³ Hlavním úkolem je zabezpečit, aby vazba plnila stanovený účel a byla vykonávána v souladu se zákonem č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů. Oprávněnost k tomu, aby mohly vazební věznice zajišťovat také výkon trestu odnětí svobody, má generální ředitel.

⁹ ČESKO. Zákon č. 555 ze dne 17. listopadu 1992 České národní rady o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-555>.

¹⁰ SOCHŮREK, Jan. *Kapitoly z penologie II. díl: teorie a praxe zacházení s vězňnými*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 7. ISBN 978-80-7372-204-3.

¹¹ PLAČEK, Michal. *Koncepce strategického controllingu ve Vězeňské službě ČR*. Ostrava: KEY Publishing, 2011, s. 46. ISBN 978-80-7418-094-1.

¹² SOCHŮREK, Jan. *Kapitoly z penologie II. díl: teorie a praxe zacházení s vězňnými*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 7. ISBN 978-80-7372-204-3.

¹³ ŠTĚRBA, Vladislav. *Penologie*. 2. vyd. Praha: ARMEX, 2009, s. 36. ISBN 978-80-86795-74-4.

- **Věznice** – hlavním úkolem je, aby trest odnětí svobody plnil svůj účel a byl, vykonáván v souladu se zákonem 169/199 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů. Platné právní a vnitřní předpisy jim ukládají další úkoly, které souvisí s výkonem trestu odnětí svobody.
- **Střední odborné učiliště** – jedná se o školu, která je určena pro osoby ve výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. Zabývá se vzděláváním obviněných a odsouzených v rozsahu středního odborného učiliště.
- **Zotavovny Vězeňské služby ČR** – jedná se o zařízení, které jsou rehabilitační a rekreační. Ve své hlavní činnosti poskytují ubytovací a stravovací služby přednostně pro preventivní rehabilitace, také pro akce pracovního a služebního charakteru. Dále poskytují služby rekreační pro příslušníky a občanské pracovníky Vězeňské služby ČR a pracovníky resortu Ministerstva spravedlnosti ČR. Také provozují zotavovny a hospodářskou činnost.¹⁴
- **Institut vzdělávání** – jedná se o resortní vzdělávací zařízení, které zabezpečuje, aby příslušníci a občanští zaměstnanci Vězeňské služby ČR byli náležitě vyškoleni a vycvičeni pro výkon své služby, práce a aby se zvyšovala jejich odborná úroveň.¹⁵

1.3 Úkoly Vězeňské služby ČR

Je samozřejmostí, že každá instituce musí plnit své úkoly, aby dosáhla co nejkvalitnějších výsledků ve své oblasti, a výjimkou není ani Vězeňská služba ČR. Úkoly by tedy měli plnit všichni, kteří jsou součástí této instituce a podílí se na jejím fungování. Úkoly Vězeňské služby jsou stanoveny v zákonu č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky.

¹⁴ SOCHŮREK, Jan. *Kapitoly z penologie II. díl: teorie a praxe zacházení s vězňnými*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 7-8. ISBN 978-80-7372-204-3.

¹⁵ SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 21. ISBN 978-80-7372-287-6.

Vězeňská služba:

- a) *spravuje a střeží vazební věznice a věznice a odpovídá za dodržování zákonem stanovených podmínek výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody,*
- b) *spravuje a střeží ústavy pro výkon zabezpečovací detence,*
- c) *střeží, předvádí a eskortuje osoby ve výkonu vazby, ve výkonu zabezpečovací detence a ve výkonu trestu odnětí svobody,*
- d) *prostřednictvím programů zacházení soustavně působí na osoby ve výkonu trestu odnětí svobody a obdobně i na některé skupiny osob ve výkonu vazby s cílem vytvořit předpoklady pro jejich řádný způsob života po propuštění,*
- e) *provádí výzkum v oboru penologie a využívá jeho výsledky a vědecké poznatky při výkonu vazby a při výkonu trestu odnětí svobody,*
- f) *zajišťuje pořádek a bezpečnost v budovách soudů, státních zastupitelství a ministerstva a v jiných místech jejich činnosti a v rozsahu stanoveném tímto zákonem zajišťuje pořádek a bezpečnost při výkonu pravomoci soudů a státních zastupitelství,*
- g) *vytváří podmínky pro pracovní a jinou účelnou činnost osob ve výkonu vazby, ve výkonu zabezpečovací detence a ve výkonu trestu odnětí svobody,*
- h) *provozuje hospodářskou činnost za účelem zaměstnávání osob ve výkonu trestu odnětí svobody, případně i osob ve výkonu vazby,*
- i) *vede evidenci osob ve výkonu vazby, ve výkonu zabezpečovací detence a ve výkonu trestu odnětí svobody na území České republiky,*
- j) *plní úkoly, které pro ni vyplývají z vyhlášených mezinárodních smluv, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána,*
- k) *zabezpečuje vzdělávání příslušníků Vězeňské služby (dále jen "příslušníci") a občanských zaměstnanců Vězeňské služby, které provádí Institut vzdělávání, a vzdělávání osob ve výkonu vazby a ve výkonu trestu odnětí svobody, které provádí Střední odborné učiliště, učiliště a odborné učiliště Vězeňské služby,*
- l) *poskytuje zdravotní služby ve svých zdravotnických zařízeních osobám ve výkonu vazby, osobám ve výkonu zabezpečovací detence a osobám ve výkonu trestu odnětí svobody, pří-*

služníkům a občanským zaměstnancům Vězeňské služby; v případě potřeby zabezpečuje zdravotní služby u mimovězeňských poskytovatelů zdravotních služeb.¹⁶

Podle zvláštních právních předpisů Vězeňská služba plní i další úkoly. Nejčastěji do pří-
mého styku s vězni v každé věznici i vazební věznici přicházejí zejména tyto zaměstnanci:

- **Vedení věznice** – jedná se o ředitele a jeho zástupce
- **Výchovní pracovníci** – jedná se o vychovatele, vrchní dozorce, dozorce
- **Specialisté** – jedná se o psychology, speciální pedagogy, lektory – instruktory, pedagogy volného času, sociology, sociální pracovníky, vychovatele, učitelé ve škol-
ských vzdělávacích střediscích a kaplany
- **Duchovní** – jedná se jak o kaplany, kteří jsou zaměstnanci Vězeňské služby ČR, také i o externí duchovní
- **Pracovníci strážní a eskortní služby** – jedná se o vrchní inspektory a inspektory strážní služby, operátory a strážné
- **Občanští zaměstnanci** – jedná se o ekonomy, správní pracovníky, logistiky a personalisty
- **Zdravotnický personál** – jedná se o lékaře, zdravotní sestry
- **Pracovníci oddělení prevence a stížností**¹⁷

Tito všichni zaměstnanci vykonávají činnosti ve Vězeňské službě. Můžeme říci, že mezi profese, jejichž realizátoři přispívají k naplnění cílů zacházení s vězni **nejvíce**, jsou činnosti těchto profesí: činnost dozorce, činnost lékaře, činnost psychologa, činnost duchovního, činnost vychovatele, činnost sociální pracovnice, činnost sociálního pedagoga, činnost vychovatele – terapeuta a činnost lektora – instruktora.¹⁸

¹⁶ ČESKO. Zákon č. 555 ze dne 17. listopadu 1992 České národní rady o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-555>.

¹⁷ SOCHŮREK, Jan. *Kapitoly z penologie II. díl: teorie a praxe zacházení s vězňnými*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 10. ISBN 978-80-7372-204-3.

¹⁸ HÁLA, Jaroslav. *Úvod do teorie a praxe vězeňství*. 2. vyd. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2006, s. 55-62. ISBN 80-86708-30-6.

Civilní zaměstnanci tvoří zvláštní skupinu – jedná se o obslužné profese. Na pracovištích se setkávají s vězni, ale nepodílí se na programech zacházení. Jedná se např. o kuchaře, automechaniky, údržbáře apod.¹⁹

Vězeňská služba tedy ve svém souhrnu **odpovídá** za dodržování zákonem stanovených podmínek výkonu vazby a také trestu odnětí svobody. Na prvním místě by zcela jistě měla být bezpečnost a dodržování zákonitosti.²⁰

Jednou z funkcí vězeňství je, že plní **funkci sociální**, kterou můžeme spatřovat jednak v pozitivní, ale i v negativní rovině. Za **pozitivní** rovinu považujeme to, že se podílí na úpravě mezilidských vztahů, kam přispívá svou korektivní a preventivní funkcí. K ochraně hmotného a také duchovního života celé společnosti přispívá funkcí izolační a rovněž preventivní funkcí. V **negativní** rovině lze spatřovat sociální funkci vězeňství v uplatňování podmínek, které jsou represivní a znemožňují návrat odsouzených k plnohodnotnému životu. Příčinou jsou fyzické, psychické a sociální újmy, ke kterým došlo v průběhu věznění.

Posláním demokratického vězeňského systému je to, že má **vytvořit** podmínky (odborné, organizační, materiální a personální) k držení obviněných a obžalovaných pachatelů trestné činnosti, a to pro účely trestního řízení. Také podmínky pro zacházení s odsouzenými pachateli trestných činů, jehož cílem není nic jiného, než náprava a resocializace ve výkonu trestu odnětí svobody. Veškeré plnění účelu výkonu trestu odnětí svobody musí být prováděno při důsledném **dodržování** základních lidských a občanských práv a svobod.²¹

¹⁹ SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 24. ISBN 978-80-7372-287-6.

²⁰ MALÁ, Drahomíra. *Vězeňství po česku*. Tišnov: Sursum, 2003, s. 82. ISBN 80-7323-062-3.

²¹ KÝR, Aleš. Věznění a vězeňství. *Historická penologie*, 2006. Vydavatel: Institut vzdělávání – Kabinet dokumentace a historie VS ČR, roč. 4, č. 1. s. 2-4. [cit. 2013-02-02]. Dostupné z: www.ivvs.cz/_uploaded/files/43/HP01_2006.pdf.

1.4 Spolupráce vězeňské služby ČR s dalšími organizacemi

Vězeňská služba velmi úzce spolupracuje s mnohými státními i nestátními subjekty a organizacemi. Ovšem za velmi významnou lze považovat spolupráce s Policií ČR. Zejména se policisté, zaměstnanci a příslušníci Vězeňské služby setkávají při běžné činnosti, a to:

- Při pátrání po osobách, které z výkonu trestu nebo z výkonu vazby uprchly
- Při pátrání po odsouzených, kteří se nevrátili z přerušení trestu odnětí svobody nebo se nevrátili z jiné formy volného pobytu, který je mimo věznici
- Pokud Vězeňská služba nemůže zajistit pořádek a bezpečnost pomocí vlastních prostředků, a to při vzniku situace, která je ve věznici mimořádná
- Pokud zajišťuje v závažných případech trasu eskortu Vězeňské služby. A to např. v případech bezpečnosti eskortovaných osob apod.
- V odhalování trestné činnosti vězňů, kdy si vzájemně předávají informace²²

Mezi další formy spolupráce můžeme např. zařadit pomoc, která je důležitá při výcviku služebních řidičů, služebních psů apod. Pokud dojde k sebevraždě vězně, nebo k náhlému úmrtí odsouzeného, musí být Policie ČR neprodleně přivolána.²³

1.5 Instituce vězení

U zločinu se neustále jedná o **lidské chování**. Všude a hlavně vždy jsou to právě lidé, kteří se dopouštějí činů, které jsou pokládány za trestné. Všichni, ať už muži, ženy, mladí nebo staří porušují právo.²⁴

Samotné překročení zákona je již tradičně spojováno pouze s představou trestu, přičemž trest je spojen jen s představou uvěznění. V novověku se skutečně věznění stalo naprosto převažující formou trestu. Stát tímto reagoval na zločin, který byl legálně prokázáný. Mů-

²² SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 27. ISBN 978-80-7372-287-6.

²³ SOCHŮREK, Jan. *Kapitoly z penologie II. díl: teorie a praxe zacházení s vězňými*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 20. ISBN 978-80-7372-204-3.

²⁴ KAISER, Günther. *Kriminologie: úvod do základů: překlad 9. vydání s přihlédnutím k 8. vydání*. Praha: C.H. Beck, 1994, s. 183. ISBN 80-7179-002-8.

žeme tedy konstatovat, že vězení je v nové době prohlašováno nejen za **trest**, ale také i za **prostředek**, který slouží k odstrašování pachatelů od dalších zločinů. Ale také za místo, kde se dá výchovně působit na samotné odsouzené.²⁵ Také lze vězení považovat za **zvláštní typ organizace**, která je charakteristická tím, že ovlivňuje prakticky veškerý život určité části občanů.²⁶ V neposlední řadě musí být vyčerpávajícím disciplinárním aparátem, a to v mnoha ohledech. Nejen, že musí brát v úvahu všechny rysy jedince, jeho tělesný výcvik, pracovní způsobilost, každodenní vedení, morální postoj, ale i jeho nadání. Vězení nemá žádný vnějšek nebo mezeru, což znamená, že **nepřestává** v dané činnosti, dokud není jeho úkol naplněn, a to dokonale. Samotné působení na jedince musí být **nepřetržité**. Můžeme říci, že vězení má v konečném důsledku nad vězňenými téměř **naprostou moc**.²⁷ Vězení se značně **odlišuje** od běžného života, a to nejen z materiálního, ale i sociálního hlediska. Vězeň se může rozhodovat samostatně jen minimálně, stává se tedy pasivním objektem působení tohoto systému. Na určitou dobu ztrácí většinu svých rolí a jeho vztahy s blízkými osobami se narušují, mnohdy i rozpadají. Jeho role, která je **vnučená** aktuálně dominantní, je **role trestaného**, který je vyloučen ze společnosti. Může trpět nejen nudou, ale ponižováním, násilím, a to jak ze strany spoluvězňů, tak ze strany personálu.²⁸

Co se týče podmínek ve věznicích, tak ty mohou být horší, ale i lepší. Odrážejí vždy a všude postoj společnosti k jedinci, který jednal protispolečensky a také právě ony jsou měřítkem společenské a lidské vzájemnosti – solidarity. **Zaměstnanci**, kteří pracují, v oblasti vězeňství se zabývají otázkou jejich stavu a podmínkami, ve kterých odsouzení žijí. Nikdo z těchto pracovníků nezpochybňuje smysl trestu vězení. Ovšem **laická veřejnost** se otázkou vězeňství nezabývá. Dá se říci, že o jeho smyslu nepřemýšlí. To, že věznice existují, berou jako přirozenou součást systému společenských institucí. Vynakládání určitých fi-

²⁵ MATOUŠEK, Oldřich a Andrea KROFTOVÁ. *Mládež a delikvence*. Praha: Portál, 2003, s. 171. ISBN 80-7178-771-X.

²⁶ KELLER, Jan. *Sociologie organizace a byrokracie*. 2. přeprac. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2007, s. 125. ISBN 978-80-86429-74-8.

²⁷ FOUCAULT, Michel. *Dohlížet a trestat: kniha o zrodu vězení*. Praha: Dauphin, 2000, s. 325-326. ISBN 80-86019-96-9.

²⁸ VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 3. rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2004, s. 818. ISBN 80-7178-802-3.

nančních prostředků na jejich provoz, berou automaticky a jsou s tím smířeni.²⁹ Proto, aby i laická veřejnost lépe pochopila zmíněnou oblast, a to vězeňství, je také důležité, aby věděla, že existuje „Den českého vězeňství“. Den, kdy dochází nejen k seznámení veřejnosti s touto oblastí, ale vyvstává zde možnost hlouběji do této problematiky proniknout.

Generální ředitelství vězeňské služby ČR se zabývalo myšlenkou vyhlášení „**Dne českého vězeňství**“, a to již v roce 2001. V roce 2003 si vyžádalo potřebné podklady z Kabinetu dokumentace a historie Vězeňské služby ČR. Ani nyní však nedošlo k žádnému rozhodnutí. Stanovení vhodného data pro tento den se ukázalo jako nesnadný úkol. Jako nejvhodnější řešení se ukázala významná událost, která byla spojená s utvářením vězeňského personálu po vzniku Československé republiky. Dne **14. prosince** bylo vydáno nařízení o služebním slibu pro nově nastupující dozorce a dozorkyně vězňů. Generální ředitelství návrh tedy schválilo. Tento den obrací pozornost k penitenciálním tradicím první Československé republiky. Při této příležitosti by bylo vhodné uskutečnit shromáždění k připomenutí tradic, úspěchů a dosažených výsledků v českém vězeňství. Důstojné by bylo **ocenit** úspěchy příslušníků a občanských zaměstnanců, a to udělením resortních vyznamenání. Aby se seznámila **veřejnost** s tímto významným dnem pro české vězeňství, lze doporučit konání tiskové konference pro zástupce centrálních a regionálních sdělovacích prostředků. V neposlední řadě je tento den vhodným dnem k **uctění** památky zesnulých. K uctění významných osobností českého vězeňství i zasloužilých pracovníků organizačních jednotek Vězeňské služby ČR.³⁰

1.5.1 Věznice a jejich naplnění v ČR

V současné době se na území České republiky nachází 36 věznic, z toho dva detenční ústavy a 10 vazebních věznic.

²⁹ MATOUŠEK, Oldřich a Andrea KROFTOVÁ. *Mládež a delikvence*. Praha: Portál, 2003, s. 172-174. ISBN 80-7178-771-X.

³⁰ KÝR, Aleš. 14. prosinec. Den vězeňství. *České vězeňství: čtvrtletník pro vězeňství a kriminální prevenci*. 2012, roč. 20, č. 1, s. 44-45. ISSN 1213-9297.

Věznice, vazební věznice a detenční ústavy v ČR

Obr. 2 – Věznice, vazební věznice a detenční ústavy ČR³¹

Stav vězňených osob v ČR ke dni 6. 2. 2013 zachycuje následující tabulka:

Vězňené osoby

	ženy	muži
dospělí	853	15 178
mladiství	3	90
chovanci*	2	31
celkem	16 157	

* zabezpečovací detence

Obr. 3 – Vězňené osoby v ČR³²

³¹ Vězeňská služba, *Mapa věznic, vazebních věznic a detenčních ústavů ČR* [online]. Vězeňská služba České republiky, © 2012. [cit. 2013-02-02]. Dostupné z: <http://vs-cr.cz/generalni-reditelstvi-19/o-nas/zakladni-informace-4/mapa-veznic-vazebnich-veznic-a-detencnich-ustavu-cr-5401>.

Stav odsouzených ve výkonu trestu v ČR ke dni 6. 2. 2013 zachycuje Obr. 4:

	ženy	muži
dospělí	714	13 206
mladiství	3	63
celkem	13 986	

Obr. 4 – Odsouzení ve výkonu trestu v ČR³³

Stav ubytovací kapacity v ČR ke dni 6. 2. 2013 zachycuje Obr. 5:

	kapacita	skutečnost	naplněnost
výkon vazby	2 374	2 138	90,06%
výkon trestu	18 887	13 986	74,05%
detence	66	33	50,00%
celkem	21 327	16 157	75,76%

Obr. 5 – Ubytovací kapacita vězňených osob v ČR³⁴

1.6 Pravidla pro zacházení s vězňenými osobami

Je důležité, abychom v této kapitole krátce zmínili pravidla, která jsou nezbytná a jsou nedílnou součástí při zacházení s vězňenými osobami. Dle mého názoru je podstatné, aby tato pravidla znal každý, kdo se do kontaktu s vězňenými osobami dostane.

³² Generální ředitelství, *Rychlá fakta* [online]. Vězeňská služba České republiky, © 2012. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/informacni-servis/rychla-fakta/>.

³³ Generální ředitelství, *Rychlá fakta* [online]. Vězeňská služba České republiky, © 2012. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/informacni-servis/rychla-fakta/>.

³⁴ Generální ředitelství, *Rychlá fakta* [online]. Vězeňská služba České republiky, © 2012. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/informacni-servis/rychla-fakta/>.

1.6.1 Evropská vězeňská pravidla

V těchto pravidlech je zdůrazněno, že **nepředstavují** vzorový systém. Ve skutečnosti mnohé evropské vězeňské služby nyní fungují na podstatně vyšší úrovni, než stanovují zásady, které jsou v pravidlech uvedeny.³⁵ Veškerá pravidla byla navrhována tak, aby odpovídala potřebám a snahám jednotlivých vězeňských správ, vězňům, ale i pracovníkům vězeňským ústavům. Tímto zajistila moderní, koherentní, pozitivní a realistický přístup k řízení i vězeňskému režimu.³⁶ Evropská vězeňská pravidla jsou velmi významným dokumentem pro ČR, která je členským státem Evropské unie.

Základní principy:

- Zacházeno bude se všemi osobami zbavenými svobody tak, aby byla respektována jejich lidská práva
- Život ve vězení se, co nejvíce je to možné, musí přibližovat ke kladným aspektům života na svobodě
- Aby bylo umožněno osobám zbavených svobody se opětovně začlenit do svobodné společnosti, musí být výkon trestu takto zajišťován
- Nezávislé kontroly a státní inspekce, které jsou pravidelné, musí probíhat v každé věznici
- Do vězeňského života je důležité zapojovat občanské sdružení a také podporovat spolupráci s externími sociálními službami, a to co nejvíce
- Důležitá veřejná služba je vykonávána vězeňskými pracovníky. Jejich přijímání, samotné zaškolení i pracovní podmínky musí umožnit to, aby docházelo k udržování vysoké úrovně jejich péče o uvězněné osoby

³⁵ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a kol. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 54. ISBN 978-80-7380-138-0.

³⁶ ŠTĚRBA, Vladislav. *Penologie*. 2. vyd. Praha: ARMEX, 2009, s. 29. ISBN 978-80-86795-74-4.

České vězeňství dodržuje veškerá ustanovení, a proto je svými přístupy k vězněným srovnatelné s úrovní, kterou mají ostatní země Evropské unie.³⁷

Cíle vězeňského režimu:

Již samotné uvěznění je trestem samo o sobě, a to proto, že u jedince dochází ke zbavení svobody. Právě z tohoto důvodu by podmínky věznění, ale i vězeňský režim, neměly nadále zhoršovat situaci, která vznikla uvězněním. Můžeme však udělit výjimku, kterou tvoří pouze ty případy, kdy samotné udržení disciplíny vyžaduje určitá opatření, která musí být zvýšená.³⁸ K tomu, aby byl režim zajištěn, je třeba vynaložit úsilí na **základě zmíněných zásad:**

- Zajištění životních podmínek, které jsou slučitelné s lidskou důstojností a s přijatelnými sociálními normami
- Proto, aby vězni neztratili úctu sami k sobě a k jiným, je třeba snížit na minimum účinky, které jsou ve vězeňském pobytu škodlivé a co nejvíce snížit rozdíly mezi životem ve vězení a na svobodě. Důležité je také zachovat u jedince smysl pro osobní zodpovědnost
- V zájmu všech je důležité udržovat kontakty a posilovat vztahy mezi rodinnými členy a vězni
- Umožnit vězněným osobám zlepšení jejich znalostí, schopností a také odbornosti, díky kterým si rozšíří možnosti společenské integrace, která nastane po propuštění na svobodu

K naplnění zmíněných cílů režimu je důležité a nutné mít k dispozici a využívat všech kurativních, výchovných, mravních a duchovních prostředků, které jsou v souladu s individuálními výchovnými potřebami osob, které jsou vězněny.³⁹

³⁷ SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 19. ISBN 978-80-7372-287-6.

³⁸ ŠTĚRBA, Vladislav. *Penologie*. 2. vyd. Praha: ARMEX, 2009, s. 30. ISBN 978-80-86795-74-4.

³⁹ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a kol. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 57. ISBN 978-80-7380-138-0.

1.6.2 Standardní minimální pravidla OSN pro zacházení s vězni

Pravidla se týkají **všech** věznic a jejich praxe. Jedná se jak o věznice vazební, tak také o věznice pro výkon trestu odnětí svobody. Jsou zde zahrnuti všichni, tedy všechny kategorie odsouzených.⁴⁰ Tato pravidla zahrnují požadavek na to, aby byla uplatňována, a to **bez jakékoliv diskriminace**, ať z důvodu rasových, barvy pleti, jazyka, náboženství, pohlaví, politického přesvědčení, sociálního a národnostního původu, majetkového nebo rodinného postavení. V těchto pravidlech nalezneme také požadavky, např. na registraci vězňů při příjmu do věznic nebo diferenciaci vězňů podle pohlaví, věku a jejich kriminální kariéry. Zahrnuty jsou také požadavky na ubytování, stravování, možnosti pohybu i lékařskou péči. Dále je kladen důraz na způsob a podmínky k přemístování vězňů nebo k provádění kontrolní činnosti ve věznicích, jejichž cílem je odstraňování nedostatečného dodržování zákonů.⁴¹

Zabývají se pravidly zacházení s vězni, kteří se řadí mezi specifické skupiny, jako jsou:

- Obvinění, kteří jsou ve vazbě
- Duševně abnormální a duševně nemocní vězni
- Odsouzení vězni za delikty z oblasti civilního práva⁴²

⁴⁰ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a Vojtěch SEDLÁČEK. *Základy penologie pro policisty*. Praha: Vydavatelství PAČR, 2002, s. 30. ISBN 80-7251-104-1.

⁴¹ SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 18. ISBN 978-80-7372-287-6.

⁴² SOCHŮREK, Jan. *Kapitoly z penologie I. díl: úvod do teorie trestu a trestání*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 34. ISBN 978-80-7372-203-6.

2 TREST ODNĚTÍ SVOBODY

Život vězně najednou podléhá řadě předpisů a odsouzený je nucen se podřídit pravidlům a autoritě zaměstnanců. Ocitá se ve společnosti dalších uvězněných osob, jedná se tedy o společnost, kterou si nevybral. S tímto mají problémy zpravidla vězni, kteří se nacházejí ve výkonu trestu odnětí svobody poprvé. Tato adaptace na vězeňské prostředí a podmínky, jim může činit nemalé problémy. **Hlavním cílem** tohoto trestu je, aby výchovně působil na pachatele trestného činu, aby došlo ke změně struktury v jeho chování, a to žádoucím způsobem a také, aby nastala jeho zdárná reintegrace do společnosti.⁴³ Trest by měl být **neúměrným rizikem** pro zločince, a to ve smyslu vysoké pravděpodobnosti dopadení a neodvratnosti samotného odsouzení. Trest sám o sobě by měl být tedy pro pachatele **citelný**, až na výjimky **jistým** a následovat ihned a co **nejrychleji** po provinění.⁴⁴

2.1 Výkon trestu odnětí svobody

Aby trestné činy byly náležitě zajištěny a jejich pachatelé byli podle zákona potrestáni, sehrává zde důležitou roli **trestní řád**. Jeho účelem je upravit postupy orgánů, které jsou činné v trestním řízení tak, aby docílily výše zmiňovaných požadavků. Toto řízení musí působit k upevnování zákonitosti, také k předcházení a zamezování samotné trestné činnosti, k výchově občanů, a to v duchu zachování zákonů a pravidel občanského soužití i čestného plnění povinností ke společnosti a státu. Pomáhat k dosažení tohoto účelu trestního řízení je právem a dle ustanovení zákona i povinností **občanů**.⁴⁵ Základní účel **samotného trestního řízení** je v souladu se zákonem takový, aby odhalil pachatele skutku, který naplnil znaky trestného činu. Dále tento skutek vyšetřit a postavit pachatele před soud, který rozhodne o tom, zda je vinen nebo nevinen. Pokud je shledán vinným, uloží mu trest nebo

⁴³ Vazební věznice Pankrác, *Výkon trestu odnětí svobody* [online]. Vězeňská služba České republiky, © 2010. [cit. 2013-02-02]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/veznICE-pankrac-26/o-nas-1615/vykon-vezenstvi-652/vykon-trestu-odneti-svobody-5746>.

⁴⁴ SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 11. ISBN 978-80-7372-287-6.

⁴⁵ NÁRODNÍ SHROMÁŽDĚNÍ ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961 o trestním řízení soudním (trestní řád). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>.

ochranné opatření. Popřípadě může upustit od potrestání, a zajistí výkon trestu i ochranné opatření.⁴⁶

Samotný výkon trestu odnětí svobody je vykonáván ve **věznici** nebo v samostatném oddělení **vazební věznice**. Věznice jsou členěny do čtyř základních typů, a to v závislosti na míře vnější ostrahy, zajištění bezpečnosti a způsobu uplatňování resocializačních programů. K zařazení odsouzeného do věznice určitého typu dochází rozhodnutím, které vydává **soud**. Toto rozhodnutí je součástí rozsudku, jímž se odsouzenému ukládá výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody.⁴⁷

Nepodmíněný trest svobody se vykonává ve věznici:

- a) s dohledem,
- b) s dozorem,
- c) s ostrahou, nebo
- d) se zvýšenou ostrahou.⁴⁸

Věznice s dohledem pro odsouzené jsou pro ty, kterým byl uložen trest za trestný čin spáchaný z nedbalosti, a kteří nebyli pro úmyslný trestný čin doposud ve výkonu trestu.

Věznice s dozorem pro odsouzené jsou pro ty, kterým byl uložen trest za trestný čin spáchaný z nedbalosti a kteří již ve výkonu trestu pro úmyslný trestný čin byli.

Věznice s ostrahou pro odsouzené jsou pro ty, kterým byl uložen trest za úmyslný trestný čin a zároveň nejsou splněny podmínky pro umístění do věznice, a to s dozorem nebo se zvýšenou ostrahou.

Věznice se zvýšenou ostrahou pro odsouzené jsou pro ty, kterým byl uložen trest odnětí svobody na doživotí, dále odsouzeným, kterým byl uložen trest odnětí svobody jako zvlášť nebezpečným recidivistům. Také pro ty, kterým byl uložen za zvlášť závažný trestný čin -

⁴⁶ ŠÁMAL, Pavel. *Základní zásady trestního řízení v demokratickém systému*. Praha: ASPI Publishing, 1999, s. 28. ISBN 80-85963-89-2.

⁴⁷ NEDOROST, Libor. *Vězeňství a správa vězeňství v ČR*. Brno: Masarykova univerzita, 1995, s. 24. ISBN 80-210-114-9.

⁴⁸ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z : <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

trest odnětí svobody, a to ve výměře nejméně osmi let, nebo odsouzeným, kteří byli odsouzeni za úmyslný trestný čin a v posledních pěti letech z vazby nebo výkonu trestu utekli. Vždy se do tohoto typu zařazují ti, kterým byl uložen výjimečný trest.⁴⁹

Vězeňská služba ČR provádí **rozmíst'ování** vězňů do konkrétních věznic pomocí svého dispečera na Generálním ředitelství Vězeňské služby ČR. Při svém rozhodování o umístění jednotlivých vězňů, dispečer vychází z kapacitních možností jednotlivých věznic, kdy typ věznice byl určen soudem. Dále také zvažuje jaká je vhodnost programů zacházení, které jsou realizovány ve věznici. Důležitost hraje také blízkost trvalého bydliště samotného odsouzeného, a to za účelem, aby byly co v nejmenší míře narušeny jeho sociální vazby. Kromě pohlaví se od sebe vždy odděleně umisťují osoby, které mají sníženou pracovní schopnost a osoby, které jsou starší 60 let.⁵⁰

2.1.1 Zásady výkonu trestu odnětí svobody

Hlavními zásadami tohoto trestu jsou ty, že trest může být vykonáván jen takovým způsobem, který **respektuje** důstojnost osobnosti, která je odsouzená a **omezuje** škodlivé účinky zbavení svobody. Tím však nesmí být ohrožena potřeba ochrany společnosti. Také se musí s odsouzeným jednat ve výkonu trestu tak, aby bylo **zachováno** jeho zdraví. Pokud to doba výkonu trestu umožní, tak je potřebné, aby docházelo k podporování postoje a dovedností, které odsouzenému pomohou k návratu do společnosti a tím mu umožní vést soběstačný život po propuštění, který bude v souladu se zákonem.⁵¹

⁴⁹ NEDOROST, Libor. *Vězeňství a správa vězeňství v ČR*. Brno: Masarykova univerzita, 1995, s. 25. ISBN 80-210-114-9.

⁵⁰ HENDRYCH, Igor. *Vybrané kapitoly z penologie*. Opava: Tisk ediční středisko FPF, 2010, s. 44. ISBN 978-80-7248-574-1.

⁵¹ ČESKO. Zákon č. 169 ze dne 30. června 1999 o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-169>.

2.2 Působení trestu odnětí svobody na jedince

Je patrné, že na každého člověka, který je odsouzen, bude trest odnětí svobody působit odlišně a vyvolávat rozdílné reakce. Proto je podstatné zmínit faktory, které tyto reakce vězňů ovlivňují.

Trest dokáže vyvolat v psychice člověka emoční reakci, která je **negativní**. I když má představovat odmítání jeho chování, tak je člověkem z velké části zpracován subjektivně, a to jako odmítnutí jeho osoby samotné. Trest v člověku vyvolává neblahé pocity, stavy úzkosti a napětí, protože se nachází v životní situaci, která je pro něj obtížná. Technika, při které u jedince dochází k tomu, že se nepříjemných pocitů zbavuje, je tzv. **mechanismus racionalizace**. Dochází k tomu, že člověk se snaží **omlouvat své chování**, vylouvá se na osoby a situace, které mají vinu a podíl na tom, že se ocitli ve výkonu trestu. **Zlehčují** svůj trestný čin, který spáchali, vylouvají se na přísnost soudů apod. Pokud měli v minulosti zkušenosti s drogami, mnohdy hledají **únik z reality** právě pomocí nich, kdy se snaží, aby odstranili tíživý stav, ve kterém se nachází. **Reakce** odsouzeného na výkon trestu odnětí svobody je závislá na mnoha faktorech, ať už se jedná o jeho osobnost, způsob jakým zvládá zátěžové situace, sociální zralost nebo celou dosavadní životní dráhu jedince.⁵² Tento trest přináší odlišné zkušenosti, a proto se mění prožívání, uvažování i chování trestaných. Vězeňské prostředí má svá vlastní pravidla a ta jsou více či méně odlišná od obecně platných norem.⁵³ Tato situace je zcela rozdílná od jeho dosavadní životní situace. Avšak odsouzenému se ve výkonu trestu **poskytuje** mnoho možností, jak zachovat, realizovat a aktivizovat plně funkční osobnost a také jak si stavět navzdory omezení svobody, která nastala trestem cíle, které jsou pro jedince reálné a splnitelné.⁵⁴

Ve výkonu trestu odnětí svobody vězni **ztrácejí**:

- Svobodu

⁵² ŠTĚRBA, Vladislav. *Penologie*. 2. vyd. Praha: ARMEX, 2009, s. 23. ISBN 978-80-86795-74-4.

⁵³ VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 3. rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2004, s. 818. ISBN 80-7178-802-3.

⁵⁴ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a Vojtěch Sedláček. *Základy penologie pro policisty*. Praha: Vydavatelství PAČR, 2002, s. 64. ISBN 80-7251-104-1.

- Řádný příjem
- Společnost rodiny
- Vlastní ošacení
- Společnost přátel
- Heterosexuální vztahy
- Osobní předměty

Často se musejí smířit s velmi přísným kázeňským řádem a řadou omezení, která se stanou součástí jejich každodenního života.⁵⁵

- **Působení krátkodobého trestu odnětí svobody**

Krátkodobý trest odnětí svobody z penologického pohledu je trest odnětí svobody, který je do 2 let. Jedná se nejen společensky, ale i z kriminologického hlediska o velice diskutabilní nápravné opatření, a to proto, že se z penologických průzkumů dozvídáme, že právě tyto krátkodobé tresty odnětí svobody nesplňují svůj význam. Naopak se stávají ve velkém počtu případů pro odsouzeného určitým budoucím stimulem k tomu, aby svou perspektivní kriminální činnost zvládali úspěšněji a efektivněji. Právě tyto tresty odnětí svobody vyvolávají, zvláště u jedinců, kteří jsou **poprvé** odsouzeni, pocity averze vůči společnosti, společenským hodnotám a jejím zákonům. Často jsou naplněni pocity nespravedlnosti, jelikož jejich, i když relativně krátký trest odnětí svobody za určitý trestný čin, jsou nuceni porovnávat s mnoha někdy velmi závažnými zločiny ekonomického charakteru, které se ve společnosti neustále dějí. Mnohdy nedojde ani k potrestání skutečných viníků nebo jsou dokonce odehrávány za mlčenlivého souhlasu bezmocných policejních a justičních orgánů.⁵⁶ Ovšem rizikem selhání po propuštění na svobodu jsou ohrožení méně ti lidé, kteří byli tres-

⁵⁵ GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Praha: Argo, 1999, s. 204. ISBN 80-7203-124-4.

⁵⁶ HANUŠ, Bohuslav. *Primární základy penologie*. Praha: Vysoká škola J. A. Komenského, 2005, s. 65. ISBN 80-86723-14-3.

tání **poprvé** a **krátkodobě**, jejich osobnost není narušena, mají fungující sociální zázemí a zachované pracovní návyky, popřípadě mají nějakou jinou profesní kvalifikaci.⁵⁷

- **Působení dlouhodobého trestu odnětí svobody**

Je zcela zřejmé a nepochybné, že dlouhodobý pobyt ve vězeňském prostředí můžeme považovat za silně **deprimující** a **stresující** faktor působící na jedince, který se v tomto prostředí nachází.⁵⁸

V mnohých vyspělých společnostech světa, existuje perspektiva k předčasnému propuštění, a to i pokud se jedná o velmi dlouhodobý nebo i doživotní trest a někdy i o několikanásobný trest. Tato možnost je určitým faktorem, který psychologicky působí na odsouzené osoby pro závažný zločin. Má být pro jedince určitým **stimulem**, k tomu, aby docílil co největšího úsilí z jejich pozice a choval se řádně, podle kritérií dotyčné věznice ve které se nachází. I v naší republice mají šanci na **předčasné propuštění** odsouzení k doživotnímu trestu. Trest smrti byl nahrazen právě zmíněným trestem odnětí svobody na doživotí, a to již v roce 1990 v bývalém Československu.⁵⁹ Dá se říci, že trest smrti se v dnešní době považuje za nehumánní. I přes to, že došlo k jeho zrušení, a to již v roce 1990, nalezneme v naší společnosti mnoho osob, které by tento trest znovu zavedly a považují tento trest za spravedlivý. Řídí se heslem: smrt za smrt. Již ve své bakalářské práci jsem měla možnost se touto problematikou zabývat a mohu říci, že nejen samotní pracovníci věznice, ale i samotní odsouzení by v mnoha případech byli pro znovuzavedení tohoto trestu.

Nejen vnitřní řád věznice, jakož i obsah a formy zacházení s těmi, kdo jsou odsouzení k doživotnímu trestu, musí **přihlížet** také k povaze tohoto trestu a nebezpečnosti odsouzených, kterým je takovýto trest uložen. Samotné návštěvy, vycházky a výkon kázeňských trestů probíhá zpravidla **odděleně** od všech ostatních odsouzených. Těmto odsouzeným **nelze** výkon trestu přerušit nebo udělit kázeňskou odměnu, která spočívá v povolení opustit

⁵⁷ VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 3. rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2004, s. 825. ISBN 80-7178-802-3.

⁵⁸ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a Vojtěch Sedláček. *Základy penologie pro policisty*. Praha: Vydavatelství PAČR, 2002, s. 64. ISBN 80-7251-104-1.

⁵⁹ HANUŠ, Bohuslav. *Primární základy penologie*. Praha: Vysoká škola J. A. Komenského, 2005, s. 67. ISBN 80-86723-14-3.

věznici dočasně v souvislosti s návštěvou nebo programem zacházení. Vězni, kteří jsou odsouzení k doživotnímu trestu, jsou zpravidla ubytováni samostatně.⁶⁰

Dlouhodobé tresty, které trvají nad deset let, mají, většinou jediný smysl, a to **izolovat** nebezpečného a aktuálně neovlivnitelného pachatele od společnosti. Vlivem tohoto dlouhodobého pobytu může dojít k určité, obvykle pouze dočasné změně některých osobnostních vlastností. Zjistilo se, že dochází ke zvýšení **hostility**, a to nejen ve vztahu k ostatním, ale i ve vztahu k sobě samotnému, což vede k nárůstu míry introverze. To je zřejmě dáno tím, že vězeňský způsob života je pro většinu lidí frustrující a míra celkového neuspokojení je ventilována nenávistí nejen vůči ostatním, ale i vůči sobě. Nedostatek hlubších citových vazeb, který je mezi spoluvězni, posiluje tendence uzavírat se do sebe. Zjištěny byly i změny v oblastech postojů a motivace odsouzených.⁶¹

V neposlední řadě bychom však také neměli zapomínat na to, že **dopad** trestného činu je nejen na pachatele, ale má důsledek i na oběti. Tento dopad problémově směřuje k primární viktimizaci a jejím následkům na kvalitu dalšího života oběti. Následky a reakce obětí jsou rozmanité a velmi často překvapivé i pro své okolí. Vždy jsou zcela individuální.⁶²

2.2.1 Uvěznění

Každé uvěznění má zcela jistě vliv na psychiku jedince. Ovšem tato situace se nedotýká pouze odsouzeného, ale má velký dopad na jeho blízké okolí, a to především na rodinu, přátele a osoby, které tvoří pro jedince nedílnou součást života.

Je známo, že věznění jedinci se na vězeňské prostředí neadaptují lehce, spíše s určitými potížemi, a to většího či menšího rázu.⁶³ Bezpochyby se jedná o zátěžovou situaci, která je zapříčiněná ztrátou svobody a obavami z budoucnosti. Je velkým a velmi výrazným život-

⁶⁰ ČESKO. Zákon č. 169 ze dne 30. června 1999 o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-169>.

⁶¹ VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 3. rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2004, s. 820. ISBN 80-7178-802-3.

⁶² ČÍRTKOVÁ, Ludmila a Petra VITOUŠOVÁ. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese*. Praha: Grada, 2007, s. 24. ISBN 978-80-247-2014-2.

⁶³ MAŘÁDEK, Vladimír. *Výkladový slovník penologie*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2007, s. 127. ISBN 80-7042-256-4.

ním zlomem, a to především pro odsouzeného, který je uvězněn poprvé. Dochází nejen ke ztrátě soukromí, ale i ke ztrátě intimity, kdy je nutné, aby osoby strpěly řadu zátěžových situací, které uvězněním vznikly. Také tzv. nálepka kriminálka není pro jedince jednoduchá, jelikož je spojená s mnohými možnými sociálními dopady, jakými jsou např. ztráta zaměstnání, výčitky rodiny nebo její rozpad.⁶⁴

I přesto, že jsou vězení ve snaze o nápravu odsouzených zjevně neúspěšná, není vyloučeno, že mají **odstrašující** efekt. I když nemusí odstrašit ty, kteří jsou uvězněni, bezpochyby mají vliv na ostatní. Z toho důvodu stojí reformátoři vězeňství před nelehkým a neřešitelným problémem. Učiní-li pobyt ve vězení nepřijemným, může to odstrašit potencionální pachatele, ale velice to znesnadní veškeré snahy o nápravu vězňů. Ovšem čím jsou podmínky ve vězení snesitelnější, tím menší je jeho odstrašující působení na všechny. **Recidivy**, tedy opakovaná porušení zákona těmi, kdo už byli v polepšovně nebo vězení, jsou až nepříjemně časté. Více než 60 procent mužů, kteří jsou zdárně propuštěni na svobodu po výkonu trestu odnětí svobody, je do čtyř let opětovně zatčeno.⁶⁵

Vězňové vytvářejí určitou **specifickou** sociální skupinu. I tato skupina má svou strukturu, hierarchii rolí se specifickým statusem a tím také vymezuje a odlišuje pravidla chování a sociální vztahy uvnitř skupiny. Typická jsou rigidní a přísně stanovená a vymezená hierarchie rolí. S tímto také souvisí zcela určitě práva a povinnosti jejich nositelů. Velká část odsouzených se již na svobodě chovala asociálně a nelze tedy u nich předpokládat, že by se zafixované vzorce chování najednou u těchto osob změnily.⁶⁶

2.3 Výchovná funkce trestu odnětí svobody

Myšlenka výchovné funkce trestu vzniká až posléze v určité etapě vývoje naší společnosti. Tato společnost měla za sebou již velké množství zkušeností s trestáním a jeho účinností. Začala tedy vyjadřovat určité očekávání od samotného trestání. Aby trest odnětí svobody

⁶⁴ SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 28. ISBN 978-80-7372-287-6.

⁶⁵ GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Praha: Argo, 1999, s. 204. ISBN 80-7203-124-4.

⁶⁶ VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 3. rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2004, s. 822. ISBN 80-7178-802-3.

nabyl svého účinku, musí jeho realizace výchovné funkce představovat systém aktivit, podmínek a zásad, které musí být uplatněny.⁶⁷

Výchovná funkce trestu odnětí svobody se realizuje ve vězeňském prostředí. Právě zmíněná realizace v tomto prostředí je hlavním cílem a zároveň prostředkem k tomu, aby se odsouzený navrátil zpět do civilního života. Je proto nesmírně důležité, aby výchova odsouzeného byla komplexní, efektivní, všestranná a v neposlední řadě cílená a programová. Aktivity vězeňského personálu, které považujeme za výchovné a realizující výchovné cíle v trestu odnětí svobody musí být velmi systematické, promyšlené, koordinované a musí mít na paměti tu skutečnost, že jedinec je nucený pobývat v uzavřeném prostředí věznice. Jedná se o výchovu, která se zásadně liší od výchovy v běžném prostředí, a to z toho důvodu, že se jedná o výchovu v trestu odnětí svobody. Má tedy své **zvláštnosti** a **odlišnosti**:

- V režimu výkonu trestu odnětí svobody probíhá výchovný proces kontinuálně. Po celých **24 hodin denně** jsou výchovní pracovníci a vězeňský personál v těsném kontaktu s odsouzenými. Tím tedy mají reálnou možnost jedince ovlivnit, sledovat, kontrolovat a komplexně hodnotit chování odsouzeného, a to trvale.
- Prostřednictvím přísnějších a méně dobrovolných požadavků v režimu výkonu trestu odnětí svobody je dána možnost prosazovat **výchovné vlivy** na odsouzeného. Tak tomu v civilní sféře není. Ovšem na druhé straně se naskytuje možnost využití funkčních mechanismů vzorů a imitace chování vychovatele, a to především u mladistvých vězňů.
- Vždy je výchovný systém ve výkonu trestu odnětí svobody systémem, který je daleko více **strukturovaný** a více **uzavřený**, než jak je tomu v běžné výchově.
- Z důvodu, že výchovný proces ve výkonu trestu odnětí svobody je více kooperativní, než jak tomu je u výchovy v civilním prostředí, je nutné, aby se na jeho realizaci

⁶⁷ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a kol. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 143. ISBN 978-80-7380-138-0.

v ideálním případě podíleli **stejnou měrou** jak výchovní poradci, tak sám odsouzený.⁶⁸

Mezi hlavní cíle a náplň výchovné funkce trestu odnětí svobody orientované na nápravu pachatele je jeho **resocializace**. Ta má vést ke změně, která se v jeho chování odrazí pozitivně. Základem jsou motivační dispoziční struktury. Ty se u jedinců vytváří již od samého dětství, a to za pomoci socializace, která probíhá v rodině. Záleží na tom, jak dítě prožívá konflikty, kontakty, projevy lásky apod. Všechny tyto projevy z dětství **působí** na jeho motivační dispoziční struktury a mají vliv také na vývoj motivace k sociálnímu chování jedince. Zejména jejich **kvalita** rozhoduje o tom, jak se bude sociální chování jedince v budoucnu ubírat, a to směrem, prosociálním, disociálním, asociálním nebo antisociálním.

- **Prosociální chování** – jedinec se ztotožňuje s obecně platnými normami a jedná se o sociální chování, které je pozitivní. Charakteristické je, že se osoba snaží pomáhat druhému člověku.
- **Disociální chování** – jedná se o chování, které je nespolečenské, tedy se rozchází se společenskými normami, a to následkem pokřivených hodnot a sociálních vztahů. Chování je nepřiměřené, nepřizpůsobivé, ale bez výraznějších projevů agresivity.
- **Asociální chování** – nedosahuje intenzity ničení hodnot, ale je v rozporu se společenskou morálkou a jedinec se vylučuje ze společnosti. Velmi často toto chování přerůstá v chování antisociální.
- **Antisociální chování** – protispolečenské chování, které je zaměřeno vůči okolí nepřátelsky. Projevuje se kriminálními sklony v chování, přijímáním kriminálních norem a identifikací s populací, která je kriminální. Tomuto předchází identifikace se závadovými nebo kriminálně orientovanými skupinami.⁶⁹

⁶⁸ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a Vojtěch Sedláček. *Základy penologie pro policisty*. Praha: Vydavatelství PAČR, 2002, s. 100. ISBN 80-7251-104-1.

⁶⁹ ŠTĚRBA, Vladislav. *Penologie*. 2. vyd. Praha: ARMEX, 2009, s. 103. ISBN 978-80-86795-74-4.

3 LIMITUJÍCÍ FAKTORY A SOCIÁLNÍ KLIMA VĚZENÍ

Je zcela zřejmé a předvídatelné, že pobyt ve vězení sebou přináší i mimořádné události, kterým jsou odsouzení vystaveni. Jedná se o události, které jsou nežádoucí. Bohužel jsou nedílnou součástí pobytu ve vězení. Proto je tedy důležitá jejich minimalizace.

Tato problematika je závažná. Výrazně narušuje život ve věznicích a programy zacházení, také snahy o úpravy chování a korekce nežádoucích vlastností vězňů. Následující jevy se netýkají všech vězňů. Mohou se týkat pouze jednotlivců.⁷⁰

Řádný výkon trestu odnětí svobody může být tedy významně narušován excesy. Každá taková událost zasahuje **negativně** do duševní rovnováhy zúčastněných osob. Máme na mysli nejen vězně, ale i vězeňský personál. Veškeré negativní události jsou spojeny s dalším rizikem, a to i s nepříznivými psychickými a somatickými následky. Proto tedy moderní vězeňství klade velký důraz na to, aby docházelo k **prevenci** těchto nežádoucích jevů, a také hledá účinné přístupy k řešení vzniklých situací.⁷¹

Tyto jevy vyskytující se ve věznicích jsou v rozporu jak se snahou o korekci postojů a chování odsouzených, tak i od jejich odklonu z kriminální kariéry. Z těchto důvodů pobyt ve vězení s sebou nese rizika a negativní úkazy, jimiž jsou:

- nebezpečí vzájemné demoralizace vězňů samotných („druhý život“ odsouzených, proces prizonizace),
- jako donucovací prostředek má negativní vliv na odsouzeného – posiluje otrlost, lhostejnost, podlézavost,
- zpřetrhání sociálních vztahů nejen neužitečných, ale hlavně sociálně užitečných (rozbití rodiny),

⁷⁰ SOCHŮREK, Jan. *Kapitoly z penologie III. díl: negativní jevy ve vězení*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 6. ISBN 978-80-7372-205-0.

⁷¹ HÁLA, Jaroslav. *Úvod do teorie a praxe vězeňství*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2006, s. 96. ISBN 80-86708-30-6.

- sociální stigmatizace (nálepka pobytu ve vězení) jako překážka jeho resocializace a zejména neintegrace do společnosti,
- narušení volných vlastností vězňů: sebeovládání, samostatnost, schopnost rozhodovat se. Ukázněnost, namísto toho nastupuje výchova k nesamostatnosti, heteronomní morálka,
- gradace komplexů méněcennosti (zejména u mladistvých),
- růst zadluženosti,
- zkušenosti s homosexuálním stykem, nebezpečí přenosných chorob.

Mnozí penologové, penitenciární psychologové a penitenciární pedagogové považují podmínky výkonu trestu odnětí svobody za **desocializační** nikoli za resocializační.⁷²

Tím že odsouzený ztratí základní sociální vazby na rodinu a jiných pro něho sociálně pozitivních vazeb, vede ke hledání zázemí v prostředí, které je **asociální** a také k fixaci na „vězeňské známosti“. Tyto „známosti“ jsou mnohdy součástí trestné činnosti, protože jsou spáchány bývalými spoluvězni a občas jsou plánovány v průběhu pobytu ve vězení. Častější je však to, že propuštěný z vězení **není schopen** se dobře včlenit do společnosti. Právě z toho důvodu vyhledává prostředí, kterému rozumí a o kterém ví, že ho přijme.⁷³

Obecně lze říci, že nepříznivé působení a délka pobytu ve vězení má velký a podstatný vliv na **ztrátu** rodinného prostředí a na zpřetrhání rodinných vazeb.⁷⁴

3.1 Limitující faktory vězení

Svá specifika má výkon trestu odnětí svobody a výkon vazby. Tato specifika výrazně ovlivňují výchovné poslání trestu. V některých hlediscích je můžeme považovat spíše za komplikaci nebo kontraindikaci tohoto snažení.⁷⁵

⁷² HENDRYCH, Igor. *Vybrané kapitoly z penologie*. Opava: Tisk ediční středisko FPF, 2010, s. 36. ISBN 978-80-7248-574-1.

⁷³ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a kol. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 115-116. ISBN 978-80-7380-138-0.

⁷⁴ ŠTĚRBA, Vladislav. *Penologie*. 2. vyd. Praha: ARMEX, 2009. ISBN 978-80-86795-74-4.

Zůstává tedy otázkou, zda existuje možnost, jak tyto faktory ovlivnit, aby dané komplikace nepůsobilily nebo aby došlo alespoň k částečnému omezení těchto limitujících faktorů.

- **Ubytovací zázemí věznic**

Hromadné ubytování vězňů umožňuje velké množství negativních činností. V naprosté převaze jsou odsouzení ubytováni ve většině věznic v ČR po čtyřech a více osobách na jedné cele. Výjimečné není ani ubytování pro deset osob. Výjimkou však může být ubytování po dvou nebo jednotlivě.

- **Charakter věznice**

Charakter věznice je dán tím, jaké je složení vězňů, o jaký typ věznice – popřípadě oddělení se jedná, jaká je délka vykonávaných trestů, zřízením oddělení, která jsou specializovaná atd.

- **Penitenciární zacházení s vězni ze strany personálu**

Zacházení s vězni ze strany personálu je formulováno především délkou času, kdy jsou vězni pod přímým vlivem zaměstnanců vězeňské služby. Včetně doby, kdy pracují a řadí se zde také obsah nabízených aktivit - speciální metody zacházení. Mezi tyto metody můžeme např. zařadit skupinovou nebo individuální terapii apod.

- **Celková aktuální situace a atmosféra věznice**

Z důvodu toho, že se situace v penitenciárním prostředí mění v čase, je velmi obtížné činit jakékoliv prognózy. Závislost je nejen na momentální vnější situaci ve společnosti, ale také na vnitřní situaci ve věznici a aktuálním složení vězňů. Pokud se tedy ve věznici najde skupina vězňů, kteří např. mají tendence rozvracet a nerespektovat stanovená pravidla, je pravděpodobné, že atmosféra bude velmi negativní a celková situace se ve věznici zhorší a ovlivní výchovné poslání trestu.

⁷⁵ SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 50. ISBN 978-80-7372-287-6.

- **Nutnost zajištění vnitřní i vnější bezpečnosti věznice**

Věznice musí být bezpečné, chápeme tím tedy vnitřní bezpečnost. Také musí být zabezpečené, čímž máme na mysli vnější ostrahu. Veškerá opatření, která jsou bezpečnostní, přinášejí řadu nepopulárních jednání a opatření. Např. Prohlídky cel, osobní prohlídky apod. Tímto se významně podílí na tom, že dochází ke stavu napětí mezi vězni a personálem. Specifickou část tvoří i režimová opatření (pevně stanovená doba jídel, vycházky, večerka aj.).

- **Materiální a technické podmínky**

Zde máme na mysli architektonické řešení věznice, samotné vybavení cel i dalších místností a zařízení pro vězně. Podmínky pro ubytování na cele – počet osob, sociální zařízení. Celková modernost nebo zastaralost zařízení, prostor apod.

- **Zaměstnávání vězňů**

Mnoho vězňů hodnotí práci ve vězení velmi pozitivně. A to z toho důvodu, že během výkonu trestu často splatí alespoň část dluhů, které mají. Proto je nabídka vhodné práce a její patřičné ohodnocení vnímána vězni kladně.

- **Možnost sportovního, kulturního a zájmového vyžití**

Tato možnost je limitována především prostory a finančními zdroji, které má věznice na nákup pomůcek a zařízení.⁷⁶

- **Existence zařízení pro specializované zacházení se specifickými skupinami vězňů**

Jedná se např. o oddělení pro vězně, kteří trpí závažnějšími formami poruch osobnosti, jsou závislí na drogách nebo mentálně retardovaní atd. Tato oddělení předchází negativním projevům těchto vězňů mezi ostatními. Také tyto osoby chrání před šikanou z jejich strany.⁷⁷

⁷⁶ SOCHŮREK, Jan. *Kapitoly z penologie III. díl: negativní jevy ve vězení*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 10. ISBN 978-80-7372-205-0.

⁷⁷ ČERNÍKOVÁ, Vratslava a kol. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 118. ISBN 978-80-7380-138-0.

3.1.1 Prizonizace

Každý odsouzený si musí svým způsobem zvyknout na situaci, která nastala. A to, že jak po kratší dobu nebo delší dobu ve výkonu trestu odnětí svobody, bude trávit svůj čas ve vězení. Proto je nesmírně důležité, jak se vězeň dokáže adaptovat na podmínky života ve vězení.

„Prizonizace znamená adaptaci na podmínky života ve vězení a velmi snižuje pravděpodobnost úspěšné reintegrace jedince do normální společnosti“⁷⁸

Prizonizace má dvě části, kterou jsou institucionalizace a ideologizace.

- **Institucionalizace**

Institucionalizaci chápeme tak, že se jedná o výsledek adaptace na přísně a vysoce organizovaný život ve vězení. Výsledkem této adaptace bývá ztráta aktivity. Této formě, až na výjimky, podlehnou **všichni** uvěznění. Typickým rysem je povrchní, předstíraná slušnost a poslušnost. Dochází k oslabování schopnosti adaptace na život, který následuje po propuštění a naopak se upevňuje a uznává vězeňský způsob života.⁷⁹

U některých vězňů se vytváří tzv. syndrom „**dobrého vězně**“. Tento vězeň se vyznačuje vhodným přizpůsobováním se, chováním se podle stanovených požadavků a očekávání, které mají pracovníci věznic. Zejména ovládnutí všech legálních a nelegálních technik k tomu, aby zvládli život ve vězení.⁸⁰

Nemalá část vězňů projevuje odpor a má poruchové chování přímo proti institucionalizaci. V této skupině se ve většině případů nacházejí prvověznění a tzv. syndrom „**problémového vězně**“. Pokud se však ve skupině vyskytnou i recidivisté, kteří mají zkušenosti z předchozích pobytů ve vězení, většinou jsou příčiny v osobnosti odsouzených. Typické je

⁷⁸ SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 52. ISBN 978-80-7372-287-6.

⁷⁹ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a kol. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 119. ISBN 978-80-7380-138-0.

⁸⁰ SOCHŮREK, Jan. *Kapitoly z penologie III. díl: negativní jevy ve vězení*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 11. ISBN 978-80-7372-205-0.

však to, že kriminální recidivisté mají bezporuchový průběh výkonu trestu. Tento stav jim vyhovuje, nemusí vyvíjet vlastní aktivitu a mají vše zajištěno.⁸¹

- **Ideologizace**

Při tomto procesu dochází k **přizpůsobování** se normám a hodnotám, které jsou vytvořeny neformálními skupinami vězňů. Dochází k přizpůsobení se vězeňské subkultuře, která má však **desocializační** rys. Odsouzený ve výkonu trestu hodnoty a normy zprvu jakoby neochotně a povrchně akceptuje. Poté však později může dojít k identifikaci a ke ztotožnění se s nimi. Typickým znakem je to, že vězeň přejímá vězeňský argot. Mnozí z vězňů se pak chovají tak, jak by se nikdy za normálních okolností, tedy mimo vězení nechovali. Např. homosexuální styky, lhaní, podvody, násilí apod.⁸²

3.1.2 Agrese ve vězení

Jako v běžném životě, tak i ve vězení se vyskytují všechny typy agrese. Většinou se jedná o útočníky, kteří mají agresivní sklony, jsou popudliví a nesnášenliví. Také mohou trpět poruchami osobnosti.⁸³

Mimo dělení základní agrese na fyzickou, verbální a nepřímou je nutné si agresi v penitenciárním prostředí vyčlenit i podle toho, kdo je objektem agrese, a to:

- agrese vězně vůči zaměstnancům,
- agrese mezi vězni navzájem,
- agrese zaměstnance vůči vězňům,
- agrese mezi zaměstnanci,
- šikana.⁸⁴

⁸¹ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a kol. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 120. ISBN 978-80-7380-138-0.

⁸² SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 52. ISBN 978-80-7372-287-6.

⁸³ SOCHŮREK, Jan. *Kapitoly z penologie III. díl: negativní jevy ve vězení*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 24. ISBN 978-80-7372-205-0.

Agrese **proti personálu** v dnešní době ve věznicích ČR představují ojedinělé případy. Avšak společensky se jedná o velice nebezpečné případy excisního jednání vězňů. Obvinění jsou si dostatečně vědomi toho, že případné napadení zaměstnance věznice s sebou nese riziko. Jedná se o riziko, které je přísnější než např. napadení spoluvězně.

Agrese **proti spoluvězňům** je častější než agrese proti vězeňskému personálu. Nedílnou součástí je úloha psychologa věznice, který musí spolu se spolupracovníky monitorovat nejen psychosociální situace na jednotlivých celách, ale také v dalších segmentech věznice. Je zde snaha o navrhování preventivních a následných opatření s cílem optimalizovat personální složení všech úseků a cel.⁸⁵

Ve velké většině při **agresi zaměstnance vůči vězni**, jde o zákonné použití donucovacích prostředků, které jsou v souladu s předpisy. Tyto předpisy tuto možnost umožňují nebo ji také přímo ukládají.

Ve vězení má **šikana** vysokou latenci, z toho důvodu, že oběti velmi často vědí, že se jedná o přechodnou záležitost, nebo se snaží uniknout do nemoci, jiného kolektivu vězňů nebo na jinou celu. Šikana je dlouhodobou záležitostí, a to proto, že mnozí z odsouzených se nechtějí stát donašeči nebo udavači.⁸⁶

3.1.3 Sebevražedné jednání a sebepoškozování

Sebevražda patří bezpochyby mezi události, které jsou nejzávažnější a mimořádné. Zájmem nejen lidským, ale i profesionálním každého z pracovníků, který působí ve vězeňství je, aby učinili včas potřebná opatření proto, aby se těmto nežádoucím jevům předcházelo a aby jejich důsledky nevedly k tragédiím.⁸⁷

⁸⁴ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a kol. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 127. ISBN 978-80-7380-138-0.

⁸⁵ HÁLA, Jaroslav. *Úvod do teorie a praxe vězeňství*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2006, s. 99, 105. ISBN 80-86708-30-6.

⁸⁶ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a kol. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 128, 130. ISBN 978-80-7380-138-0.

⁸⁷ HÁLA, Jaroslav. *Úvod do teorie a praxe vězeňství*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2006, s. 115. ISBN 80-86708-30-6.

Sebepoškozování není ve vězeňských podmínkách nikterak vzácné a má mnoho podob. Nejčastějším způsobem sebepoškozování je pořezání předloktí, polykání předmětů, intoxikace léky, vyvolání infekčního onemocnění, poranění kůže popálenin aj.⁸⁸

3.1.4 Hladovky

Jedná se o jev, který je **častý** ve vězeňských podmínkách. Většinou se jedná o reakci na nesplnění požadavků, zamítnutí žádosti nebo v rámci důsledku jiného konfliktu s personálem. Také může mít za cíl **vynutit** si např. přestěhování na jinou celu nebo jakákoli jiná věc, kterou vězeň pokládá pro něho samotného za důležitou.⁸⁹ Hladovky jsou zvláštním případem sebepoškozování.⁹⁰

3.1.5 Problematika náhradního sexuálního uspokojování

Převážně se jedná o skrytou formu homosexuality, a to z hlediska sexuální orientace i způsobu ukájení. Je zde **nedostatek** příležitostí k normálnímu heterosexuálnímu kontaktu. Tyto homosexuální aktivity probíhají ve většině případů bez jemné citové vazby. Většina vězňů si nechá „platit“ za tento styk, a to v naturáliích – pochutiny, cigarety aj. Můžeme to tedy chápat jako specifickou formu prostituování.⁹¹

3.1.6 Zneužívání drog ve vězení

Jedním z hlavních problémů ve věznicích, je přístup odsouzených osob k drogám. Ten má negativní vliv jak na vztahy odsouzených, tak i na celkovou atmosféru ve vězení. Drogy mohou přinést problém, který je spojen se vzájemnou šikanou mezi vězňenými osobami.⁹²

⁸⁸ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a kol. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 133, 134. ISBN 978-80-7380-138-0.

⁸⁹ SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 56. ISBN 978-80-7372-287-6.

⁹⁰ HÁLA, Jaroslav. *Úvod do teorie a praxe vězeňství*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2006, s. 111. ISBN 80-86708-30-6.

⁹¹ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a kol. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 134-135. ISBN 978-80-7380-138-0.

⁹² LIEBLING, Alison. *Prisons and their moral performance: a study of values, quality, and prison life*. Oxford: Oxford University Press, 2004, s. 181. ISBN 978-0-19-927122-1.

Výzkumy, které byly provedeny v drogové scéně ve vězeních, prokázaly, že **existuje** zřejmá souvislost tamější drogové scény s drogovou problematikou „venku“. Drogy pronikly i za zdi vězení a je tedy nutností s nimi počítat, mapovat jejich výskyt i to, jaké jsou způsoby distribuce do vězení a samozřejmě ve vězení.⁹³

Vězni, kteří jsou drogově závislí, tak sebou přinášejí do vězení další sociálně patologické jevy, které probíhají především **skrytě**. Na situaci, že drogy pronikají do věznic, musíme reagovat rozvážně, systematicky a zcela určitě razantně.⁹⁴

3.1.7 Vzpoury

Při vzpouře dochází k hromadnému vystoupení vězňů proti vězeňskému řádu. Tato situace je spojena s hromadným ničením věcí a násilnostmi.⁹⁵ Vzpoury představují tíživou „noční můru“ nejen vězeňským systémům v ČR, ale všem vězeňským systémům světa.⁹⁶

Specifičnost vzpour je v tom, že vznikají v omezeném prostoru. Mohou probíhat tedy pouze v části vězení nebo mohou zachvátit celé vězení, popř. i několik věznic. Častou jsou spojeny s vandalismem, a to bez ohledu na to, zda jsou ohroženy životy. Při této závažné a mimořádné situaci hrozí ztráty na životech, poškození zdraví zaměstnanců věznice popřípadě jiných osob, ale i samotných vězňů. Dopad je také **celospolečenský**, jelikož tyto události jsou sledovány sdělovacími prostředky a mají vliv na postoj veřejnosti.⁹⁷

3.2 Vězení jako stigma

Za důležité považuji v této kapitole zmínit pojem stigmatizace a životní dráha. Jedná se o pojmy, které hrají velmi významnou roli v životě odsouzených, a to nejen před nástupem

⁹³ SOCHŮREK, Jan. *Kapitoly z penologie III. díl: negativní jevy ve vězení*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 36. ISBN 978-80-7372-205-0.

⁹⁴ SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 58. ISBN 978-80-7372-287-6.

⁹⁵ SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 59. ISBN 978-80-7372-287-6.

⁹⁶ HÁLA, Jaroslav. *Úvod do teorie a praxe vězeňství*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2006, s. 96. ISBN 80-86708-30-6.

⁹⁷ SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007, s. 59. ISBN 978-80-7372-287-6.

do vězení, ale především po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Život na svobodě může být pro propuštěného po návratu z vězení velkou zkouškou. Musí se smířit s nálepkou kriminálního, kterou kvůli pobytu ve vězení získal a zcela určitě si musí u lidí vybudovat opětovnou důvěru, a to k němu samotnému. Mnozí z nás však neustále tyto osoby i nadále podezírají. Velmi těžko se člověk tohoto stigmatu zbavuje.

3.2.1 Stigmatizace „zločinců“ po návratu z vězení

Stigma lze chápat jako odsuzující postoj pro údajnou duševní, tělesnou nebo sociální méněcennost, která následně vede k odmítání a vyloučení jedince z okolní společnosti.⁹⁸ Dnes se tento pojem běžně vztahuje spíše k **hanbě** než k tělesnému důkazu.⁹⁹ Přeneseně jde o vlastnost, která dělá člověka **nedostatečným** vůči společnosti. Stigmatizováni jsou nejen vězni, ale často i personál vězeňské služby.¹⁰⁰

Zločinci představují zvláštní skupinu lidských bytostí, která je degenerovaná. Můžeme říci, že od přírody jsou zatíženi určitými tělesnými a psychickými stigmaty. Očividně se odlišují od zdravých, normálních jedinců.¹⁰¹ Samotný pobyt ve vězení představuje sociální stigma, kterého se **nelze** jen tak snadno zbavit. Trestaní lidé nejsou společností akceptováni a jejich hodnocení i očekávání budoucího chování, bývá **negativní**. Tito lidé velmi těžko získávají důvěru, jsou odmítáni a generalizovaně nepříznivě odsuzováni. Laická veřejnost je přesvědčena, že si **nezaslouží** žádnou pomoc ani ohledy. Svou situaci si přece zavinili sami a navíc nevěří, že by se mohl někdo napravit a tím poté žít přijatelnějším způsobem. **Nálepka**, kterou trestaný získá, mu stěžuje jeho další adaptaci na život na svobodě – pro lidi je nedůvěřivý, těžce shání práci apod. Předpokladem je, že se zafixuje k nežádoucímu způ-

⁹⁸ HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Velký psychologický slovník*. Vyd. 4. Praha: Portál, 2010, s. 553. ISBN 978-80-7367-686-5.

⁹⁹ GOFFMAN, Erving. *Stigma: poznámky k problému zvládnutí narušené identity*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003, s. 9. ISBN 80-86429-21-0.

¹⁰⁰ MAŘÁDEK, Vladimír. *Výkladový slovník penologie*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2007, s. 89. ISBN 80-7042-256-4.

¹⁰¹ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Kriminální psychologie*. Praha: Eurounion, 1998, s. 31. ISBN 80-85858-70-3.

sobu chování. Ovšem na druhé straně je fakt, že pro většinu z nich nejsou postoje společnosti nijak důležité a jejich další jednání stejně neovlivní.¹⁰²

Jedinec, kterému byl uložen výkon trestu odnětí svobody, získává roli odsouzeného, ta představuje závažné **sociální stigma**. V této souvislosti trestaný člověk ve vězení **ztrácí**:

- **Profesní roli**, která mu byla dána zaměstnáním
- **Partnerskou roli**, respektive roli člena rodiny – často se manželství rozpadá, odmítání rodiny, ztráta sociálních vazeb, kdy dochází k tomu, že trestaný nemá potřebné zázemí a obvykle ani bydliště
- Své **dovednosti, vědomosti, návyky**, které jsou užitečné pro život na svobodě, také dochází k získání zkušeností, které jsou ne vždy pro jedince pozitivní

Tyto ztráty a změny mohou zásadním způsobem **ovlivnit** život odsouzeného i po skončení výkonu trestu. Samotný pobyt ve vězení dokáže člověka změnit tak dokonale, že nemusí být schopen začít sám a bez podpory žít normálním způsobem, který je pro okolí přijatelný. Musíme však vzít v úvahu, že mnozí trestaní, a to zejména **recidivisté**, žádoucí návyky a dovednosti nikdy neměli. Na svobodě se chovají způsobem, který je neúnosný jak pro jejich rodinu, tak pro celou společnost.¹⁰³

Jakmile je někdo oceňován jako delikvent, zůstává mu stigma kriminálního, kdy ho lidé budou obvykle považovat za nedůvěryhodného a budou s ním také takto jednat.¹⁰⁴ Ústředním rysem životní situace stigmatizovaného je problém „**přijetí**“. Toto označení je často považováno za vágní. Lidé, kteří jsou v kontaktu a jednají s takovým jedincem, tak mu často **neprojevují** takovou úctu a pozornost, jakou by oni sami očekávali. V sociálních situacích, kde se vyskytuje osoba, která je známa nebo je vnímána jako nositel stigmatu, se budeme pravděpodobně uchýlovat ke kategorizacím, které jsou nevhodné. Poté nejen my, ale i nositelé stigmatu budou následkem toho nesví. Pokud se jedinec nachází mezi **svými**,

¹⁰² VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 3. rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2004, s. 826. ISBN 80-7178-802-3.

¹⁰³ VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 3. rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2004, s. 817. ISBN 80-7178-802-3.

¹⁰⁴ GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Praha: Argo, 1999, s. 195. ISBN 80-7203-124-4.

může stigmatizovaný svou nevýhodu používat jako základ pro uspořádání života. Proto, aby tak mohl učinit, musí se smířit se sestupem do polosvěta. Pokud jedinec získá své nové stigmatizované já v **pozdním věku** života, může stísněnost, kterou pociťuje při setkání s novými druhy, být zvolna vytlačena stísněností, která je pociťována tváří v tvář těm starým. Jako osobu s vadou ho budou vnímat známí z období **po** stigmatu. Pro ty, kteří ho však znali a poznali v období **před** samotným stigmatem a jsou tedy ovlivněni představou o tom, kdo byl, může být zcela nemožné chovat se k němu s formálním taktem nebo ho jako dříve přijímat, a to bez výhrad. **Odhalení** stigmatu jedince ve společnosti nejen nepříznivě ovlivňuje současnou sociální situaci, ale také již navázané vztahy. Má vliv nejen na **současný** obraz, který mají o něm jiné přítomné osoby, ale i na ten, který budou o něm mít v **budoucnosti**. Samotné odhalení ubližuje nejen zdání, ale i reputaci. Stigma a úsilí skrývat je nebo odstranit, se člověku „zafixují“ do součásti jeho osobní identity.¹⁰⁵

3.2.2 Vliv stigmatizace na životní dráhu

Druh reakce odsouzeného na výkon trestu odnětí svobody je zcela **závislý** na jeho osobnosti, způsobu, jak zvládá zátěžové situace, sociální zralosti a celé dosavadní **životní dráze** jedince.¹⁰⁶ Značně zásadní roli hraje **sociální klima**, které je vytvářeno společností. Je velmi významné a důležité pro rozvoj a existenci každého člověka. Poskytuje mu mnohé podněty a uspokojuje mnohé potřeby k jeho dalšímu, a to především socializačnímu vývoji. Společnost určuje normy chování, vzory, hodnoty, ale také ideály. Nejen tímto přispívá k základní orientaci jedince ve světě. Pro člověka je jedním ze zdrojů jistoty. Je tedy důležité, aby k regulaci lidského chování sloužila pravidla, která si každá společnost stanoví. Lze jen těžko předpokládat, že trestná činnost bude v některé společnosti zcela vymýcená. V **každé** společnosti se najdou takoví, kteří porušují právní normy.¹⁰⁷ Každá společnost vyžaduje od svých členů, aby pravidla **respektovali**. K osvojení základních norem chování mají však lidé i osobní motivaci. Příkladem sociálních norem, které jsou **odlišné**, jsou pra-

¹⁰⁵ GOFFMAN, Erving. *Stigma: poznámky k problému zvládnutí narušené identity*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003, s. 17-80. ISBN 80-86429-21-0.

¹⁰⁶ ŠTĚRBA, Vladislav. *Penologie*. 2. vyd. Praha: ARMEX, 2009, s. 23. ISBN 978-80-86795-74-4

¹⁰⁷ VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 3. rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2004, s. 649, 805. ISBN 80-7178-802-3.

vidla, která jsou platná ve skupině lidí, kteří se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody – ve vězení. Tato skupina se potýká s normami, jakými jsou:

- Tvrdost
- Vynucená vnitřní solidarita
- Účelové vztahy s personálem

Normy mohou být v jednotlivých skupinách velmi rozdílné.¹⁰⁸

Samotný **cyklus života** pojednává o historii utváření a rozvíjení osobnosti v dané společnosti, generaci a epoše. Mohou být rozlišeny různé cesty životního cyklu, a to rozmnožovací, profesní, vzdělávací. Za rozhodující faktor se však považuje smysl života, jeho kvalita prožívání, hloubka a šíře zájmů osob, možnosti seberealizace, sociální role a bezprostředně i jejich změny.¹⁰⁹ **Životní cyklus** vytváří rozsáhlý a obecnější rámec **životní dráhy** každého člověka. Svým historickým a sociokulturním kontextem životní dráhu jedince do značné míry determinuje. Tato dráha člověka je vytvářena z jednotlivých událostí, kterou jsou řazeny za sebou, a to v průběhu určitého času. Proto tedy můžeme na základě vzpomínek a interpretací nejen popsat, ale i sestavit její **grafický obraz**. Ať už chceme, či nikoli, tak životy všech lidí jsou doprovázeny jak vzestupy, tak i pády. Každý **vzestup** je společností chápán jako pozitivní událost a ve všech kulturách je spojován se stoupáním vzhůru. Avšak události, které jsou **méně příjemné**, jsou propojeny s pádem a klesáním dolů.

Samotná životní dráha je zobrazena jako sekvence životních událostí, které jsou hodnoceny **pozitivně, negativně** nebo **neutrálně**. Všechny události, ať už mají pro nás v určité životní etapě záporný pól nebo ten pól pozitivní, můžeme s postupem času **přehodnotit**. Znamená to, že události s odstupem doby můžeme vidět v jiném světle. Diametrálně se mohou odlišovat naše názory na událost, pokud se k této, pro nás významné události vrátíme v rámci posuzování životní trajektorie, a to o dvacet let později. Každá životní dráha člověka začí-

¹⁰⁸ VÁGNEROVÁ, Marie. *Základy psychologie*. V Praze: Karolinum, 2004, s. 329-330. ISBN 80-246-0841-3.

¹⁰⁹ HARTL, Pavel. *Stručný psychologický slovník*. Praha: Portál, 2004, s. 308. ISBN 80-7178-803-1.

ná jeho příchodem na svět – **narozením** a je ukončena **smrtí** - odchodem z tohoto světa.¹¹⁰ Mohu si dovolit tvrdit, že samotná většina odsouzených chápe uvěznění jako událost, která je pro ně nepříjemná a zcela jistě ji spojují i oni - nejen společnost za událost, které dopomohla k sestupu jich samotných. S těmito názory odsouzených jsem měla možnost se seznámit již ve své bakalářské práci. Kdo ví, zda odsouzení budou brát situaci jejich uvěznění jako negativní událost i za dvacet let. Zřejmě ano.

Faktory determinující životní dráhu jedince:

Tyto faktory mohou proces životní dráhy latentně nebo manifestně ovlivňovat.

- **Kategorie času** – jedná se o jeden z faktorů, který ovlivňuje délku životní dráhy jedince. Člověk ve svém konání je vždy motivován z minulosti a rozhoduje se na základě budoucnosti. **Minulost** a **budoucnost** lze považovat za dvě kompatibilní komponenty životní dráhy každého člověka. Každý z nás má za sebou životní historii a před sebou jistou budoucnost. Délka jednotlivých životních drah členů společnosti bývá různá, proto tedy není rozhodující délka lidského života, ale záleží na jeho kvalitě.
- **Predispozice jedince** – každý z nás, když přichází na svět, má určitou genetickou výbavu. Ta v průběhu života ovlivňuje mnoho z našich vlastností. Nesmíme opomenout **prostředí**, jehož vliv je dostatečně prokazatelný a v samotném systému neopomenutelný, a to i přesto, že vědci dlouho vedou debaty, zda více ovlivňují vývoj osobnosti geny nebo prostředí.¹¹¹

V dnešní době již nikdo nepochybuje, že prostředí, do kterého se rodíme, vyrůstáme v něm a žijeme, v nás zanechává zřetelné stopy a v určité míře nás poznamenává a ovlivňuje.¹¹² Prostředí působí na člověka od jeho narození až po jeho smrt. Především v období dětství – v období primární socializace má neopomenutelný vliv

¹¹⁰ VÁVROVÁ, Soňa. *Doprovázení v pomáhajících profesích*. Praha: Portál, 2012, s 13-14. ISBN 978-80-262-0087-1.

¹¹¹ VÁVROVÁ, Soňa. *Doprovázení v pomáhajících profesích*. Praha: Portál, 2012, s 25-26. ISBN 978-80-262-0087-1.

¹¹² KRAUS, Blahoslav a Věra POLÁČKOVÁ. *Člověk – prostředí – výchova: k otázkám sociální pedagogiky*. Brno: Paido, 2001, s. 103. ISBN 80-7315-004-2.

na vývoj osobnosti. Proto je tedy prostředí, do kterého je jedinec narozen v rané fázi své životní dráhy, velmi významné. Ne však zcela určující. Genotyp jedince spolu s časem řadíme k nepredikovatelným faktorům, které ovlivňují jeho životní dráhu.

- **Životní prostředí** – skládá se ze tří hlavních složek, a to z prostředí přírodního, virtuálního a společenského. Jedná se o části světa, které obklopují člověka a svými podněty působí nejen na něj, ale i na jeho vývoj. Po svém narození se jedinec stává nedílnou součástí životního prostředí a dochází k tomu, že je neustále s ním ve vzájemné interakci.¹¹³

Stigmatizace má velký **vliv** na budoucí životní dráhu jedince. Často vzniká obtížný problém, a to v podobě nezaměstnanosti, která je vyvolána stigmatizací propuštěného po předložení trestního rejstříku u zaměstnavatele nebo na úřadu práce. Společnost se pro něj stává nepřátelským elementem, protože jej trvale vyvrhuje a stigmatizuje. Z toho důvodu má potřebu jí neustále škodit pácháním trestných činů. Společnost, která jej uvrhla do světa zločinu a věznic si přece slitování rozhodně nezaslouží.¹¹⁴

Můžeme říci, že prostředí, do kterého se narodíme a které nás obklopuje, má velký vliv na to, jakým směrem se bude život člověka ubírat, zda se spíše ocitne na vzestupu nebo pro něj nastane pád dolů. Já osobně uvěznění za situaci, která má negativní dopad, považuji. Zcela jistě se nejedná o záležitost, která by pro jedince byla v budoucnosti polehčující, spíše naopak. Ovšem záleží na každém zvlášť, jak se situací vyrovná a zda se do kriminálního společenství navrátí, či nikoliv. Ovšem je zřejmé, že svou životní dráhu může člověk i po výkonu trestu odnětí svobody změnit a má příležitost dostat se na vrchol. Je však potřeba, aby své předsevzetí, které měl ve vězení, dodržel a začal znovu.

¹¹³ VÁVROVÁ, Soňa. *Doprovázení v pomáhajících profesích*. Praha: Portál, 2012, s 26-27. ISBN 978-80-262-0087-1.

¹¹⁴ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a Vojtěch Sedláček. *Základy penologie pro policisty*. Praha: Vydavatelství PAČR, 2002, s. 73. ISBN 80-7251-104-1.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VLIV VĚZEŇSKÉHO PROSTŘEDÍ NA ŽIVOTY ODSOUZENÝCH VE VÝKONU TRESTU

Ve svém výzkumu jsem zkoumala vliv vězeňského prostředí na životy odsouzených ve výkonu trestu. Výzkumné otázky se dotýkají sociálního života odsouzených, a to v oblastech: osobního života, rodiny, práce, společnosti a pobytu v institucionálním prostředí, ve kterém se nachází.

Vzhledem ke specifické cílové skupině, u které jsem chtěla provádět výzkumné šetření, jsem zvolila výzkum **kvantitativní**, který probíhal formou **dotazníkového šetření**. A to z toho důvodu, že se jedná o prostory, do kterých má člověk omezený přístup. Již na bakalářské práci jsem si ověřila, že i s dotazníkovým šetřením, nastává problém, natož s osobním setkáním s uvězněnými osobami. Jen malá většina věznic je ochotna vůbec na jakýkoliv výzkum přistoupit, a pokud k němu přistoupí, tak preferují formu dotazníkového šetření.

4.1 Cíl výzkumu a výzkumný problém

Hlavním cílem praktické části předložené diplomové práce je zjistit, jak podle odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody ovlivňuje vězeňské institucionální prostředí jejich sociální život, a to v jednotlivých definovaných oblastech. Výzkumný problém této práce zní: Jak podle odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody ovlivňuje vězeňské institucionální prostředí jejich sociální život?

4.2 Výzkumné otázky

Ve svém výzkumu hledám odpověď na **hlavní výzkumnou otázku**, která zní: Jak ovlivňuje vězeňské institucionální prostředí život odsouzených k trestu odnětí svobody?

Dílní výzkumné otázky

- 1) Jak ovlivňuje vězeňské institucionální prostředí rodinný život odsouzeného?
- 2) Jak ovlivňuje vězeňské institucionální prostředí pracovní život odsouzeného?
- 3) Jak ovlivňuje vězeňské institucionální prostředí společenský život odsouzeného?

4.3 Volba výzkumné strategie a technika sběru dat

Pro sběr dat, jsem si zvolila výzkumnou metodu, **dotazník**. Zkonstruovaný dotazník jsem konzultovala s pracovníky věznice. Pracovníci mi dali velmi cenné rady a připomínky k samotným otázkám v dotazníku. Myslím si, že reflexe pracovníků, kteří jsou v tomto směru odborníky, je velkým přínosem pro můj výzkum. Kdo jiný by měl lépe vědět, jak pokládat otázky, požadavky na vyplnění než samotní pracovníci, kteří jsou s odsouzenými v každodenním kontaktu. Spolupráce s jednotlivými pracovníky věznic byla přínosem a jsem za ni moc ráda, protože zcela jistě mou práci a hlavně výzkum obohatila.

Otázky v dotazníku jsou tedy kladeny velmi jednoduše, jasně a stručně, aby všichni respondenti stanoveným požadavkům rozuměli.

Samotní pracovníci kladli důraz na to, abych zhotovený dotazník zaslala ke konzultaci. Zasláním dotazníku jsem tedy také provedla **pilotní ověření**. Dotazník se mi navrátil zpět, a to bez jakýchkoliv připomínek, nemusela jsem tedy žádným způsobem sestavený dotazník měnit nebo upravovat.

Dotazník je tvořen 19 otázkami a je zcela anonymní, aby nemohlo dojít k identifikaci respondenta (viz Příloha I). Jedná se o 2 otázky otevřené - nestrukturované, kde mají odsouzení příležitost vyjádřit se slovně. Nevýhodou těchto položek v dotazníku je právě jejich volnost. Ta působí obtíže při vyhodnocování. Po shromáždění všech odpovědí je nutné provést jejich dodatečnou kategorizaci, která umožní nepřehledně velký počet individuálních odpovědí převést na menší počet kategorií, které jsou zvoleny. Vždy se tímto však ztrácí část informací. Dodatečná kategorizace nestrukturovaných odpovědí je časově náročná.¹¹⁵ Tyto otázky se sice hůře zpracovávají, ale již díky výzkumu v bakalářské práci jsem měla možnost pochopit, že odsouzení velice rádi na tyto otázky odpovídají, proto jsem tyto položky zahrнула do dotazníku i nyní. Samotné odpovědi jsou opravdu zajímavé. Můžeme tak lépe pochopit, jak celou svou situaci tyto osoby prožívají.

¹¹⁵ CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada, 2007, s. 165. ISBN 978-80-247-1369-4.

Uzavřené otázky tvoří 17 položek v dotazníku. Tyto otázky jsou pro dotazník typické, protože nabízejí uzavřené odpovědi, které respondenti vyplňují rychleji než otázky otevřené. Samotnému výzkumníkovi šetří čas, protože se lépe a rychleji vyhodnocují.¹¹⁶

Pokyny k vyplnění jednotlivých položek jsou vždy uvedeny. Pokud respondent nemá v závorce u jednotlivých otázek uvedeno jinak, má u zvolené odpovědi udělat křížek do volného okénka a u otázek bez možnosti na výběr se má vyjádřit vlastními slovy.

4.4 Výzkumný soubor

Jako základní soubor pro mé výzkumné šetření jsem si zvolila všechny věznice ČR. Jednalo se o 26 věznic, které jsem prostřednictvím žádosti o umožnění výzkumu oslovila. **Výběrový soubor** tvoří 5 věznic, které reagovaly na mou podanou žádost kladně. Jedná se o dostupný druh výběru, závěry mohu tedy stanovit pouze k tomuto výběrovému souboru a nemohu je generalizovat. Kladně odpověděly:

- Věznice Horní Slavkov
- Věznice Karviná
- Věznice Mírov
- Věznice Oráčov
- Věznice Valdice

Po konzultaci a domluvě se zaměstnanci věznice, kteří mi s realizací výzkumu pomáhali, jsme určili počet osob, kterým bude dotazník rozdán. Pracovníci věznice viděli jako optimální počet dotazníků 50 kusů. Vzhledem k tomu, že jsem byla již na začátku spolupráce informována, že odsouzení nejsou ochotni a nakloněni k vyplňování dotazníků, zaslala jsem tedy po domluvě do každé z jednotlivých věznic 100 kusů dotazníků. Celkový počet dotazníků k vyplnění činil tedy 500 kusů.

¹¹⁶ GAVORA, Peter. *Tvorba výskumného nástroja pre pedagogické bádanie*. Bratislava: SPN – Mladé letá, 2012, s. 44. ISBN 978-80-10-02353-0.

4.5 Způsob zpracování dat

Data, která byla získána dotazníkovým šetřením, byla zaznamenána do tabulek v programu Microsoft Excel. V těchto tabulkách byly zapsány hodnoty, které jednotlivci zaznamenávali na škálách v dotazníku. Následně z těchto dat byly vypočítány absolutní a relativní četnosti.

Dále bylo vyhodnocení provedeno v programu Statistica 10. Před samotným zpracováním dat byly testovány předpoklady pro použití metody testování. Popisné otázky v dotazníku byly vyhodnoceny základní popisnou statistikou. Veškeré výsledky výzkumného šetření jsou popsány a znázorněny graficky.

5 VYHODNOCENÍ A INTERPRETACE ZÍSKANÝCH DAT

V této kapitole uvádím výsledky mého výzkumu, který byl proveden formou dotazníkového šetření. Data jsou zobrazena v absolutních a relativních četnostech. Zaznamenaný jsou do tabulek a grafů.

5.1 Sociodemografické charakteristiky zkoumaného vzorku

Zde jsou uvedeny sociodemografické charakteristiky zkoumaného vzorku. Jedná se pouze o věznice pro odsouzené muže.

Tabulka 1 – Výzkumný soubor

Věznice	Posláno	Vráceno	Použito	Vyřazeno
Karviná	100	51	50	1
Horní Slavkov	100	99	87	12
Mírov	100	67	67	-
Oráčov	100	92	90	2
Valdice	100	92	89	3
Celkem	500	401	383	18

Dotazníky jsem v počtu 100 kusů zaslala na jednotlivé adresy věznic. Jednalo se o věznice: Karviná, Horní Slavkov, Mírov, Oráčov a Valdice. Celkem jsem tedy zaslala 500 kusů dotazníků. Z tohoto počtu se mi navrátilo zpět 401 dotazníků, což je 80 % návratnost. Bohužel 18 dotazníků, což je 4,5 %, bylo vyplněno chybně nebo neúplně. Tyto dotazníky jsem musela vyřadit. Konečný počet správně vyplněných dotazníků činil tedy 383 kusů, což je po zaokrouhlení 77 % návratnost. Údaje o návratnosti dotazníků, které jsou rozesílány poštou, se v odborné literatuře odlišují. Průměrná návratnost je zhruba v intervalu od 30 % do 60 %.¹¹⁷ Dá se říci, že návratnost dotazníků byla velká a také nad má očekávání, a to nejen z toho důvodu, že jsem pracovníky byla upozorněna na to, že odsouzení neradi vypl-

¹¹⁷ CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada, 2007, s. 175. ISBN 978-80-247-1369-4.

ňují dotazníky a že to není jejich povinnost, ale také proto, že v době vyplňování byla udělena amnestie.

Návratnost **správně** vyplněných dotazníků jednotlivých věznic činila:

Věznice Karviná zaslala zpět 50 kusů dotazníků, což je 50 % z celkového počtu 100 kusů dotazníků.

Věznice Horní Slavkov zaslala zpět 87 kusů dotazníků, což je 87 % z celkového počtu 100 kusů dotazníků.

Věznice Mírov zaslala zpět 67 kusů dotazníků, což je 67 % z celkového počtu 100 kusů dotazníků.

Věznice Oráčov zaslala zpět 90 kusů dotazníků, což je 90 % z celkového počtu 100 kusů dotazníků.

Věznice Valdice zaslala zpět 89 kusů dotazníků, což je 89 % z celkového počtu 100 kusů dotazníků.

Otázka č. 1 Věk (uved'te věk, kterého jste dosáhl, nebo dosáhnete v roce 2013)

Tabulka 2 – Věk respondentů

Proměnná	Průměr	Sm.odch.	Minimum	Maximum	N	Počet ChD
Věk	36,86945	10,26807	20,00000	70,00000	383	0

Z tabulky je patrné, že průměrný věk odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody je po zaokrouhlení 37 let. Nejmladším vězněm je vězeň ve věku 20 let a nejstarším vězněm je vězeň ve věku 70 let.

Otázka č. 2 Vaše nejvyšší dosažené vzdělání

Tabulka 3 – Nejvyšší dosažené vzdělání

Kategorie	Vzdělání			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel. četnost	Kumulativní rel. četnost
Základní	157	157	40,99217	40,9922
Střední bez maturity/vyučen	161	318	42,03655	83,0287
Střední s maturitou	49	367	12,79373	95,8225
Vysokoškolské bakalářské	8	375	2,08877	97,9112
Vysokoškolské magisterské, navazující	8	383	2,08877	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

Největší počet tvoří vězni, kteří mají vzdělání střední bez maturity, tedy 161 osob, což je 42 %. Základní vzdělání má 157 vězňů, což je 41 %. Vzdělání s maturitou má 49 osob, což je 13 %. Vysokoškolské vzdělání bakalářské má 8 osob, což jsou 2 %. Vysokoškolské vzdělání magisterské, navazující má také 8 osob, což jsou 2 %.

Jeden z vězňů uvedl, že má základní vzdělání, ale jen 7 tříd. Druhý poté své vzdělání komentoval tím, že má ale plno kurzů, jako je koordinátor finančního toku atd.

5.2 Ověření použití statistických metod

Při ověřování možnosti použití statistických metod při vyhodnocování dílčích výzkumných otázek, jsem zjistila, že tyto metody nemohu použít. Proto jsem použila popisnou statistiku.

Tento problém nastal vzhledem k lednové amnestii, kterou udělil bývalý prezident Václav Klaus. Amnestie se vztahovala k:

Amnestie prezidenta republiky ze dne 1. 1. 2013***Čl. 1******Prominutí a zahlazení některých nepodmíněných trestů***

(1) Promíjím nevykonané nepodmíněné tresty odnětí svobody nebo jejich zbytky, pokud byly pravomocně uloženy před 1. lednem 2013 ve výměře nepřevyšující jeden rok.

(2) Promíjím nevykonané nepodmíněné tresty odnětí svobody nebo jejich zbytky, pokud byly pravomocně uloženy před 1. lednem 2013 a pokud osoba, které byl trest uložen, dosáhla či v roce 2013 má dosáhnout věku 75 let a zároveň jí byl uložen trest ve výměře nepřevyšující 10 let.

(3) Na osoby, kterým se promíjí trest podle odst. 1 a 2 se hledí, jako by odsouzeny nebyly.

Čl. II

Zastavení trestního stíhání

Narizují, aby bylo zastaveno pravomocně neskončené trestní stíhání, s výjimkou trestního stíhání proti uprchlému, od jehož zahájení k 1. lednu 2013 uplynulo více než 8 let, pro trestné činy, za něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody nepřevyšující deset let.

Čl. III

Zmírnění některých nepodmíněných trestů odnětí svobody

(1) *Promíjím s podmínkou, že se osoba, které byl trest prominut, nedopustí trestného činu v době odpovídající lhůtě pro zahlazení odsouzení, nepodmíněné tresty odnětí svobody uvedené v odstavci 2 a 3 tohoto článku.*

(2) *Promíjím nevykonané nepodmíněné tresty odnětí svobody nebo jejich zbytky, pokud byly tyto tresty pravomocně uloženy před 1. lednem 2013, pokud byl uložen trest nepřevyšující 24 měsíců a zároveň nebyl trest uložen*

a) za zločin, při němž byla způsobena smrt nebo těžká újma na zdraví, nebo

b) za zločin proti životu a zdraví, proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, anebo proti rodině a dětem, nebo

c) osobě, která kromě trestné činnosti, o níž se rozhoduje podle tohoto článku, byla v posledních pěti letech před 1. lednem 2013 odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nebo která byla v posledních pěti letech před 1. lednem 2013 propuštěna z výkonu trestu odnětí svobody, pokud se na ni nehledí, jako by odsouzena nebyla.

(3) *Promíjím nevykonané nepodmíněné tresty odnětí svobody nebo jejich zbytky, pokud byly pravomocně uloženy před 1. lednem 2013 a pokud byl uložen trest ve výměře nepřevyšující 36 měsíců a zároveň osoba, které byl trest uložen, dosáhla či v roce 2013 má dosáhnout věku 70 let.*

(4) *Jestliže prominutí trestu podle tohoto článku nelze vztáhnout na celou trestnou činnost, za niž byl uložen úhrnný nebo souhrnný trest, neužije se ho ani zčásti.*

Čl. IV

Prominutí dalších trestů

(1) Promíjím podmíněně odložené tresty odnětí svobody pravomocně uložené před 1. lednem 2013 osobám, které

a) dosáhly či v roce 2013 dosáhnou věk 70 let,

b) osobám, kterým byl trest uložen ve výměře nepřevyšující dva roky.

(2) Promíjím nevykonané tresty obecně prospěšných prací nebo jejich zbytky a nevykonané tresty domácího vězení nebo jejich zbytky, pokud byly tyto tresty pravomocně uloženy před 1. lednem 2013.

(3) Na osoby, kterým se promíjí trest podle odst. 1 a 2, se hledí, jako by odsouzeny nebyly.

Čl. V

Společné ustanovení

Trestným činem se též rozumí provinění spáchané mladistvým a trestem též trestní opatření uložené mladistvému.¹¹⁸

Vzhledem k zmíněné amnestii mi vypadla proměnná „krátkodobě trestaní“. Z tohoto důvodu nemohu sestavit ze stanovených dílčích výzkumných otázek hypotézy. Protože vzhledem k výsledkům testu normality, bych nemohla použít chí-kvadrát. Vzhledem k tomu, že se mi však navrátil velký počet dotazníků, tak předpokládám, že i popisný výzkum bude přínosem. Udělení amnestie jsem žádným způsobem nemohla ovlivnit. A ani jsem s touto situací nemohla dopředu počítat. Dotazníky v době amnestie byly již rozeslány do věznic.

Tabulka 4 – Test normality

Proměnná	Testy normality					
	N	max D	K-S p	Lilliefors p	W	p
Délka trestu	383	0,198447	p < ,01	p < ,01	0,917444	0,000000

¹¹⁸ KLAUS, Václav. *Amnestie a milosti* [online]. Pražský hrad, © 2013. [cit. 2013-03-07]. Dostupné z: <http://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/prezidenti-v-minulosti/vaclav-klaus/rozhodnuti-prezidenta/amnestie-a-milosti/index.shtml#p-top>.

Z tabulky je patrné, že hodnota p je nižší než 1. Z toho vyplývá, že mezi jevy není statisticky významný vztah.¹¹⁹ Tento výsledek je způsoben amnestií, která zapříčinila, že je velký statistický rozdíl v množství dlouhodobě a krátkodobě trestaných.

5.3 Vyhodnocení a interpretace dat

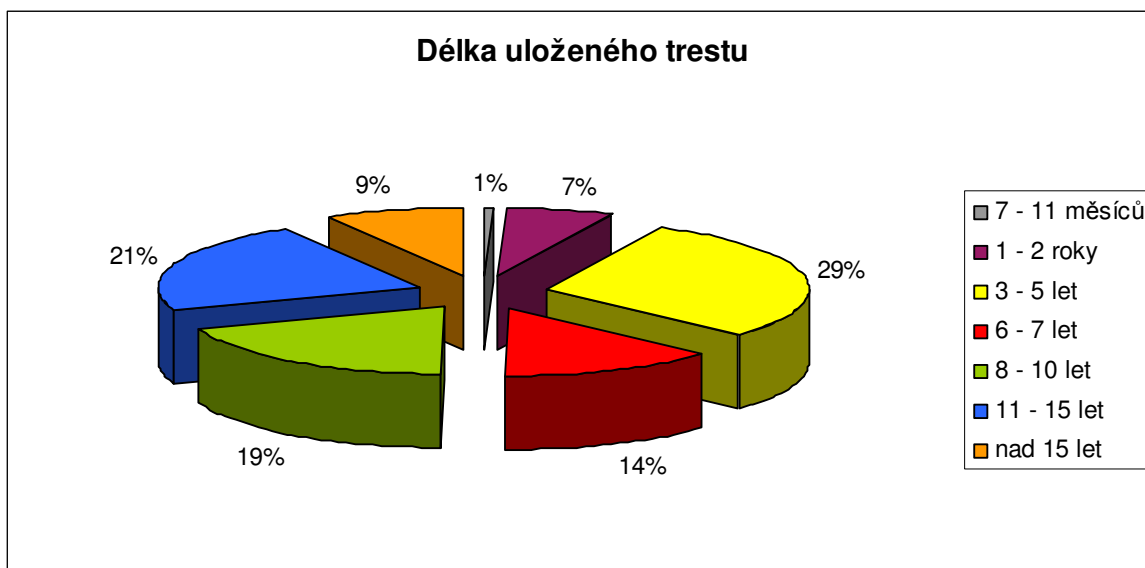
Zde uvádím získané výsledky mého výzkumu, který byl proveden dotazníkovou formou. Data jsou zobrazena v grafech a absolutních a relativních četnostech.

Otázka č. 3 Délka Vašeho uloženého trestu?

Tabulka 5 – Délka uloženého trestu

Kategorie	Délka trestu			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
7 - 11 měsíců	2	2	0,52219	0,5222
1 - 2 roky	26	28	6,78851	7,3107
3 - 5 let	113	141	29,50392	36,8146
6 - 7 let	52	193	13,57702	50,3916
8 - 10 let	73	266	19,06005	69,4517
11 - 15 let	84	350	21,93211	91,3838
nad 15 let	33	383	8,61619	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

¹¹⁹ CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada, 2007, 70 s. ISBN 978-80-247-1369-4.

Graf 1 – Délka uloženého trestu

Z daných výsledků vyplývá, že délka uloženého trestu na 7 – 11 měsíců tvoří 1 %, což jsou 2 osoby. Odsouzení na dobu 1 – 2 let tvoří 7 %, což je 26 osob. Největší počet zaujímají odsouzení na dobu 3 – 5 let, tedy 29 %, což je 113 osob. Dobu odsouzení na 6 – 7 let zaujímá 14 %, což je 52 osob. Dobu odsouzení na 8 – 10 let zaujímá 19 %, což je 73 osob. Dobu odsouzení na 11- 15 let zaujímá 21 %, což je 84 osob. Dobu odsouzení nad 15 let zaujímá 9 %, což je 33 osob. Vzhledem k amnestii se v této tabulce a grafu nezobrazily tresty uložené na dobu do 3 měsíců a na dobu 4 – 6 měsíců. Tyto kategorie společně s doživotním trestem odnětí svobody neměly žádné zastoupení. Osob, kterým byl uložen krátkodobý trest, který je do dvou let, je celkem 28, což je 8 %. Zbylým osobám byl uložen trest dlouhodobý, jedná se o 355 osob, což je 92 %.

Otázka č. 4 Kolik měsíců máte již vykonáno ze stanoveného trestu („odsezeno“)?

Můžeme říci, že nejvíce ze stanoveného trestu odnětí svobody má za sebou vězeň, který má ve vězení „odsezeno“ 276 měsíců, což činí 23 let. Nejméně má ze stanoveného trestu odnětí svobody „odsezeno“ vězeň s 1 měsícem pobytu ve vězení. Celkový průměr měsíců, které mají ze stanoveného trestu odnětí svobody odsouzení za sebou je 43 měsíců.

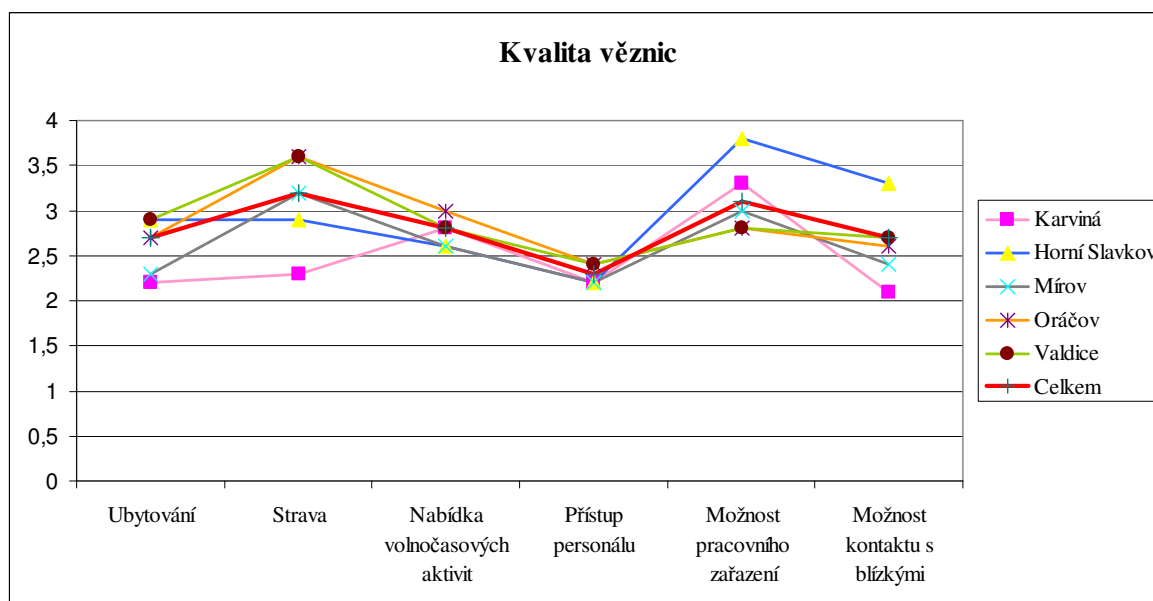
Otázka č. 5 Jak hodnotíte kvalitu věznice, ve které se nacházíte?

Tabulka 6 – Hodnocení kvality věznic

Věznice	Ubytování	Strava	Nabídka volnočasových aktivit	Přístup personálu	Možnost pracovního zařazení	Možnost kontaktu s blízkými
Karviná	2,2	2,3	2,8	2,2	3,3	2,1
Horní Slavkov	2,9	2,9	2,6	2,2	3,8	3,3
Mírov	2,3	3,2	2,6	2,2	3,0	2,4
Oráčov	2,7	3,6	3,0	2,4	2,8	2,6
Valdice	2,9	3,6	2,8	2,4	2,8	2,7
Celkem	2,7	3,2	2,8	2,3	3,1	2,7

Celkové hodnocení ubytování vězni hodnotí známkou 2,7. Můžeme říci, že ubytování hodnotí známkou dobrý. Stravu ohodnotili známkou 3,2. Můžeme říci, že stravu hodnotí známkou dobrý. Nabídku volnočasových aktivit hodnotí známkou 2,8. Můžeme říci, že nabídku hodnotí známkou dobrý. Přístup personálu k samotným uvězněným hodnotí známkou 2,3. Můžeme říci, že přístup personálu hodnotí známkou chvalitebný. Možnost pracovního zařazení je hodnocena známkou 3,1. Můžeme říci, že možnost práce hodnotí známkou dobrý. Možnost kontaktu s blízkými osobami hodnotí odsouzení známkou 2,7. Můžeme říci, že tuto možnost hodnotí známkou dobrý. Z výsledků vyplývá, že celkově nejhůře vězni hodnotí možnost pracovního zařazení. Velice kladně hodnotí přístup personálu k nim samotným. Což si myslím, že je důležité a lze říci, že pracovníci věznic jsou pro odsouzené důležití. Tyto údaje určitě budou zajímat ředitele věznic, protože vztah pracovníka a odsouzeného je nesmírně významný.

Z výsledků lze také zjistit kvalitu jednotlivých věznic. Tyto údaje jsou zcela jistě cenné pro vedení věznic. Mohou vidět, kde v kterých oblastech lze například udělat změny.

Graf 2 – Hodnocení kvality věznic

Vězni z Věznice **Karviná** hodnotí ubytování známkou 2,2. Můžeme říci, že ubytování hodnotí známkou chvalitebný. Stravu hodnotí známkou 2,3. Můžeme říci, že stravu hodnotí také známkou chvalitebný. Nabídku volnočasových aktivit ve věznici hodnotí známkou 2,8. Můžeme říci, že nabídku hodnotí známkou chvalitebný. Přístup personálu samotní odsouzení hodnotí známkou 2,2. Můžeme říci, že přístup personálu hodnotí známkou chvalitebný. Možnost pracovního zařazení však hodnotí známkou 3,3. Můžeme říci, že možnost práce hodnotí známkou dobrý. Možnost kontaktu se svými blízkými hodnotí známkou 2,1. Můžeme říci, že tuto možnost hodnotí známkou chvalitebný. Celkově je tedy Věznice Karviná hodnocena známkou 2,3. Odsouzení ji tedy hodnotí po zaokrouhlení známkou chvalitebný.

Vězni ve Věznici **Horní Slavkov** hodnotí ubytování známkou 2,9. Můžeme říci, že ubytování hodnotí známkou dobrý. Stravu hodnotí známkou 2,9. Můžeme říci, že stravu hodnotí také známkou dobrý. Nabídku volnočasových aktivit ve věznici hodnotí známkou 2,6. Můžeme říci, že nabídku hodnotí známkou dobrý. Přístup personálu samotní odsouzení hodnotí známkou 2,2. Můžeme říci, že přístup personálu hodnotí známkou chvalitebný. Možnost pracovního zařazení však hodnotí známkou 3,8. Můžeme říci, že možnost práce hodnotí známkou dostatečný. Možnost kontaktu se svými blízkými hodnotí známkou 3,3. Můžeme říci, že tuto možnost hodnotí známkou dobrý. Celkově je tedy Věznice Horní Slavkov hodnocena známkou 3. Odsouzení ji tedy hodnotí známkou dobrý.

Vězni ve Věznici **Mírov** hodnotí ubytování známkou 2,3. Můžeme říci, že ubytování hodnotí známkou chvalitebný. Stravu hodnotí známkou 3,2. Můžeme říci, že stravu hodnotí také známkou dobrý. Nabídku volnočasových aktivit ve věznici hodnotí známkou 2,6. Můžeme říci, že nabídku hodnotí známkou dobrý. Přístup personálu samotní odsouzení hodnotí známkou 2,2. Můžeme říci, že přístup personálu hodnotí známkou chvalitebný. Možnost pracovního zařazení však hodnotí známkou 3,0. Můžeme říci, že možnost práce hodnotí známkou dobrý. Možnost kontaktu se svými blízkými hodnotí známkou 2,4. Můžeme říci, že tuto možnost hodnotí známkou chvalitebný. Celkově je tedy Věznice Mírov hodnocena známkou 2,5. Odsouzení ji tedy hodnotí po zaokrouhlení známkou dobrý.

Vězni ve Věznici **Oráčov** hodnotí ubytování známkou 2,7. Můžeme říci, že ubytování hodnotí známkou dobrý. Stravu hodnotí známkou 3,6. Můžeme říci, že stravu hodnotí také známkou dostatečný. Nabídku volnočasových aktivit ve věznici hodnotí známkou 3,0. Můžeme říci, že nabídku hodnotí známkou dobrý. Přístup personálu samotní odsouzení hodnotí známkou 2,4. Můžeme říci, že přístup personálu hodnotí známkou chvalitebný. Možnost pracovního zařazení však hodnotí známkou 2,8. Můžeme říci, že možnost práce hodnotí známkou dobrý. Možnost kontaktu se svými blízkými hodnotí známkou 2,6. Můžeme říci, že tuto možnost hodnotí známkou dobrý. Celkově je tedy Věznice Oráčov hodnocena známkou 3. Odsouzení ji tedy hodnotí známkou dobrý.

Vězni ve Věznici **Valdice** hodnotí ubytování známkou 2,9. Můžeme říci, že ubytování hodnotí známkou dobrý. Stravu hodnotí známkou 3,6. Můžeme říci, že stravu hodnotí známkou dostatečný. Nabídku volnočasových aktivit ve věznici hodnotí známkou 2,8. Můžeme říci, že nabídku hodnotí známkou dobrý. Přístup personálu samotní odsouzení hodnotí známkou 2,4. Můžeme říci, že přístup personálu hodnotí známkou chvalitebný. Možnost pracovního zařazení však hodnotí známkou 2,8. Můžeme říci, že možnost práce hodnotí známkou dobrý. Možnost kontaktu se svými blízkými hodnotí známkou 2,7. Můžeme říci, že tuto možnost hodnotí známkou dobrý. Celkově je tedy Věznice Valdice hodnocena známkou 3. Odsouzení ji tedy hodnotí známkou dobrý.

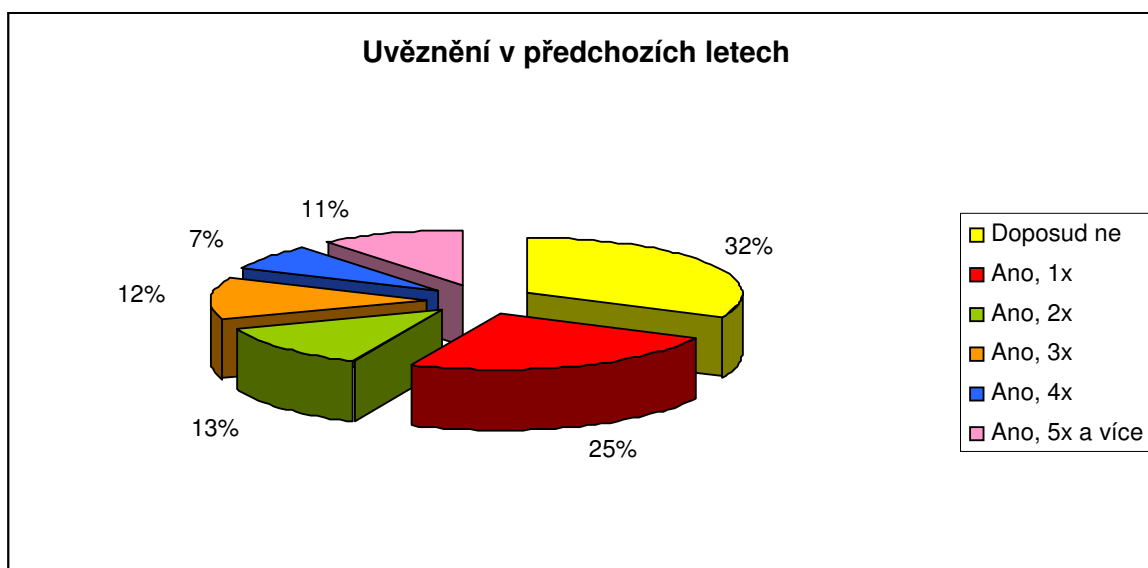
Největší výkyvy jsou zaznamenány v hodnocení stravy a v hodnocení možnosti pracovního zařazení samotných odsouzených, jak vyplývá z grafu č. 2. V těchto položkách se hodnocení věznic od sebe výrazně liší.

Samotné oblasti byly také některými odsouzenými nejen ohodnoceny, ale i komentovány. Oblast možnosti pracovního zařazení komentovali slovy, že ji nevyužívají, tři osoby jsou v důchodu a jeden napsal, že je invalida. K možnosti kontaktu s blízkými komentovali tuto možnost tak, že ji např. nevyužívají, nemají, nežádají nebo kvůli velké vzdálenosti hodnotí vyšší známkou. Stravu hodnotila také osoba, která má dietu.

Otázka č. 6 Byl jste již v předchozích letech ve výkonu trestu odnětí svobody?

Tabulka 7 – Uvěznění v předchozích letech

Kategorie	Uvěznění v předchozích letech			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Doposud ne	122	122	31,85379	31,8538
Ano, 1x	95	217	24,80418	56,6580
Ano, 2x	50	267	13,05483	69,7128
Ano, 3x	47	314	12,27154	81,9843
Ano, 4x	27	341	7,04961	89,0339
Ano, 5x a více	42	383	10,96606	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

Graf 3 – Uvěznění v předchozích letech

Doposud nebylo v předchozích letech ve výkonu trestu odnětí svobody 122 osob, což je 32 %. V předchozích letech bylo již 1x ve výkonu trestu odnětí svobody 95 osob, což je 25 %. V předchozích letech bylo již 2x ve výkonu trestu odnětí svobody 50 osob, což je 13 %. V předchozích letech bylo již 3x ve výkonu trestu odnětí svobody 47 osob, což je 12 %. V předchozích letech bylo již 4x ve výkonu trestu odnětí svobody 27 osob, což je 7 %.

V předchozích letech bylo již 5x a vícekrát ve výkonu trestu odnětí svobody 42 osob, což je 11 %. Můžeme tedy říci, že 32 % odsouzených nebylo v předchozích letech ve výkonu trestu odnětí svobody a nyní jsou uvěznění poprvé. Ovšem 68 % vězňů má již zkušenost s výkonem trestu odnětí svobody a ve věznici tedy nejsou poprvé. Z toho je patrné a můžeme soudit, že většina vězňů se k trestné činnosti po propuštění na svobodu vrátí.

Otázka č. 7 Pokládáte Vaše odsouzení za spravedlivé?

Tabulka 8 – Spravedlivé odsouzení

Kategorie	Spravedlivé odsouzení			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	80	80	20,88773	20,8877
Spíše ano	126	206	32,89817	53,7859
Spíše ne	89	295	23,23760	77,0235
Určitě ne	88	383	22,97650	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

Své odsouzení považuje za spravedlivé 80 vězňů, což je 21 %. Spíše za spravedlivé své odsouzení považuje 126 vězňů, což je 33 %. Za spíše nespravedlivé své odsouzení považuje 89 vězňů, což je 23 %. A za určitě nespravedlivé své odsouzení považuje 88 vězňů, což je 23 %. Můžeme tedy říci, že se odsouzení přiklání k odpovědi ano, že jejich odsouzení je spravedlivé, a to v 54 %. 46 % vězňů se přiklání k odpovědi ne, že jejich odsouzení není spravedlivé. I tuto otázku někteří komentovali slovy, že trest rozhodně nepovažují za spravedlivý nebo, že až na nějaké věci ho za spravedlivý považují.

Vězni nejsou schopni akceptovat, že jejich trest je důsledkem činu, který spáchali. Což je tedy projev spravedlnosti. 46 % odsouzených není schopno uznat, že je jejich odsouzení spravedlivé.

Otázka č. 8 Trest odnětí svobody má podle Vás jedince:*Tabulka 9 – Napravit*

Kategorie	Napravit			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	127	127	33,15927	33,1593
Spíše ano	101	228	26,37076	59,5300
Spíše ne	90	318	23,49869	83,0287
Rozhodně ne	65	383	16,97128	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

To, že trest odnětí svobody má rozhodně napravit jedince si myslí 127 vězňů, což je 33 %. Že má trest odnětí svobody spíše jedince napravit si myslí 101 vězňů, což je 26 %. Spíše, že trest odnětí svobody nemá jedince napravit si myslí 90 vězňů, což je 24 %. Že trest odnětí svobody rozhodně nemá napravit jedince si myslí 65 vězňů, což je 17 %. K odpovědi ano, že trest odnětí svobody má napravit jedince se přiklání 59 % odsouzených. 41 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že trest odnětí svobody jedince napravit nemá.

Tabulka 10 – Vyloučit ze společnosti

Kategorie	Vyloučit ze společnosti			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	132	132	34,46475	34,4648
Spíše ano	88	220	22,97650	57,4413
Spíše ne	85	305	22,19321	79,6345
Rozhodně ne	78	383	20,36554	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

To, že trest odnětí svobody má rozhodně vyloučit jedince ze společnosti si myslí 132 vězňů, což je 34 %. Že má trest odnětí svobody spíše jedince ze společnosti vyloučit si myslí 88 vězňů, což je 23 %. Spíše, že trest odnětí svobody nemá jedince ze společnosti vyloučit si myslí 85 vězňů, což je 22 %. Že trest odnětí svobody rozhodně nemá jedince ze společnosti vyloučit si myslí 78 vězňů, což je 21 %. K odpovědi ano, že trest odnětí svobody má jedince ze společnosti vyloučit se přiklání 57 % odsouzených. 43 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že trest odnětí svobody jedince nemá jedince ze společnosti vyloučit.

Tabulka 11 – Potrestat

Kategorie	Potrestat			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	188	188	49,08616	49,0862
Spíše ano	124	312	32,37598	81,4621
Spíše ne	44	356	11,48825	92,9504
Rozhodně ne	27	383	7,04961	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

To, že trest odnětí svobody má rozhodně jedince potrestat si myslí 188 vězňů, což je 49 %. Že má trest odnětí svobody spíše jedince potrestat si myslí 124 vězňů, což je 32 %. Spíše, že trest odnětí svobody nemá jedince potrestat si myslí 44 vězňů, což je 12 %. Že trest odnětí svobody rozhodně nemá jedince potrestat si myslí 27 vězňů, což je 7 %. K odpovědi ano, že trest odnětí svobody má jedince potrestat se přiklání 81 % odsouzených. 19 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že trest odnětí svobody jedince nemá potrestat.

Tabulka 12 – Ponížit

Kategorie	Ponížit			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	62	62	16,18799	16,1880
Spíše ano	98	160	25,58747	41,7755
Spíše ne	94	254	24,54308	66,3185
Rozhodně ne	129	383	33,68146	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

To, že trest odnětí svobody má rozhodně jedince ponížit si myslí 62 vězňů, což je 16 %. Že má trest odnětí svobody spíše jedince ponížit si myslí 98 vězňů, což je 26 %. Spíše, že trest odnětí svobody nemá jedince ponížit si myslí 94 vězňů, což je 24 %. Že trest odnětí svobody rozhodně nemá jedince ponížit si myslí 129 vězňů, což je 34 %. K odpovědi ano, že trest odnětí svobody má jedince ponížit se přiklání 42 % odsouzených. 58 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že trest odnětí svobody jedince nemá ponížit.

Tabulka 13 – Vychovávat

Kategorie	Vychovávat			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	47	47	12,27154	12,2715
Spíše ano	101	148	26,37076	38,6423
Spíše ne	115	263	30,02611	68,6684
Rozhodně ne	120	383	31,33159	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

To, že trest odnětí svobody má rozhodně jedince vychovávat si myslí 47 vězňů, což je 12 %. Že má trest odnětí svobody spíše jedince vychovávat si myslí 101 vězňů, což je 27 %. Spíše, že trest odnětí svobody nemá jedince vychovávat si myslí 115 vězňů, což je 30 %. Že trest odnětí svobody rozhodně nemá jedince vychovávat si myslí 120 vězňů, což je 31 %. K odpovědi ano, že trest odnětí svobody má jedince vychovávat se přiklání 39 % odsouzených. 61 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že trest odnětí svobody jedince nemá vychovávat.

Tabulka 14 – Odstrašit od další trestné činnosti

Kategorie	Odstrašit od další trestné činnosti			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	121	121	31,59269	31,5927
Spíše ano	118	239	30,80940	62,4021
Spíše ne	87	326	22,71540	85,1175
Rozhodně ne	57	383	14,88251	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

To, že trest odnětí svobody má rozhodně jedince odstrašit od další trestné činnosti si myslí 121 vězňů, což je 32 %. Že má trest odnětí svobody spíše jedince odstrašit od další trestné činnosti si myslí 118 vězňů, což je 31 %. Spíše, že trest odnětí svobody nemá jedince odstrašit od další trestné činnosti si myslí 87 vězňů, což je 22 %. Že trest odnětí svobody rozhodně nemá jedince odstrašit od další trestné činnosti si myslí 57 vězňů, což je 15 %. K odpovědi ano, že trest odnětí svobody má jedince odstrašit od další trestné činnosti se přiklání 63 % odsouzených. 37 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že trest odnětí svobody jedince nemá odstrašit od další trestné činnosti.

Zajímavostí je, že si odsouzení myslí, že trest odnětí svobody má jedince odstrašit od páchaní další trestné činnosti, přičemž 68 % odsouzených, kteří vyplňovali dotazník, není ve vězení poprvé. To znamená, že se k trestné činnosti po propuštění na svobodu vrá-

tili, i když ve většině tvrdí, že trest odnětí svobody má pachatele odstrašit od páčání další trestné činnosti.

Tabulka 15 – Odstrašit jeho, ale i společnost

Kategorie	Odstrašit jeho, ale i společnost			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	67	67	17,49347	17,4935
Spíše ano	123	190	32,11488	49,6084
Spíše ne	105	295	27,41514	77,0235
Rozhodně ne	88	383	22,97650	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

To, že trest odnětí svobody má rozhodně odstrašit jedince, ale i společnost si myslí 67 vězňů, což je 18 %. Že má trest odnětí svobody spíše odstrašit jedince, ale i společnost si myslí 123 vězňů, což je 32 %. Spíše, že trest odnětí svobody nemá jedince a společnost odstrašit si myslí 105 vězňů, což je 27 %. Že trest odnětí svobody rozhodně nemá odstrašit jedince a společnost si myslí 88 vězňů, což je 23 %. K odpovědi ano, že trest odnětí svobody má odstrašit jedince, ale i společnost se přiklání 50 % odsouzených. 50 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že trest odnětí svobody jedince a společnost nemá odstrašit.

Tabulka 16 – Pomstít se za spáchaný čin

Kategorie	Pomstít se za spáchaný čin			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	54	54	14,09922	14,0992
Spíše ano	59	113	15,40470	29,5039
Spíše ne	97	210	25,32637	54,8303
Rozhodně ne	173	383	45,16971	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

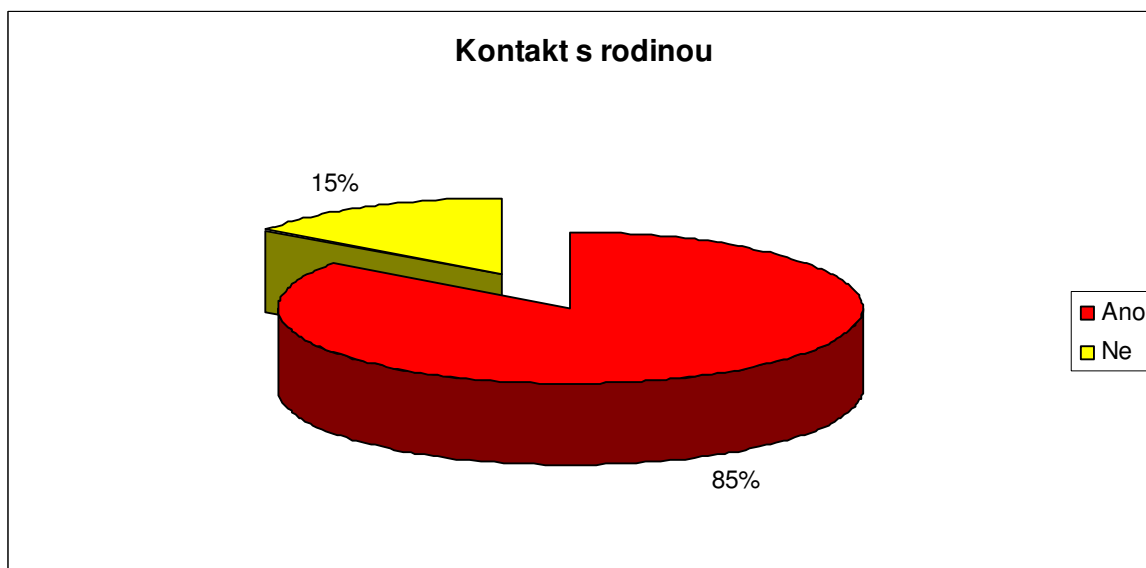
To, že trest odnětí svobody se má rozhodně pomstít za spáchaný trestný čin si myslí 54 vězňů, což je 14 %. Že trest odnětí svobody se má spíše pomstít za spáchaný trestný čin si myslí 59 vězňů, což je 15 %. Spíše, že trest odnětí svobody se nemá pomstít za spáchaný trestný čin si myslí 97 vězňů, což je 26 %. Že trest odnětí svobody se rozhodně nemá pomstít za spáchaný trestný čin si myslí 173 vězňů, což je 45 %. K odpovědi ano, že trest odnětí svobody se má pomstít za spáchaný trestný čin jedinci se přiklání 29 % odsouzených. 71 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že trest odnětí svobody se nemá jedinci pomstít za spáchaný trestný čin.

Tyto otázky byly komentovány jedním z odsouzených tak, že jeho odpovědi jsou koncipovány ve vztahu k vychovávanému trestu odnětí svobody, nekorelují s jeho názorem na cíle trestu odnětí svobody.

Otázka č. 9 Udržujete kontakt s rodinou?

Tabulka 17 – Kontakt s rodinou

Kategorie	Kontakt s rodinou			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Ano	326	326	85,11749	85,1175
Ne	57	383	14,88251	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

Graf 4 – Kontakt s rodinou

Kontakt s rodinou udržuje 326 vězňů, což je 85 %. 57 vězňů, což je 15 % kontakt s rodinou neudržuje. Dva odsouzení komentovali tuto otázku tím, že jim rodiče zemřeli a že přímou rodinu nemají.

Pro osoby ve vězení je kontakt s rodinou nesmírně důležitý. Z výsledku můžeme vidět, že skoro většina kontakt udržuje. A to i přesto, že je 92 % odsouzených uvězněno k dlouhodobému trestu odnětí svobody.

Otázka č. 10 Pokud udržujete kontakt s rodinou, uveďte jak často a jakým způsobem?

326 odsouzených, kteří udržují pravidelný kontakt s rodinou, využívá nejčastěji ke komunikaci písemnou formu, jedná se o 270 osob, což je 82 %. Průměrně za měsíc odsouzení píšou 4 dopisy. Někteří však uváděli, že píšou dopis každý den a naopak jiní jsou v kontaktu s někým pouze 1x nebo 4x za rok. Možnost telefonického spojení užívá 71, což je 22 % odsouzených. Návštěvy uvádí 148 osob, což je 45 %. Tyto návštěvy jsou v průměru 1x za měsíc. Někteří mají návštěvy povoleny 1x za 2 měsíce nebo mají 1 návštěvu za rok. 5 odsouzených, což jsou 2 %, uvedlo, že dojíždí domů za rodinou, když mají přerušeni trestu.

Odsouzení uvedli, že jejich návštěvy jsou nepravidelné nebo omezené, a to ve většině případů z důvodu velké vzdálenosti od domova, což přináší finanční zátěž pro rodinu.

Tabulka 18 – Osoby v kontaktu s odsouzenými

1. pořadí	Rodiče
2. pořadí	Děti
3. pořadí	Blízká rodina
4. pořadí	Přítelkyně
5. pořadí	Sourozenci
6. pořadí	Matka
7. pořadí	Přátelé
8. pořadí	Manželka
9. pořadí	Ostatní rodina
10. pořadí	Otec

Nejčastěji jsou odsouzení v kontaktu se svými rodiči, a to 53 vězňů, což je 16 %. Poté jsou v kontaktu se svými dětmi, a to 44 vězňů, což je 13 %. Dále udržují kontakt se svou blízkou rodinou, a to 37 osob, což je 11 %. 34 vězňů je v kontaktu se svou přítelkyní, což je 10 %. Kontakt udržují odsouzení tak se svými sourozenci, a to 31 vězňů, což je 9 %. Pouze se svou matkou udržuje kontakt 30 vězňů, což je 8 %. S přáteli je v kontaktu 17 vězňů, což je 5 %. S manželkou udržuje kontakt 13 vězňů, což jsou 4 %. S ostatní rodinou, jako je neteř, tchýně, babička, děda, udržuje kontakt 11 vězňů, což jsou 3 %. V kontaktu s otcem je 9 vězňů, což jsou 2 %.

Veškeré výše uvedené údaje jsou získány z odpovědí respondentů. U těchto odpovědí bylo nutné provést jejich kategorizaci. Z doslovně přepsaných odpovědí (viz Příloha II) můžeme

lépe pochopit situaci odsouzených. Jedná se o odpovědi, které jsou v některých případech velice zajímavé a stojí za přečtení.

Otázka č. 11 Domníváte se, že Váš pobyt ve vězení má vliv na zpřetrhání Vašich rodinných vazeb?

Tabulka 19 – Zpřetrhání rodinných vazeb

Kategorie	Zpřetrhání rodinných vazeb			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	157	157	40,99217	40,9922
Spíše ano	94	251	24,54308	65,5352
Spíše ne	58	309	15,14360	80,6789
Rozhodně ne	74	383	19,32115	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

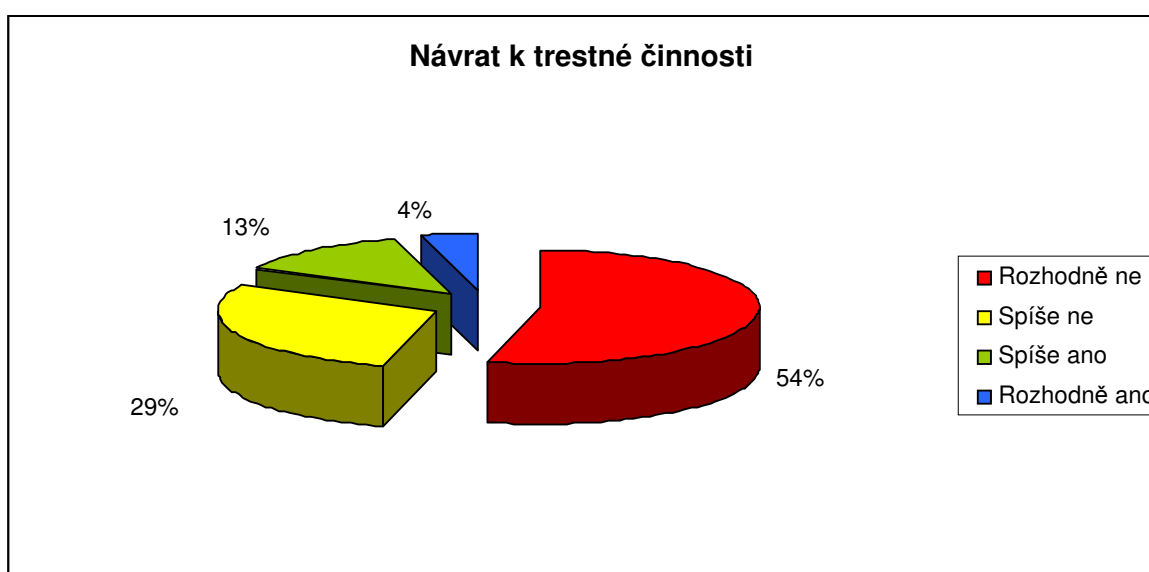
To, že pobyt ve vězení má rozhodně vliv na zpřetrhání rodinných vazeb odsouzených si myslí 157 vězňů, což je 41 %. Že pobyt ve vězení má spíše vliv na zpřetrhání rodinných vazeb si myslí 94 vězňů, což je 25 %. Spíše, že pobyt ve vězení nemá vliv na zpřetrhání rodinných vazeb si myslí 58 vězňů, což je 15 %. Že pobyt ve vězení rozhodně nemá vliv na zpřetrhání rodinných vazeb si myslí 74 vězňů, což je 19 %. K odpovědi ano, že vlivem pobytu ve vězení dochází, k zpřetrhání rodinných vazeb se přiklání 66 % odsouzených. 34 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že pobyt ve vězení nemá vliv na zpřetrhání rodinných vazeb.

Vězni jsou si vědomi, že došlo vlivem pobytu ve vězení k zpřetrhání rodinných vazeb. I přesto, že 85 % odsouzených udržuje kontakt s rodinou, k zpřetrhání došlo. Jeden z respondentů tuto otázku komentoval tím, že je to otázka vhodná spíše pro mladší respondenty a další, že spíše došlo k zpřetrhání rodinných vazeb, protože s otcem je téměř bez kontaktu. Že rozhodně nedošlo k zpřetrhání rodinných vazeb, komentuje odsouzený tak, že když Vás má někdo rád, bude Vás mít rád i na konci světa.

Otázka č. 12 Domníváte se, že se k trestné činnosti po propuštění na svobodu vrátíte?

Tabulka 20 – Návrat k trestné činnosti

Kategorie	Návrat k trestné činnosti			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ne	206	206	53,78590	53,7859
Spíše ne	110	316	28,72063	82,5065
Spíše ano	51	367	13,31593	95,8225
Rozhodně ano	16	383	4,17755	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

Graf 5 – Návrat k trestné činnosti

Vězni se v počtu 206 osob, což je 54 % domnívají, že se k trestné činnosti po propuštění rozhodně nevrátí. Spíše, že se k trestné činnosti po propuštění nevrátí, se domnívá 110 osob, což je 29 % vězňů. Spíše, že se k trestné činnosti po propuštění na svobodu vrátí, se domnívá 51 osob, což je 13 %. 16 osob, což jsou 4 %, se domnívá, že se po propuštění na svobodu k trestné činnosti rozhodně vrátí. K odpovědi ano, že se osoby domnívají, že se po propuštění na svobodu k trestné činnosti vrátí, se přiklání 17 % odsouzených. 83 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že se po propuštění na svobodu k trestné činnosti nevrátí.

Bohužel, i když se většinou odsouzení domnívají, že se k trestné činnosti nevrátí, tak stav, že 68 % odsouzených, kteří vyplňovali dotazník, byli již v předchozích letech ve výkonu trestu odnětí svobody, hovoří jinak.

Odsouzení tuto otázku komentovali tak, že tři napsali, že se rozhodně není k čemu vracet. Další uvedl, že kdo ví nebo také, že odsouzený nic neudělal. Zajímavou odpovědí bylo, že odsouzený se nechce k trestné činnosti vrátit, ale když mu nikdo nepomůže, tak se k ní určitě vrátí, jako tomu bylo už několikrát.

Otázka č. 13 V každém řádku zakroužkujte tvrzení, které nejvíce vystihuje Vaše pocity: Ve vězení mě tíží ztráta:

Tabulka 21 – Ve vězení mě tíží ztráta mé svobody

Kategorie	Ve vězení mě tíží ztráta mé svobody			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	345	345	90,07833	90,0783
Spíše ano	26	371	6,78851	96,8668
Spíše ne	9	380	2,34987	99,2167
Rozhodně ne	3	383	0,78329	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

345 vězňů rozhodně tíží ve vězení ztráta jejich svobody, což je 90 %. 26 vězňů, což je 7 % spíše ve vězení tíží ztráta jejich svobody. Spíše netíží ztráta svobody ve vězení 9 vězňů, což jsou 2 %. Že ve vězení odsouzené rozhodně netíží ztráta jejich svobody tvrdí 3 vězni, což je 1 %. K odpovědi ano, že odsouzené tíží ztráta svobody ve vězení se přiklání 97 % odsouzených. 3 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že je ve vězení ztráta svobody netíží.

Tabulka 22 – Ve vězení mě tíží ztráta finančního příjmu

Kategorie	Ve vězení mě tíží ztráta finančního příjmu			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	201	201	52,48042	52,4804
Spíše ano	84	285	21,93211	74,4125
Spíše ne	69	354	18,01567	92,4282
Rozhodně ne	29	383	7,57180	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

201 vězňů rozhodně tíží ve vězení ztráta jejich finančního příjmu, což je 52 %. 84 vězňů, což je 22 % spíše tíží ve vězení ztráta jejich finančního příjmu. Spíše netíží ve vězení ztráta finančního příjmu 69 vězňů, což je 18 %. Že ve vězení odsouzené rozhodně netíží ztráta finančního příjmu, tvrdí 29 vězňů, což je 8 %. K odpovědi ano, že odsouzené ve vězení tíží

ztráta finančního příjmu se přiklání 74 % odsouzených. 26 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že je ve vězení ztráta finančního příjmu netíží.

Tuto otázku komentoval jeden z odsouzených tak, že ho rozhodně netíží ztráta finančního příjmu ve vězení, protože je bohatý.

Tabulka 23 – Ve vězení mě tíží ztráta společnosti mé rodiny

Kategorie	Ve vězení mě tíží ztráta společnosti mé rodiny			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	311	311	81,20104	81,2010
Spíše ano	41	352	10,70496	91,9060
Spíše ne	19	371	4,96084	96,8668
Rozhodně ne	12	383	3,13316	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

311 vězňů rozhodně tíží ve vězení ztráta společnosti jejich rodiny, což je 81 %. 41 vězňů, což je 11 % spíše tíží ve vězení ztráta společnosti jejich rodiny. Spíše netíží ve vězení ztráta společnosti jejich rodiny 19 vězňů, což je 5 %. Že ve vězení odsouzené rozhodně netíží ztráta společnosti jejich rodiny, tvrdí 12 vězňů, což jsou 3 %. K odpovědi ano, že odsouzené ve vězení tíží ztráta společnosti jejich rodiny se přiklání 92 % odsouzených. 8 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že je ve vězení ztráta společnosti jejich rodiny netíží.

Tabulka 24 – Ve vězení mě tíží ztráta sexuálních vztahů

Kategorie	Ve vězení mě tíží ztráta sexuálních vztahů			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	243	243	63,44648	63,4465
Spíše ano	78	321	20,36554	83,8120
Spíše ne	41	362	10,70496	94,5170
Rozhodně ne	21	383	5,48303	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

243 vězňů rozhodně tíží ve vězení ztráta sexuálních vztahů, což je 64 %. 78 vězňů, což je 20 % spíše tíží ve vězení ztráta sexuálních vztahů. Spíše netíží ve vězení ztráta sexuálních vztahů 41 vězňů, což je 11 %. Že ve vězení odsouzené rozhodně netíží ztráta sexuálních vztahů, tvrdí 21 vězňů, což je 5 %. K odpovědi ano, že odsouzené ve vězení tíží ztráta sexuálních vztahů se přiklání 84 % odsouzených. 16 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že je ve vězení ztráta sexuálních vztahů netíží.

Tabulka 25 – Ve vězení mě tíží ztráta společnosti mých přátel

Kategorie	Ve vězení mě tíží ztráta společnosti mých přátel			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	186	186	48,56397	48,5640
Spíše ano	97	283	25,32637	73,8903
Spíše ne	80	363	20,88773	94,7781
Rozhodně ne	20	383	5,22193	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

186 vězňů rozhodně tíží ve vězení ztráta společnosti jejich přátel, což je 49 %. 97 vězňů, což je 25 % spíše tíží ve vězení ztráta společnosti jejich přátel. Spíše netíží ve vězení ztráta společnosti jejich přátel 80 vězňů, což je 21 %. Že ve vězení odsouzené rozhodně netíží ztráta společnosti jejich přátel, tvrdí 20 vězňů, což je 5 %. K odpovědi ano, že odsouzené tíží ve vězení ztráta společnosti jejich přátel se přiklání 74 % odsouzených. 26 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že ve vězení ztráta společnosti jejich přátel netíží.

Tabulka 26 – Ve vězení mě tíží ztráta vlastního oblečení

Kategorie	Ve vězení mě tíží ztráta vlastního oblečení			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	156	156	40,73107	40,7311
Spíše ano	88	244	22,97650	63,7076
Spíše ne	88	332	22,97650	86,6841
Rozhodně ne	51	383	13,31593	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

156 vězňů rozhodně tíží ve vězení ztráta vlastního oblečení, což je 41 %. 88 vězňů, což je 23 % spíše tíží ve vězení ztráta vlastního oblečení. Spíše netíží ve vězení ztráta vlastního oblečení 88 vězňů, což je 23 %. Že ve vězení odsouzené rozhodně netíží ztráta vlastního oblečení, tvrdí 51 vězňů, což je 13 %. K odpovědi ano, že odsouzené tíží ve vězení ztráta vlastního oblečení se přiklání 64 % odsouzených. 36 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že ve vězení ztráta vlastního oblečení netíží.

Tabulka 27 – Ve vězení mě tíží ztráta osobních předmětů

Kategorie	Ve vězení mě tíží ztráta osobních předmětů			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel. četnost	Kumulativní rel. četnost
Rozhodně ano	171	171	44,64752	44,6475
Spíše ano	107	278	27,93734	72,5849
Spíše ne	77	355	20,10444	92,6893
Rozhodně ne	28	383	7,31070	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

171 vězňů rozhodně tíží ve vězení ztráta osobních předmětů, což je 45 %. 107 vězňů, což je 28 % spíše tíží ve vězení ztráta osobních předmětů. Spíše netíží ve vězení ztráta osobních předmětů 77 vězňů, což je 20 %. Že ve vězení odsouzené rozhodně netíží ztráta osobních předmětů, tvrdí 28 vězňů, což je 7 %. K odpovědi ano, že odsouzené tíží ve vězení ztráta osobních předmětů se přiklání 73 % odsouzených. 27 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že je ve vězení ztráta osobních předmětů netíží.

Můžeme tedy říci, že nejvíce, co tíží osoby ve vězeňském institucionálním prostředí, je ztráta jejich vlastní svobody, a to v 97 % odsouzených. Dále je tíží ztráta společnosti jejich rodiny, a to u 92 % odsouzených. Poté je tíží ztráta sexuálních vztahů, a to u 84 % odsouzených. Ztráta finančního příjmu a společnosti přátel tíží 74 % odsouzených. Můžeme říci, že nejméně odsouzené ve vězení tíží ztráta osobních předmětů, a to 73 % a poté ztráta vlastního oblečení, a to tíží 64 % odsouzených.

Otázka č. 14 Domníváte se, že po propuštění na svobodu budete mít díky uvěznění problém nalézt práci?

Tabulka 28 – Problém nalézt práci

Kategorie	Problém nalézt práci			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel. četnost	Kumulativní rel. četnost
Rozhodně ano	160	160	41,77546	41,7755
Spíše ano	87	247	22,71540	64,4909
Spíše ne	60	307	15,66580	80,1567
Rozhodně ne	76	383	19,84334	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

Vězni se v počtu 160 osob, což je 42 % domnívají, že budou mít kvůli uvěznění problém nalézt práci po propuštění na svobodu. Spíše, že budou mít problém kvůli uvěznění nalézt práci po propuštění na svobodu, se domnívá 87 osob, což je 23 %. Spíše, že nebudou mít kvůli uvěznění problém nalézt práci po propuštění na svobodu, se domnívá 60 osob, což je

15 %. 76 osob, což je 20 % se domnívá, že rozhodně nebudou mít kvůli uvěznění problém po propuštění na svobodu nalézt práci. K odpovědi ano, že se osoby domnívají, že budou mít kvůli uvěznění problém nalézt práci, se přiklání 65 % odsouzených. 35 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že nebudou mít problém kvůli uvěznění nalézt práci.

Jeden z odsouzených uvedl, že rozhodně bude mít problém nalézt práci po propuštění na svobodu, a to z toho důvodu, že má zdravotní problémy – lupénku. Další z odsouzených se rozhodně nedomnívá, že bude mít problém nalézt práci po propuštění na svobodu, a to proto, že má svou firmu.

Z osobní zkušenosti vím, jak je těžké v dnešní době nalézt práci, proto mě docela překvapuje, že 35 % odsouzených se přiklání k tomu a domnívá se, že nebudou mít problém si nalézt práci po propuštění na svobodu. Přece jen najít práci je těžké a upřímně se stigma-tem odsouzeného je to zcela jistě daleko těžší.

Otázka č. 15 Domníváte se, že po propuštění na svobodu na Vás budou lidé nahlížet tzv. „skrže prsty“?

Tabulka 29 – Nahlížení tzv. „skrže prsty“

Kategorie	Nahlížení tzv. "skrže prsty"			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ne	57	57	14,88251	14,8825
Spíše ne	86	143	22,45431	37,3368
Spíše ano	127	270	33,15927	70,4961
Rozhodně ano	113	383	29,50392	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

Vězni se v počtu 57 osob, což je 15 % domnívají, že lidé na ně rozhodně nebudou nahlížet po propuštění na svobodu „skrže prsty“. Spíše, že nebudou lidé nahlížet na odsouzeného „skrže prsty“ po propuštění na svobodu se domnívá 86 osob, což je 22 %. Spíše, že lidé budou nahlížet na odsouzeného „skrže prsty“ po propuštění na svobodu se domnívá 127 osob, což je 33 %. 113 osob, což je 30 % se domnívá, že lidé na ně rozhodně budou nahlížet po propuštění na svobodu „skrže prsty“. K odpovědi ne, že se osoby domnívají, že lidé na ně nebudou nahlížet „skrže prsty“ po propuštění na svobodu se přiklání 37 % odsouzených. 63 % odsouzených se přiklání k odpovědi ano, že lidé na ně budou nahlížet „skrže prsty“ po propuštění na svobodu.

Dva odsouzení komentovali svou odpověď rozhodně ne tím, že jim to je jedno. A další odsouzený uvedl, že lidé jsou to, co ho zajímá nejmíň.

Otázka č. 16 Domníváte se, že dokážete po propuštění na svobodu otevřeně hovořit s lidmi o tom, že jste byl ve výkonu trestu odnětí svobody?

Tabulka 30 – Ochota mluvit o trestu odnětí svobody

Kategorie	Ochota mluvit o trestu odnětí svobody			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Rozhodně ano	181	181	47,25849	47,2585
Spíše ano	103	284	26,89295	74,1514
Neumím posoudit	51	335	13,31593	87,4674
Spíše ne	25	360	6,52742	93,9948
Rozhodně ne	23	383	6,00522	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

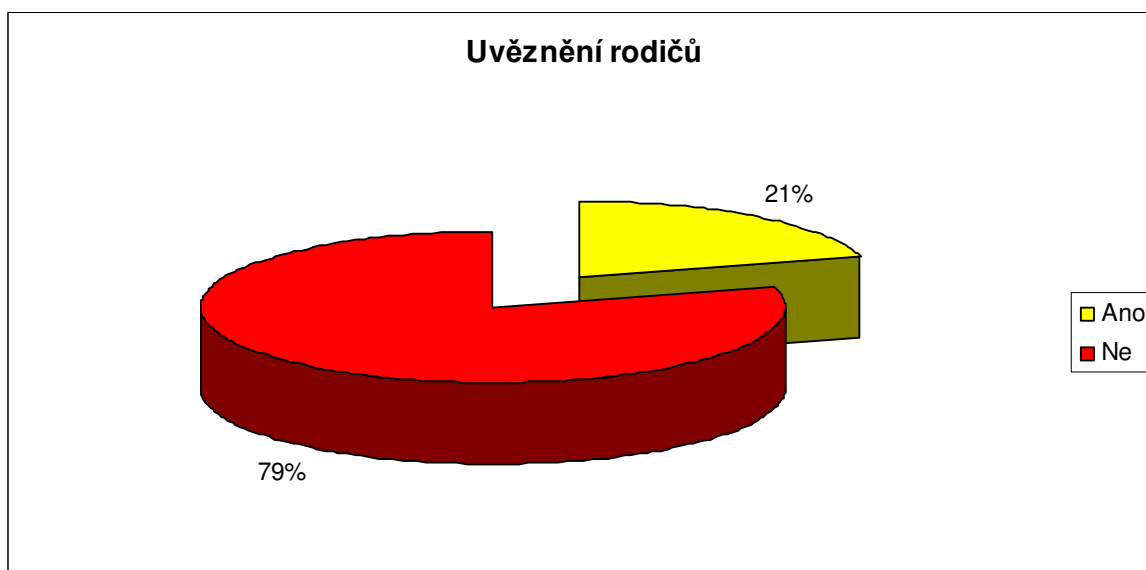
Vězni se v počtu 181 osob, což je 47 % domnívají, že dokážou po propuštění na svobodu otevřeně hovořit s lidmi o tom, že byli ve výkonu trestu odnětí svobody. Spíše, že dokážou po propuštění na svobodu otevřeně hovořit s lidmi o tom, že byli ve výkonu trestu odnětí svobody, se domnívá 103 osob, což je 27 %. 51 osob, což je 13 % nedokáže posoudit, zda dokážou otevřeně hovořit s lidmi o to, že byli ve výkonu trestu odnětí svobody. Spíše, že nedokážou hovořit otevřeně s lidmi o tom, že byli ve výkonu trestu odnětí svobody, se domnívá 25 osob, což je 7 %. 23 osob, což je 6 % se domnívá, že rozhodně nedokážou otevřeně hovořit s lidmi o tom, že byli ve výkonu trestu odnětí svobody. K odpovědi ano, že se osoby domnívají, že dokážou otevřeně hovořit s lidmi o tom, že byli ve výkonu trestu odnětí svobody, se přiklání 74 % odsouzených. 13 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že nedokážou otevřeně hovořit s lidmi o tom, že byli ve výkonu trestu odnětí svobody. Ti, kteří neumí posoudit, zda dokážou nebo nedokážou otevřeně hovořit s lidmi o tom, že byli ve výkonu trestu odnětí svobody, tvoří 13 %.

Tuto otázku komentoval odsouzený tím, jak s kým dokáže hovořit o tom, že byl ve výkonu trestu odnětí svobody.

Otázka č. 17 Byl/je některý z Vašich rodičů ve výkonu trestu odnětí svobody?

Tabulka 31 – Uvěznění rodičů

Kategorie	Uvěznění rodičů			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Ano	79	79	20,62663	20,6266
Ne	304	383	79,37337	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

Graf 6 – Uvěznění rodičů

Rodiče, kteří byli nebo jsou ve výkonu trestu odnětí svobody má 79 vězňů, což je 21 %. Osoby, jejichž rodiče nikdy nebyli a nejsou ve výkonu trestu odnětí svobody má 304 odsouzených, což je 79 %.

Můžeme tedy říci, že 79 % odsouzených pochází z rodiny, kde rodiče nebyli ve výkonu trestu odnětí svobody. Tyto výsledky považuji za velice zajímavé.

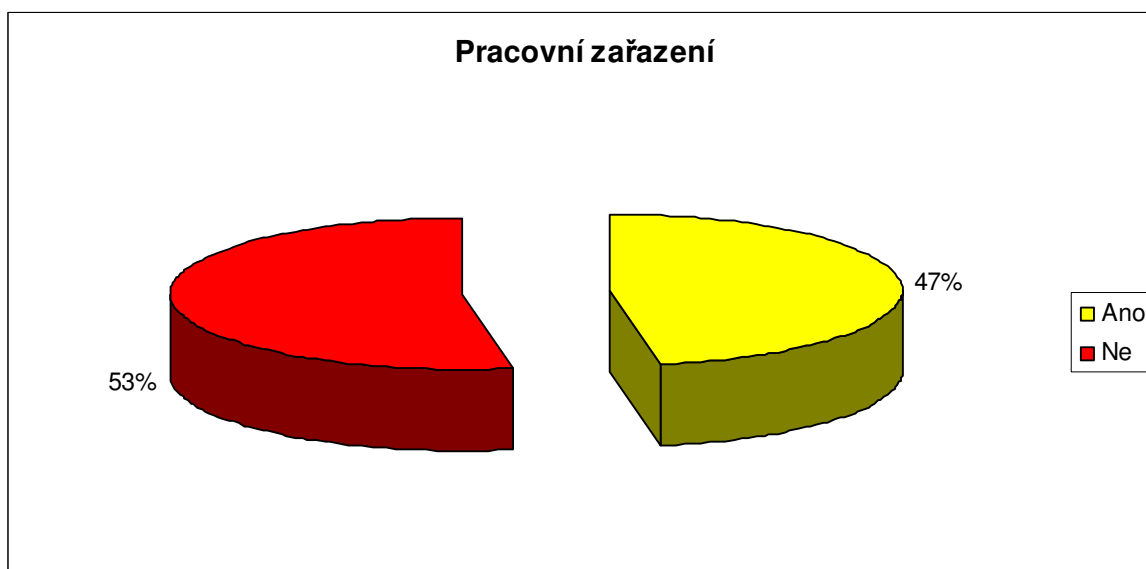
Tuto otázku komentovali vězni tak, že otec odsouzeného byl ve výkonu trestu odnětí svobody na 10 měsíců, a to v roce 1987. Další otec odsouzeného byl ve výkonu trestu odnětí svobody za alimentální dluhy vůči němu.

Osoby, které se často dostanou do výkonu trestu odnětí svobody, pochází z nepevného rodinného zázemí, které mají již od útlého dětství. Tyto výsledku ukazují, že 79 % odsouzených své rodiče nebo jednoho z nich nemělo nikdy ve výkonu trestu odnětí svobody. I to je zajímavé zjištění. Toto číslo považuji za velmi vysoké, očekávala bych ho nižší.

Otázka č. 18 Jste ve výkonu trestu odnětí svobody pracovně zařazen?

Tabulka 32 – Pracovní zařazení

Kategorie	Pracovní zařazení			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
Ano	181	181	47,25849	47,2585
Ne	202	383	52,74151	100,0000
ChD	0	383	0,00000	100,0000

Graf 7 – Pracovní zařazení

Z následujících výsledků vyplývá, že pracovně zařazeno ve výkonu trestu odnětí svobody je 181 osob, což je 47 %. Pracovně nezařazeno je 202 osob, což je 53 %.

Tuto otázku komentoval odsouzený tak, že pracovně zařazený není a ani o to nestojí. Jeden vězeň napsal, že dříve několik let pracovně zařazen byl, ale nyní není. I když odsouzení pracují, tak částky, které práci získají, oni považují za nedostatečné. Uvězněný, který má „odsezeno“ polovinu trestu (2 roky), uvádí, že má na svém kontě uloženo směšných 400kč, ale hlavně, že je pracovně zařazen. Další uvádí, že odsouzený při návratu do společnosti není žádným způsobem zajištěn a že je alarmující, že společnost není schopna zařídit to, aby si odsouzený během trestu našetřil dostatečné prostředky k tomu, aby „žil“. Zde tedy vyvstává otázka, zda pro odsouzeného je nějaká motivace k tomu, aby pracoval? Protože jak ze zmíněných odpovědí vidíme, finanční částka je opravdu za takovou dobu uvěznění velice malá. Tyto odpovědi jsou vyjmuty z odpovědí respondentů na otázku č. 19: Z čeho máte největší obavy po propuštění z věznice na svobodu? (viz Příloha III).

Odsouzení hodnotí možnost pracovního zařazení v jednotlivých věznicích známkou dobrý, kromě odsouzených ve věznici Horní Slavkov, kteří tuto možnost hodnotí celkovou známkou dostatečný. I když 181 osob je pracovním zařazeno, tak i přesto je tato možnost pracovního zařazení ve věznicích hodnocena známkami dobrý a známkou dostatečný.

Otázka č. 19 Z čeho máte obavy po propuštění z věznice na svobodu? Prosím uveďte:

Tabulka 33 – Obavy po propuštění na svobodu

1. pořadí	Ze sehnání práce
2. pořadí	Z ničeho
3. pořadí	Ze zařazení do společnosti a normálního života
4. pořadí	Z bydlení
5. pořadí	Z návratu k trestné činnosti
6. pořadí	Z finančního zabezpečení
7. pořadí	Z návratu zpět k rodině
8. pořadí	Z drog a gamblerství
9. pořadí	Ze změn, které ve společnosti po dobu výkonu trestu nastaly
10. pořadí	Z dluhů

Z celkového počtu 383 vězňů na otázku č. 19 v dotazníku odpovědělo 360 osob, což je 94 %. 23 osob, což je 6 %, na otázku neodpovědělo.

Nejčastěji mají odsouzení obavy po propuštění na svobodu z výkonu trestu odnětí svobody, zda naleznou práci. Tyto obavy má 105 vězňů, což je 29 %. Poté nemá 59 odsouzených, což je 16 %, obavy z ničeho po propuštění na svobodu. Ze zařazení do společnosti a vedení normálního života má obavy 47 osob, což je 13 %. Z toho, kde budou bydlet a zda bydlení seženou má obavy 44 osob, což je 12 %. Obavy z toho, že se navrátí odsouzení po propuštění na svobodu opět k trestné činnosti, má 33 osob, což je 9 %. Z finančního zabezpečení po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody má obavy 30 osob, což je 8 %. Obavy z návratu ke své rodině má 23 osob, což je 6 %. Že se navrátí po propuštění na svobodu k drogám a gamblerství, má obavy 19 osob, což je 5 %. Ze změn, které se ve společnosti odehrávají má obavy 19 osob, což je 5 %. Z dluhů, které na odsouzené čekají po propuštění na svobodu, má obavy 19 vězňů, což je 5 %.

Tyto odpovědi odsouzení uváděli nejčastěji, avšak také mají obavy např. ze ztráty své rodiny, ze svobody, která je čeká, z toho, že si nenajdou přítelkyni nebo nedokáží svým blízkým vynahradiť čas, který ztratili při výkonu trestu odnětí svobody svým uvězněním. Někteří odsouzení se také obávají sami sebe, aby někoho např. nezabili. Z čeho mají ve velké

míře odsouzení obavy, tak to je systém ČR, který zde funguje. Mají obavy nejen z policie, ale i z úřadů, institucí a vlády. Jsou přesvědčeni, že stát propuštěným život poté moc neusnadňuje a odsouzení jsou nuceni vrátit se zpět k trestné činnosti. Jelikož péče je nedostatečná nebo vůbec žádná. Jeden z odsouzených uvedl, že on se nebojí ničeho po propuštění na svobodu, že by se spíše měli bát lidé venku. Zde můžeme vidět, že funkce trestu odnětí svobody zřejmě na tohoto jedince nemá vliv.

Veškeré výše uvedené údaje jsou získány z odpovědí respondentů. U těchto odpovědí bylo nutné provést jejich kategorizaci. Z doslovně přepsaných odpovědí (viz Příloha III) můžeme lépe pochopit situaci odsouzených. V mnohých nalezneme i odpovědi k zbylým otázkám v dotazníku. Rozhodně tyto odpovědi považuji za velmi zajímavé a stojí za přečtení. Můžeme hlouběji pochopit samotné odsouzené. I rozsáhlost zmíněných odpovědí svědčí o tom, že samotní vězni jsou rádi za to, že někdo se věnuje této problematice. Jeden z odsouzených píše, že je hezké, že se aspoň někdo zabývá danou situací, která je ve vězení, ale že jde především o to, jak se vše podá veřejnosti. Také doufá, že se jednou ze mě stane člověk, který se opravdu snaží pomoci i těm, kteří opravdu pomoc potřebují.

Zájem odsouzených vyplňovat otevřené otázky je jako i v bakalářské práci velký. V odpovědích mi také byla několikrát nabídnuta spolupráce, abych lépe pronikla do života odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody, a to prostřednictvím dopisu. Nabídky jsem chtěla využít, ale mezitím mi na studijní oddělení byl doručen dopis jednoho z odsouzených, který vyvinul vlastní iniciativu a kontaktoval mne (viz Příloha IV). S tímto odsouzeným jsem tedy prostřednictvím dopisu v kontaktu a mohu říci, že jeho odpovědi a názory na dění nejen ve vězení, ale i v naší společnosti jsou opravdu zajímavé. Díky těmto dopisům si člověk lépe udělá obrázek o systému vězeňství, jak nahlíží samotní odsouzení na své uvěznění a zda jsou tím typickým odsouzeným, kterého si většina z nás představuje.

5.4 Shrnutí výsledků výzkumu a vyhodnocení výzkumných otázek

V mých dílčích výzkumných otázkách jsem chtěla porovnávat, jaký vliv má délka trestu na jednotlivé oblasti odsouzeného. Bohužel vlivem amnestie mi vypadla skupina krátkodobě trestaných, proto tedy budu vyhodnocovat pouze vliv dlouhodobého trestu na jednotlivé oblasti odsouzeného.

Dílčí výzkumná otázka č. 1

Jak ovlivňuje vězeňské institucionální prostředí rodinný život odsouzeného?

Umístěním ve výkonu trestu odnětí svobody vyvstává obtíž s udržováním formálních i neformálních sociálních vztahů a kontaktů. Nehledě již na to, že bývalí přátelé i vlastní blízká rodina se často od vězně distancuje a tím nekompromisně ukončuje veškeré vztahy s ním.¹²⁰ Vyhodnocením provedeného dotazníkového šetření však bylo zjištěno, že 85 % odsouzených je v kontaktu se svou rodinou a 15 % odsouzených v kontaktu s rodinou není. Když vezmeme v úvahu, že 92 % odsouzených má uložený dlouhodobý trest odnětí svobody, tak je velice zajímavé, jak velké procento udržuje kontakt s rodinou. Tento kontakt je bezpochyby zcela jistě důležitý proto, aby se odsouzení měli podporu, motivaci, kontakt s blízkými a pomoc, kterou budou bezpochyby potřebovat po návratu z výkonu trestu odnětí svobody. Rodina hraje velmi významnou roli při resocializaci jedince do společnosti.

326 odsouzených, kteří udržují pravidelný kontakt s rodinou, využívá nejčastěji ke komunikaci písemnou formu. Dopisy ke kontaktu využívá 82 %. Průměrně za měsíc odsouzení píšou 4 dopisy. Někteří však uváděli, že píšou dopis každý den a naopak jiní jsou v kontaktu s někým pouze 1x nebo 4x za rok. Možnost telefonického spojení užívá 22 % odsouzených. Návštěvy uvádí 45 % odsouzených. Tyto návštěvy jsou v průměru 1x za měsíc. Někteří mají návštěvy povoleny 1x za 2 měsíce nebo mají 1 návštěvu za rok. Vězni ve 2 % uvedli, že dojíždí domů za rodinou, když mají přerušeni trestu.

Nejčastěji jsou odsouzení v kontaktu se svými rodiči, a to 16 %. Poté jsou v kontaktu se svými dětmi, což je 13 % vězňů. Dále udržují kontakt se svou blízkou rodinou, a to 11 %. S přítelkyní je v kontaktu 10 % odsouzených. Kontakt udržují odsouzení také se svými sourozenci, a to 9 %. Pouze se svou matkou udržuje kontakt 8 % vězňů. S přáteli je v kontaktu 5 % odsouzených. S manželkou udržují kontakt 4 % odsouzených. S ostatní rodinou, jako je neteř, tchýně, babička, děda, udržuje kontakt 3 % vězňů. V kontaktu s otcem jsou 2 % odsouzených.

Téměř všechny odsouzené ve vězení tíží ztráta společnosti jejich rodiny, a to v 92 %.

¹²⁰ ČERNÍKOVÁ, Vratislava a Vojtěch SEDLÁČEK. *Základy penologie pro policisty*. Praha: Vydavatelství PAČR, 2002, s. 72. ISBN 80-7251-104-1.

K odpovědi ano, že vlivem pobytu ve vězení dochází, k zřetření rodinných vazeb se přiklání 66 % odsouzených. 34 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že pobyt ve vězení nemá vliv na zřetření rodinných vazeb.

Dílčí výzkumná otázka č. 2

Jak ovlivňuje vězeňské institucionální prostředí pracovní život odsouzeného?

V tomto případě se přiklání a domnívá 65 % vězňů k tomu, že budou mít problém nalézt po propuštění na svobodu práci, a to z důvodu, že byli uvězněni. 35 % se přiklání a domnívá, že tento problém mít nebudou.

Stigma uvěznění má odsouzený dokonce života. To žádným způsobem nikdo neovlivní. Co však lze ovlivnit, tak je to, že je důležité zajistit odsouzeným ve výkonu trestu odnětí svobody možno pracovního zařazení, aby se poté na svobodě dokázali lépe adaptovat na to, že mají opět pracovat. Pokud někdo dlouhodobě nepracuje, zcela jistě se bude hůře adaptovat na pracovní podmínky a vše, co to obnáší. Z odsouzených je pracovním zařazeno ve věznicích jen 47 %. Zbýlých 53 % pracovním zařazeno není. Ovšem ztráta finančního příjmu tíží 74 % odsouzených.

Dílčí výzkumná otázka č. 3

Jak ovlivňuje vězeňské institucionální prostředí společenský život odsouzeného?

63 % odsouzených se přiklání a domnívá, že lidé na ně budou „nahlížet skrze prsty“. Ovšem 37 % odsouzených se domnívá a přiklání k tomu, že lidé na ně nahlížet „skrze prsty“ nebudou. Tyto výsledky zcela jistě hovoří o tom, že by společnost měl být více informována o oblasti vězeňství a samotných věznicích. Určitě by nebylo na škodu, kdyby se mediální obraz odsouzených změnil. Samotná média by mohla např. vyzdvihovat práci nebo aktivity, které odsouzení ve svém zájmu dělají a v kterých dosahují úspěchů. Lidé často nahlízejí na osoby z výkonu trestu odnětí svobody jako na méněcenné.

K odpovědi ano, že se osoby domnívají, že dokážou otevřeně hovořit s lidmi o tom, že byli ve výkonu trestu odnětí svobody, se přiklání 74 % odsouzených. 13 % odsouzených se přiklání k odpovědi ne, že nedokážou otevřeně hovořit s lidmi o tom, že byli ve výkonu trestu odnětí svobody. Ti, kteří neumí posoudit, zda dokážou nebo nedokážou otevřeně hovořit s lidmi o tom, že byli ve výkonu trestu odnětí svobody, tvoří 13 %.

ZÁVĚR

Vybrané téma své diplomové práce já osobně považuji za velmi vhodně zvolené. Jsem přesvědčena o tom, že výzkumy prováděné ve vězeňském prostředí jsou svým způsobem méně časté, a to nejen z důvodu přístupu do této oblasti. O to více jsou však zajímavé. I samotní odsouzení si pozornost o ně a o prostředí ve kterém se nachází cenní.

Výsledky výzkumu lze považovat za přínosné pro samotné ředitele věznic a jejich pracovníky. Z daných výsledků mohou vidět, jak odsouzení, kteří jsou součástí institucionálního prostředí, hodnotí určité oblasti. Zcela bezpochyby je pro ně dobrým zjištěním, že samotní vězni velice kladně hodnotí přístup personálu k nim. Tyto výsledky považuji za velmi důležité, protože právě zmínění pracovníci jsou v každodenním kontaktu s odsouzenými a pomáhají jim se nejen adaptovat na podmínky vězení, ale také je připravovat na život po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Co více si ředitelé mohou přát, než aby odsouzení kladně hodnotili pracovníky.

Co je však alarmující a kde by mohly nastat změny, tak to je v oblasti péče o odsouzeného po propuštění na svobodu. Vězni jsou toho názoru, že tato péče je minimální a poté není nic neobvyklého, že se k trestné činnosti navrátí, jelikož jim nezbývá jiná možnost. I přesto, že pracují, tak jejich výdělky jsou opravdu malé. Proto tedy vyvstává otázka, zda odsouzený raději pracovat nebude. Je ale důležité, aby odsouzený pracoval. Lépe se zcela jistě poté adapтуje na pracovní podmínky. Bohužel je zde velká nezaměstnanost odsouzených. V mnohých případech je odrazuje finanční částka, kterou prací získají. Zjistí, že když nebudou pracovat, tak na tom budou podobně, ne-li stejně.

Obavy u odsouzených z toho, že lidé na ně budou po propuštění na svobodu nahlížet tzv. „skrze prsty“ jsou také velké. Myslím si tedy, že by lidé měli být více seznamováni s touto problematikou. Velkou účast při změně jejich pohledu a postoje, by mohla mít média. Právě ony nám obrazy o vězněných podávají, protože „normální“ člověk jinak do kontaktu s odsouzenými nepřijde. Proč tedy nezačít společnost seznamovat i s činnostmi, které odsouzení dělají z vlastní iniciativy, jsou kladně hodnoceny a mají pozitivní dopad nejen na ně samotné? Ovšem zde bych kladla také důraz na vedení věznice, která by měla nápady odsouzených, kteří chtějí organizovat určité kroužky nebo aktivity, podporovat. Je důležité, aby se odsouzení i v tomto prostředí realizovali. Takže pokud někdo přijde s vhodným ná-

padem, jak správně strávit čas a v dané oblasti se orientuje a má zkušenosti, mělo by se mu vedení pokusit vyjít vstříc nebo by mělo nabídnout určitou alternativu.

Otevřené odpovědi odsouzených také mohou být velkým přínosem pro vedení věznic. Lépe z nich pochopí jejich situaci, pocity a názory. Poznají tak blíže, v čem by jim mohli být nápomocni.

Velký počet odsouzených udržuje kontakt se svou rodinou. To je nesmírně důležité pro jejich budoucí životní dráhu. I když většina je odsouzena k dlouhodobému trestu odnětí svobody, tak i přesto má rodina o odsouzeného zájem. Vězňům velmi často jejich rodina chybí. Proč tedy nějakým způsobem nezvýšit např. osobní kontakt s nimi?

V žádném případě nikoho neobhajují. Tito lidé spáchali trestný čin a za to byli zákonem potrestáni. Proč jim tedy zneprůjemňovat žití ve výkonu trestu odnětí svobody? Naším cílem by mělo být, aby se tyto osoby co nejlépeji navrátily a adaptovaly do normálního života, aby nedocházelo k tomu, že se navrátí zpět k trestné činnosti.

Bez pochyby jsou ve vězení lidé, kteří nelitují svých činů, ale jsou tam také ti, kteří po druhé šanci touží. To, že jsou uvězněni, je jejich trest. Tímto trestem ztratili daleko více, než si my ostatní dokážeme představit. To co my v životě považujeme za běžnou věc, nad kterou se např. ani nepozastavíme, tak tyto osoby mohou považovat za výjimečnou.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ČERNÍKOVÁ, Vratislava a Vojtěch SEDLÁČEK. *Základy penologie pro policisty*. Praha: Vydavatelství PAČR, 2002. ISBN 80-7251-104-1.
- [2] ČERNÍKOVÁ, Vratislava a kol. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-138-0.
- [3] ČESKO. Zákon č. 555 ze dne 17. listopadu 1992 České národní rady o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-555>.
- [4] ČESKO. Zákon č. 169 ze dne 30. června 1999 o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-169>.
- [5] ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.
- [6] ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 1998. *Kriminální psychologie*. Praha: Eurounion. ISBN 80-85858-70-3.
- [7] ČÍRTKOVÁ, Ludmila a Petra VITOUŠOVÁ. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2014-2.
- [8] FOUCAULT, Michel. *Dohlížet a trestat: kniha o zrodu vězení*. Praha: Dauphin, 2000. ISBN 80-86019-96-9.
- [9] GAVORA, Peter. *Tvorba výskumného nástroja pre pedagogické bádanie*. Bratislava: SPN – Mladé letá, 2012. ISBN 978-80-10-02353-0.
- [10] Generální ředitelství, *Rychlá fakta* [online]. Vězeňská služba České republiky, © 2012. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/informacni-servis/rychla-fakta/>.
- [11] GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Praha: Argo, 1999. ISBN 80-7203-124-4.
- [12] GOFFMAN, Erving. *Stigma: poznámky o způsobech zvládání narušené identity*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-21-0.

- [13] HARTL, Pavel. *Stručný psychologický slovník*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-803-1.
- [14] HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Velký psychologický slovník*. Vyd. 4. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-686-5.
- [15] HÁLA, Jaroslav. *Úvod do teorie a praxe vězeňství*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2006. ISBN 80-86708-30-6.
- [16] HANUŠ, Bohuslav. *Primární základy penologie*. Praha: Vysoká škola J. A. Komenského, 2005. ISBN 80-86723-14-3.
- [17] HENDRYCH, Igor. *Vybrané kapitoly z penologie*. Opava: Tisk ediční středisko FPF, 2010. ISBN 978-80-7248-574-1.
- [18] CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.
- [19] KAISER, Günther. *Kriminologie: úvod do základů: překlad 9. vydání s přihlédnutím k 8. vydání*. Praha: C. H. Beck, 1994. ISBN 80-7179-002-8.
- [20] KELLER, Jan. *Sociologie organizace a byrokracie*. 2. přeprac. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2007. ISBN 978-80-86429-74-8.
- [21] KLAUS, Václav. *Amnestie a milosti* [online]. Pražský hrad, © 2013. [cit. 2013-03-07]. Dostupné z: <http://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/prezidenti-v-minulosti/vaclav-klaus/rozhodnuti-prezidenta/amnestie-a-milosti/index.shtml#p-top>.
- [22] KRAUS, Blahoslav a Věra POLÁČKOVÁ. *Člověk – prostředí – výchova: k otázkám sociální pedagogiky*. Brno: Paido, 2001. ISBN 80-7315-004-2.
- [23] KÝR, Aleš. Věznění a vězeňství. *Historická penologie*, 2006. Vydavatel: Institut vzdělávání – Kabinet dokumentace a historie VS ČR, roč. 4, č. 1. [cit. 2013-02-02]. Dostupné z: www.ivvs.cz/_uploaded/files/43/HP01_2006.pdf.
- [24] KÝR, Aleš. 14. prosinec. Den vězeňství. *České vězeňství: čtvrtletník pro vězeňství a kriminální prevenci*. 2012, roč. 20, č. 1. ISSN 1213-9297.

- [25] LIEBLING, Alison. *Prisons and their moral performance: a study of values, quality, and prison life*. Oxford: Oxford University Press, 2004. ISBN 978-0-19-927122-1.
- [26] MALÁ, Drahomíra. *Vězeňství po česku*. Tišnov: Sursum, 2003. ISBN 80-7323-062-3.
- [27] MATOUŠEK, Oldřich a Andrea KROFTOVÁ. *Mládež a delikvence*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-771-X.
- [28] MAŘÁDEK, Vladimír. *Vězeňství*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2005. ISBN 80-7368-002-5.
- [29] MAŘÁDEK, Vladimír. *Výkladový slovník penologie*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2007. ISBN 80-7042-256-4.
- [30] NÁRODNÍ SHROMÁŽDĚNÍ ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961 o trestním řízení soudním (trestní řád). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>.
- [31] NEDOROST, Libor. *Vězeňství a správa vězeňství v ČR*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Právnická fakulta, 1995. ISBN 80-210-1114-9.
- [32] PLAČEK, Michal. *Koncepce strategického controllingu ve Vězeňské službě ČR*. Ostrava: KEY Publishing, 2011. ISBN 978-80-7418-094-1.
- [33] SOCHŮREK, Jan. *Úvod do penologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007. ISBN 978-80-7372-287-6.
- [34] SOCHŮREK, Jan. *Kapitoly z penologie I. díl: úvod do teorie trestu a trestání*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007. ISBN 978-80-7372-203-6.
- [35] SOCHŮREK, Jan. *Kapitoly z penologie II. díl: teorie a praxe zacházení s vezněnými*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007. ISBN 978-80-7372-204-3.
- [36] SOCHŮREK, Jan. *Kapitoly z penologie III. díl: negativní jevy ve vězení*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007. ISBN 978-80-7372-205-0.

- [37] ŠÁMAL, Pavel. *Základní zásady trestního řízení v demokratickém systému*. Praha: ASPI Publishing, 1999. ISBN 80-85963-89-2.
- [38] ŠTĚRBA, Vladislav. *Penologie*. 2. vyd. Praha: ARMEX, 2009. ISBN 978-80-86795-74-4.
- [39] VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 3. rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-802-3.
- [40] VÁGNEROVÁ, Marie. *Základy psychologie*. V Praze: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0841-3.
- [41] VÁVROVÁ, Soňa. *Doprovázení v pomáhajících profesích*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0087-1.
- [42] Vazební věznice Pankrác, *Výkon trestu odnětí svobody* [online]. Vězeňská služba České republiky, © 2010. [cit. 2013-02-02]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/veznice-pankrac-26/o-nas-1615/vykon-vezenstvi-652/vykon-trestu-odneti-svobody-5746>.
- [43] ZOUBKOVÁ, Ivana a kol. *Kriminologický slovník*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-312-4.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

aj.	A jiné.
apod.	A podobně.
č.	Číslo.
ČR	Česká republika.
např.	Například.
obr.	Obrázek.
OSN	Organizace spojených národů.
popř.	Popřípadě.
Sb.	Sbírka.
tzv.	Takzvaně.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 – <i>Klasifikace Vězeňské služby ČR</i>	13
Obr. 2 – <i>Věznice, vazební věznice a detenční ústavy ČR</i>	22
Obr. 3 – <i>Vězněné osoby v ČR</i>	22
Obr. 4 – <i>Odsouzení ve výkonu trestu v ČR</i>	23
Obr. 5 – <i>Ubytovací kapacita vězněných osob v ČR</i>	23

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1</i> – Výzkumný soubor	57
<i>Tabulka 2</i> – Věk respondentů	58
<i>Tabulka 3</i> – Nejvyšší dosažené vzdělání	59
<i>Tabulka 4</i> – Test normality	61
<i>Tabulka 5</i> – Délka uloženého trestu	62
<i>Tabulka 6</i> – Hodnocení kvality věznic	64
<i>Tabulka 7</i> – Uvěznění v předchozích letech	67
<i>Tabulka 8</i> – Spravedlivé odsouzení	68
<i>Tabulka 9</i> – Napravit	69
<i>Tabulka 10</i> – Vyloučit ze společnosti	69
<i>Tabulka 11</i> – Potrestat	70
<i>Tabulka 12</i> – Ponížit	70
<i>Tabulka 13</i> – Vychovávat	71
<i>Tabulka 14</i> – Odstrašit od další trestné činnosti	71
<i>Tabulka 15</i> – Odstrašit jeho, ale i společnost	72
<i>Tabulka 16</i> – Pomstít se za spáchaný čin.....	72
<i>Tabulka 17</i> – Kontakt s rodinou	73
<i>Tabulka 18</i> – Osoby v kontaktu s odsouzenými	74
<i>Tabulka 19</i> – Zpřetrhání rodinných vazeb	75
<i>Tabulka 20</i> – Návrat k trestné činnosti	76
<i>Tabulka 21</i> – Ve vězení mě tíží ztráta mé svobody	77
<i>Tabulka 22</i> – Ve vězení mě tíží ztráta finančního příjmu.....	77
<i>Tabulka 23</i> – Ve vězení mě tíží ztráta společnosti mé rodiny	78
<i>Tabulka 24</i> – Ve vězení mě tíží ztráta sexuálních vztahů.....	78
<i>Tabulka 25</i> – Ve vězení mě tíží ztráta společnosti mých přátel	79
<i>Tabulka 26</i> – Ve vězení mě tíží ztráta vlastního oblečení	79
<i>Tabulka 27</i> – Ve vězení mě tíží ztráta osobních předmětů.....	80
<i>Tabulka 28</i> – Problém nalézt práci	80
<i>Tabulka 29</i> – Nahlížení tzv. „skrze prsty“	81
<i>Tabulka 30</i> – Ochota mluvit o trestu odnětí svobody	82
<i>Tabulka 31</i> – Uvěznění rodičů.....	83

Tabulka 32 – Pracovní zařazení..... 84
Tabulka 33 – Obavy po propuštění na svobodu..... 85

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1</i> – Délka uloženého trestu	63
<i>Graf 2</i> – Hodnocení kvality věznic	65
<i>Graf 3</i> – Uvěznění v předchozích letech.....	67
<i>Graf 4</i> – Kontakt s rodinou	73
<i>Graf 5</i> – Návrat k trestné činnosti.....	76
<i>Graf 6</i> – Uvěznění rodičů	83
<i>Graf 7</i> – Pracovní zařazení	84

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I. Dotazník

Příloha P II. Doslova přepsané odpovědi respondentů k otázce č. 10

Příloha P III. Doslova přepsané odpovědi respondentů k otázce č. 19

Příloha P IV. Dopisy odsouzeného ve výkonu trestu odnětí svobody

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Vážený pane,

vzhledem k tomu, že se ve své diplomové práci zabývám vlivem vězeňského prostředí na životy odsouzených ve výkonu trestu, ráda bych zjistila také Váš názor. Obracím se na Vás s žádostí o vyplnění následujícího dotazníku. Dotazník je zcela anonymní a získaná data budou sloužit jako podklad pro praktickou část mé diplomové práce.

Předem Vám děkuji za Vaši vstřícnost a čas.

Tereza Randýsková, studentka sociální pedagogiky
Fakulta humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně

Pokyny k vyplnění dotazníku:

U Vámi zvolené odpovědi udělejte do volného okénka křížek, pokud není uvedeno jinak. U otázek bez uvedených možností se vyjádřete svými slovy.

1) Věk (uved'te věk, kterého jste dosáhl, nebo dosáhnete v roce 2013)

..... let

2) Vaše nejvyšší dosažené vzdělání

základní	střední bez maturity/vyučen	střední s maturitou	vysokoškolské bakalářské	vysokoškolské magisterské/navazující

3) Délka Vašeho uloženého trestu?

do 3 měsíců	4 – 6 měsíců	7 – 11 měsíců	1 – 2 roky	3 – 5 let	6 – 7 let	8 – 10 let	11 – 15 let	nad 15 let	doživotí

4) Kolik měsíců máte již vykonáno ze stanoveného trestu („odsezeno“)?

..... měsíců

5) Jak hodnotíte, kvalitu věznice ve které se nacházíte?

(Prosím, oznámujte známkou jako ve škole, a to do volného okénka pod příslušnou odpověď)

1 = výborné 2 = chvalitebné 3 = dobré 4 = dostatečné 5 = nedostatečné

ubytování	strava	nabídka volnočasových aktivit	přístup personálu k Vám	možnost pracovního zařazení	možnost kontaktu s blízkými

6) Byl jste již v předchozích letech ve výkonu trestu odnětí svobody?

doposud ne	ano, 1x	ano, 2x	ano, 3x	ano, 4x	ano, 5x a více

7) Pokládáte Vaše odsouzení za spravedlivé?

rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	určitě ne

8) Trest odnětí svobody má podle Vás jedince:

(Prosím, zakroužkujte Vaši odpověď v každém řádku)

napravit	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
vyloučit ze společnosti	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
potrestat	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
ponížit	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
vychovávat	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
odstranit od další trestní činnosti	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
odstranit jeho, ale i společnost	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
pomstít se za spáchaný čin	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne

9) Udržujete kontakt s rodinou?

ano	ne – přejděte na otázku č. 11

10) Pokud UDRŽUJETE kontakt s rodinou, uveďte jak často a jakým způsobem?

Příklad: 1x měsíčně si dopisují s rodiči, 6x do měsíce si dopisují s dětmi, návštěvy, telefonáty

.....

.....

11) Domníváte se, že Váš pobyt ve vězení má vliv na zpřetrhání Vašich rodinných vazeb?

rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne

12) Domníváte se, že se k trestné činnosti po propuštění na svobodu vrátíte?

rozhodně ne	spíše ne	spíše ano	rozhodně ano

13) V každém řádku zakroužkujte tvrzení, které nejvíce vystihuje Vaše pocity:

Ve vězení mě tíží ztráta:

mé svobody	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
finančního příjmu	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
společnosti mé rodiny	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
sexuálních vztahů	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
společnosti mých přátel	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
vlastního oblečení	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
osobních předmětů	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne

14) Domníváte se, že po propuštění na svobodu budete mít díky uvěznění problém nalézt práci?

rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne

15) Domníváte se, že po propuštění na svobodu na Vás budou lidé nahlížet tzv. "skrze prsty"?

rozhodně ne	spíše ne	spíše ano	rozhodně ano

16) Domníváte se, že dokážete po propuštění na svobodu otevřeně hovořit s lidmi o tom, že jste byl ve výkonu trestu odnětí svobody?

rozhodně ano	spíše ano	neumím posoudit	spíše ne	rozhodně ne

17) Byl/je některý z Vašich rodičů ve výkonu trestu odnětí svobody?

ano	ne

18) Jste ve výkonu trestu odnětí svobody pracovně zařazen?

ano	ne

19) Z čeho máte největší obavy po propuštění z věznice na svobodu? Prosím, uveďte:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

PŘÍLOHA P II: DOSLOVA PŘEPŠANÉ ODPOVĚDI RESPONDENTŮ K OTÁZCE Č. 10

- 6x měsíčně si dopisují
- 1x měsíčně návštěva, telefonáty
- 1x měsíčně dopis s rodiči
- 1x týdně dopis matce, 1-2x měsíčně dopisy s dalšími příbuznými – tety, bratřenci, sestřenice, 1x za 3 měsíce dopis se strýci, 2x ročně děda a babička, návštěvy 1x měsíčně telefonáty, 1x měsíčně (dříve s mobilem denně), 1x za měsíc dopis s matkou dcery, 1x za měsíc dopis s bývalou snoubenkou, 1x měsíčně dopisy kamarádi a kamarádky
- 2x týdně dopis s rodiči, 2x měsíčně dopis ostatní z rodiny, kamarádi, 1x měsíčně návštěva, telefonáty dle potřeby
- 1-2x si dopisují s dětmi, 1x za měsíc návštěvy, občas si telefonujeme – nutné záležitosti
- 2x měsíčně návštěva, telefonáty, dopisy
- 6x měsíčně si dopisují
- Píšeme 2x nebo 1x týdně
- 1x měsíčně návštěvy a písemný pravidelný kontakt s rodinou
- 1x měsíčně, dopisují si s celou rodinou dle požadavků a potřeb
- Dopisují si s rodinou, telefonáty
- Návštěvy 2x do měsíce
- Pravidelně 1x měsíčně s matkou a sestrou
- 2x měsíčně si dopisují z rodiči, 4x se synem a družkou, návštěvy mám pravidelně a telefonáty tak 3x do měsíce
- 1x měsíčně návštěvy
- 1x měsíčně vycházka ven s rodinou

- 3x měsíčně si dopisuji s manželkou. Návštěvy
- 4-5 do měsíce s rodinou si dopisuji
- 1x měsíčně mám návštěvy
- 3x-4x měsíčně si dopisuji s matkou, sestrou a synem. 1 za 2 měsíce mám 3hodinovou návštěvu. 2x do měsíce telefonuji s matkou
- 1x měsíčně si dopisuji; 2x do měsíce návštěva
- 5-6x měsíčně si dopisuji s družkou. 1x za 2 měsíce návštěva
- 2-4x měsíčně korespondenční kontakt s rodinou. 2x měs. telefonáty s rodinou. 4-6x do roku návštěvy
- Když jsem vykonával trest v Čechách tak 2x týdně dopis s přítelkyní a telefonáty 1x týdně. Nyní jsem na Moravě tak dopis 1x týdně a návštěvy 2x měsíčně s přítelkyní
- 2x měsíčně návštěva, 3x dopisování měsíčně
- 1x měsíčně dopis s přítelkyní, 2x měsíčně dopis s matkou + telefonáty, 1x „-“, návštěva s matkou
- 4-5 týdně korespondence s mamkou, eventuelní návštěvy
- 1x měsíčně 3 hodinovou pravidelnou návštěvu, telefonním rozhovorem, dopisní korespondencí každý týden 2x.
- Písemně s dcerou a přáteli
- 5x si dopisuji s rodinou (měsíčně)
- Týdení kontakt s manželkou a dětmi přes dopisy a telefonát, 2x do měsíce návštěva
- 3x měsíčně si dopisuji s rodiči, 6x do měsíce si dopisuji s dětmi, návštěvy, telefonáty
- Každý týden si dopisuji s družkou a dětmi, volám družce 1x týdně, návštěvy pravidelně 1x 14 dní, 1x za měsíc dopis bratrovi
- 1x měsíčně si dopisuji s rodiči, 6x do měsíce si dopisuji s dětmi, návštěvy
- 1x měsíčně si dopisuji s rodiči

- 1x měsíčně
- 1x týdně telefon, 4x týdně dopis, 2x měsíčně návštěva
- jsem rozvedený, rodina o mne nemá zájem.
- Jen blízkými a přáteli
- telefonáty jsem zavrhnul pro účelové administr.překážky ze strany věznice. Pravidelně dopisuji se všemi členy rodiny, pravidelně navštěvují mě ve věznici
- 3x až 4x měsíčně si dopisuji. 1x měsíčně volám
- písemně
- Málo – důvod peníze, dálka od místa bydliště
- rodiče již nemám ale dopisuji si se sourozenci průběžně.
- Kontakt s rodinou neudržuji.
- Každí měsíc
- 1x měsíčně si telefonuji s.....
- 5x měsíčně si dopisuji s
- písemně 3x týdně, návštěva 1x měsíčně
- Dopisuji si 1x za 7 dní semtam telefonat a někdy i návštěvu pokud jsou finance na cestu tu dálků a dovolená manželky dva dny na cestu.
- dopisuji si s rodiči a bratrem, návštěvy mám
- Každý týden mám dopisi jak od Rodini tak od dcerky
- 1x za 3 měsíce dopis, sestra, matka
- 2x až 3x měsíčně si dopisuji s matkou
- Pouze dopisy z Matkou 1x 14 dní
- Telefonáty + 5-8 dopisů měsíčně
- 1x měsíčně si dopisuji s Matkou

- 1x měsíčně si dopisuji s otcem, 1x týdně s přítelkyní, snažím se udržovat vstahy i telefonáty
- 1x měsíčně si dopisuju se sestrou 4x s přítelkyni a jednou za 2 měsíce mám návštěvou s sestrou a tetou
- Návštěvy, telefonáty, dopisy
- 2x měsíčně tel.
- Maximální kontakt s rodinou
- Každí týden dopisama
- Jednou týdně si dopisujem. Měsíčně telefonuji. Malo financí na to abych mohl volat vyce
- 4-8 x měsíčně si dopisuji s rodiči
- Kontakt udržuji pravidelným psaním se synem tak i z družkou. Návšteva 2x v měsíci.
- 1-2 z rok návštěva 1 dopis za dva měsíce.
- 3x v týdnu si dopisuji s rodinou (družka, matka, bratr). 1x měsíčně návštěvy
- 2x měsíčně s otcem, 5x měsíčně s kamarády, 3x měsíčně s dětmi a 4x měsíčně s bratrem, 1x měsíčně návštěva!!! NETELEFONUJI
- Několikrát si dopisuji z manželkou v 1 měsíci, telefonuji si z manželkou, 2x do měsíce mám návštěvu z manželkou, píše si z rodiči, příbuznými a přáteli.
- 1x měsíčně pravidelné návštěvi (přítelkyně, máma z dětmi) 2x týdně dopisy
- telefonát 1x týdně, dopisy 2x měsíčně
- 1x za rok mám návštěvu a píše si v celku pravidelně
- Dopisováním 3x do měsíce s rodinou. (návštěvy nelze realizovat poněvač bydlím na opačné straně republiky !!!
- 1x měsíčně návštěva, 2x do měsíce telefonát s rodinou, 4x do měsíce dopis
- Naštěvi každý měsíc. Dopisování do týdne 7x

- 1x měsíčně návštěva družky a 3x měsíčně tel.a dopisy
- dopisuju si s rodinou, družkou, s dětmi
- 1 až 2x dopis s rodiči, 1 až 2x dopis s přáteli
- 1x měsíčně dopisuji s rodinou
- navštevím nemam nic moc.
- korespondence, 1 měsíčně návštěva
- s rodinou sem v kontaktu písemně
- 1x týdně si dopisuji s maminou, 1x do měsíce asi se 3 kamarády, 1x za 6 měsíců mám návštěvu kvůli vzdálenosti
- telefonáty 1x měsíčně
- můj otec je německé narodnosti i přez to mam 4x do tydne dopisovou komunikaci a 1 měs telefonni. To samé platí o mé přítelkyni. Prostě supr s kontaktem
- už jsi moc nepíšeme a návštěvi máme bačko
- Dopisy – telefonicky.
- 6x si dopisuji s dětmi
- 1x návštěva a každý 2 dny poštou
- Dopisovani. Navštěvy. Telefonaty.
- Pošta 1x týdně z družkou. Návštěvy ne je to přes 600 km.
- 2x měsíčně tel.hovor. Občasné návštěvy a korespondence,
- 1x týdně s rodiči.
- 1x měsíčně návštěva, 1x týdně dopisy, 2x-3x za měsíc telef. Dceři píšu pravidelně.
- Dopis každý den s manželkou. Pravidelné návštěvy a telefonáty.
- 6x do měsíce tel. Dopisy
- nemám rodinu
- 1x měsíčně rodina. 4x měsíčně kamarádka

- Pravidelné návštěvy, dopisy
- 1x do měsíce u návštěv s dětmi a mou paní
- 1x týdně – 2x týdně si dopisují, 2x měsíčně telefonují a 1x měsíčně mám návštěvy
- 1x měsíčně si dopisují s rodiči
- 1x měsíčně si dopisují s rodiči
- 6x měs. Dopisy družka, matka, syn. 2x měs. Telefonáty. 1 za 2 měsíce návštěvy.
- 1x týdně - dopis manželka, děti. 2x měsíčně – telefonát
- 1x za dva měsíce korespondenci (dopisy)
- 1x měsíčně si dopisují jen s dědou.
- 2-3x měsíčně si dopisují a telefonují s otcem a babičkou.
- 1x měsíčně s mámou dopisem
- 1x měsíčně s rodinným přítelem
- Píšem
- 3x měsíčně dopis, 1x ročně návštěva, telefonáty
- 1-2 týdně si dopisují s přítelkyní + telefonáty
- 1-2x měsíčně korespondence
- 5-10x měsíčně si dopisují s rodinou
- návštěvy, telefonáty
- 1x do měsíce jsem si dopisoval
- možnost telefonovat každý týden, ale jen 1-2x za měsíc
- 1x měsíčně si dopisují s rodiči. 1x za dva měsíce mě navštěvuje matka, telefonáty ne.
- 1x měsíčně si dopisují s neteří – také píše pravidelně mé dceři. Ale z její strany bez odezvi
- dopisujem si každý 3dny z rodinou, matkou, manželkou mal som aj telefon

- Dopis + tel. – dvakrát do měsíce – sestra je moc nemocná – rodiče zemřely, děti přes souřad – informace – snažím se s pěstouny spojit. Navštěvy nemám – staří sourozenců – Finanční zátěž pro moji rodinu, nemohu požadovat – musím vydržet.
- dvakrát do měsíc
- dopisování
- 1x měsíčně si dopisuji s dětmi. Navštěvy nežádám.
- 8-10x dopis s rodinou (manželka,děti,tchyně) 1x za dva měsíce návštěva (z důvodu vzdálenosti 370 km) nemožnost též kontaktu považuji za katastrofální
- jedenkrát měsíčně si dopisuji s rodiči
- 1x měsíčně – písemně
- 10-13 dopisů rodině měsíčně, dětem posílám vzkaz v dopisech rodičů. Telefonovat je zde zakázáno, je zvláštní povolení to umožní. Navštěvy tak 4 do roka.
- Návštěva 3x do roka, dosuji s rodinou, s přáteli. Dopisování je pravidelné 2 do měsíce. Telefonáty nemám „SORY“
- 2x dopis telefon není umožněn
- 2x dopis, telefon neumožněn
- 4x měsíčně dopis s rodiči a sestrami
- 4x měsíčně dopis se synem
- 1x měsíčně návštěva
- 4x měsíčně dopisy s rodinou, 1x za měsíc návštěva
- 2x měsíčně dopis od sestry a 1x za půl roku návštěva.
- NIC
- 1x měsíčně korespondence
- 1x za půl roku návštěva. Tak mi to vyhovuje
- 2x měsíčně dopisuji s rodiče
- 2-3x měsíčně dopisy manželce a dceře

- Telefonáty neumožňují vedení ☹
- 6x měsíčně dopis, 1x měs. Návštěva
- 5x měsíčně si dopisují s rodiči, 1x měsíčně návštěva
- Návštěva každý měsíc – rodina, děti a holky
- 1x týdně si dopisují z rodiči, 1x měsíčně návštěva z rodinou, telefonáty příležitostně, další kontakt s přáteli
- cca 8x dopisují měsíčně – rodiče – měsíčně
- Cca 8x dopisují měsíčně – družka a děti.
- 1x měsíc návštěvy.
- Jak se jim chce.
- 5x měsíčně dopis rodičům, dětem. 1-2x měs. Návštěva
- Nepravidelně, návštěva cca 3x/rok, korespondence 10x/rok
- 3x 4x si dopisují s rodinou a 1x měsíčně mám návštěvu.
- 1x měsíčně – korespondence s rodiči.
- 1x měsíčně dopisi. 1x ročně návštěvy. 1x za tři měsíce telefon
- 1x měsíčně korespondence s rodiči
- Jezdím na přerušení trestu za rodinou a za družkou pravidelně
- 2x měsíčně návštěva
- 20x měsíčně dopis
- 1x za 2 měsíce návštěvy a 1x týdně si dopisují s rodinou
- 1x měsíčně návštěva s rodiči, 6x do měsíce si dopisují s rodiči
- 2x do týdne dopisy – pravidelné návštěvy
- neudržuji žádný kontakt
- 1x měsíčně – (3 HOD) – návštěva = pravidelný písemný kontakt z „ přítelkyní“ i z „rodinou“

- neudržuji žádný kontakt
- 3x do měsíce dopis, návštěva 1x měsíčně.
- 12x – 15x si dopisují, návštěvy každý měsíc
- 4-5 dopisu ročně, 1x návštěva
- 2x měsíčně si dopisují z celou rodinou 1x za měsíc mám návštěvu
- 2x týdně dopis, 6x ročně návštěva, 2x ročně prodloužená návštěva, 4x ročně intimní návštěva – vše s manželkou
- dopisi 1x týdně „bratr – matka“ návštěvi jak chci já = ostatní „přítelkyně“ apd.
- návštěvy 2x měsíčně, dopisování = manželka, rodiče
- dopisují si s rodinou 3-4x do měsíce 1x za 2 měsíce se vidáme formou přerušení trestu
- každodenní korespondence, návštěvy 1-2 do měsíce v případě nutnosti tel. Hovor
- většinou mám návštěvu co 2 měsíce s rodiči, 3x do měsíce si dopisují s rodiči a prarodiči, nevoláme si
- pravidelně 1x měsíčně návštěva rodiny, 6x měsíčně dopis
- 1-2x měsíčně návštěva, 5-10x korespondence, 1x telefonát (vše měsíčně) – syn, matka, sourozenci, družka, příbuzní
- 1x měsíčně návštěva + 2x měsíčně korespondence
- 3-4x měsíčně píše dopisy, 1x za 3 měsíce mám návštěvu
- udržuji kontakt s rodinou písemny, návštěvy
- 1x za dva týdny si dopisují s otcem
- návštěvy 2x do měsíce pouze rodina 6x do měs. Si dopisují s přáteli 14x do měs. Si dopisují s rodinou
- 1x měsíčně, rodiče, přítelkyně
- nově kontakt se sestrou sporadicky děti, pravidelně kamarád, kamarádka
- 2x měsíčně písemný kontakt

- 1x měsíčně se navštěvujem s přítelkyní, rodiči, sestrou. Pravidelně udržujem písemný kontakt
- 1x měsíčně si dopisuji s rodiči
- dopis, návštěva
- 1x týdně si dopisuji s rodinou, návštěvy nerealizuji z důvodů pokročilého věku matky a velké vzdálenosti od domova
- 1x týdně si dopisuju
- dopisuji si málo z rodinou – duvod – mé odsouzení
- 1x týdně s rodiči, 1x měsíčně s dětmi návštěvy + telefonáty (pravidelně)
- návštěva 2x do roka i písemný kontakt
- dopisy, návštěvy 1x měsíčně
- 1x měs.děti
- 1x dopisují s rodiči
- 1x měsíčně – písemně
- 1x měsíčně blízka rodina. 2x do roka ze vzdálenou rodinou
- 4x měsíčně si dopisují
- 5x do měsíce si dopisuji s družkou a dětmi, telefonáty
- 1x měsíčně si dopisuji
- 1x do měsíce dopisuji
- návštěvy 1x měsíčně, dopisi 2x měsíčně
- dopisi téměř denně, 3 měsíce = 1x návštěva
- korespondenční kontakt – 4x měsíčně. (s rodinným příslušníkem „?“)
- 4x ročně s dětmi
- občas přijede otec. Ženu a děti jsem neviděl již 20 měsíců
- 2x měsíčně si dopisuji s rodiči a sourozenci, návštěvy

- 1x za 14 dní písemně
- návštěva 2x za rok s matkou, sestrou, neteří
- často si píše s rodinou a přáteli. Návštěvy jen s přáteli, neboť mé rodiče už jsou na takové cestování staří
- 1-2x měsíčně si dopisují s rodinou matkou a družkou
- 3x za 6 měsíců návštěva. Dopisy každý týden
- Jak to jen jde – návštěvy
- 1x měsíčně si dopisují s rodiči
- 2x měsíčně si dopisují s družkou a matkou
- 2-3x měsíčně píše s matkou a družkou, 1x měsíčně návštěvy
- Píše si s rodinou
- 2x měsíčně dopisují si s přáteli
- 2x měsíčně si dopisují s rodiči. 3x měsíčně si dopisují s manželkou a dětmi. 1 měsíčně i návštěvy
- telefony 3x měsíčně pošta, družka matka přátele
- 1 měsíčně návštěva matka, dopisy 1x týdně matka
- 1x měsíčně si dopisují, návštěvy
- 1x měsíčně si dopisují s rodiči
- 1x měsíčně si dopisují s rodiči
- pišem si dopisi
- 1x měsíc návštěva 3x týdně dopis 1x týdně telefonát
- 1x měsíčně si dopisují s matkou. 4x do měsíce s družkou + 1-2 do měsíce telefonují své družce
- jednou měsíčně
- 1x měsíčně návštěva

- písemný
- dopisuji si. Návštěvi
- Každým si dopisuji, každý měsíc volám, každý měsíc mám návštěvy
- Někdy i 2x do měsíce ☺
- 7x do měsíce si dopisuji s dětmi. 1x měsíčně návštěvy
- Návštěvy rodina a družka na povolení blízcí přátelé – bohužel když tedy dle zam.věznice nejsou závadoví....
- 1x měsíčně napíšu
- Píšu si z mámou cca. 1x týdně. Z bratrem 1x měsíčně.
- 1x ročně s matkou
- dopisováním, návštěvy
- dopisuji několikrát měsíčně
- Psaní 4x měsíčně
- Několikrát měsíčně si dopisuji s přítelkyní a dcerou s otcem jednou za čas 3x do roka návštěva
- návštěvi + dopisiju – stále
- Návštěvi
- Kontakt s rodinou
- 2 měsíčně si dopisuji s Bratrem
- 4x měsíčně dopisování + telefony
- 10x dopis 2x telefon
- 6x do měsíce si dopisuji s rodinou 1x do měsíce mám návštěvu
- 1x měsíčně si dopisuji s rodiči, návštěvy, přerušení trestu – cca 7 dní doma 3x v roce

- 1x měsíčně si dopisují ze sourozenci, 1x za 3 měsíce si dopisují s mamkou, 1x za rok vzhledem ke vzdálenosti a finančním možnostem rodiny návštěvu, za dobré chování možnost PT na 6 dní doma – 21 dní v roce
- Dopisy s rodinou a přítelkyní, 3x do roka přerušování trestu
- 2x měsíčně dopisy, telefon – týždenne
- Každý týden dopis a jednou měsíčně návštěva
- Dopisují si každý týden s rodinou
- 1-2x si dopisují s otcem
- 1x měsíčně osobní návštěva, 2x měsíčně si dopisují s rodiči
- 1x měsíčně návštěva
- si dopisují ze simu a přítelkyni 1x měsíčně
- dopisy, návštěvy
- 1x měsíčně jezdí na návštěvu
- 6x do měsíce si dopisují s dětmi
- dopisy a telefonáty
- telefon týdně, dopisy denně, návštěvy pravidelně 1 měs.
- 1 až 2 za měsíc si dopisují ze synem, sestrou. Každý měsíc mám návštěvu.
- 2x týdně si píšou s matkou, návštěvy pravidelně.
- 2x v týdnu si dopisují ze sestrou
- 1x v měsíci návštěvy
- Dvakrát ob měsíc mám návštěvu. 8x do měsíce píšou korespondenci
- 6x až 10x si dopisují s mimami dětmi – 3x dopisují kmošiči
- 6x do měsíce udržují kontakt s rodinou
- dopisují si s rodinou
- Písemně 3x měsíčně s matkou dvakrát týdně s přítelkyní. Návštěva jednou ročně.

- 2x měsíčně si dopisují s rodinou, 10x rod oka využívám 3 hodinové návštěvy
- 1x si dopisují s rodiči 1x měsíčně máme návštěvy.
- 1x měsíčně s rodiči + návštěvy telefonáty
- 1x měsíčně s rodiči a bratrem + návštěvy + telefonáty
- 1x měsíčně
- návštěvy 1x měsíčně. Dopis 2x měsíčně – rodina. Dopis 2-5x měsíčně přátelé.
- 12x měsíčně – návštěva
- 1-2 měsíčně dopis. Občas návštěva.
- 2x měsíčně dopis s rodičem, návštěvy.
- 2x týdně si dopisují s babičkou, která je sama. 1x za dva až 3 měsíce si napíšeme s družkou.
- Návšteva individuálně protože je to daleko pro mou rodinu a finance a špatná dostupnost vězení. Korespondence každý měsíc, telefon ale nedostatečný.
- Poštou.
- Já si píšu z rodinou skoro každý den, návštěvi mam.
- Píšu si s matkou 4x do měsíce, návštěvy mám 3x až 4x do roka s matkou.
- dopisují z manželkou 20x měsíčně, 5x dopis s dětmi, návštěvy.
- pravidelné návštěvy, telefonáty, 4x měsíčně korespondence
- 2x měsíčně s družkou
- 1x za rok
- cca 1x za půl roku
- 1x měsíčně si dopisují s Mamou.
- každý měsíc návštěvy i korespondence
- 8x si dopisují s dětmi, 1x návštěva, 1-2x telefony
- 2x měsíčně si dopisují s rodinou, 1x měsíčně návštěvy, telefonáty ne.

- 10x do měsíce si dopisují s dětmi, 10x do měsíce si dopisují se ženou
- návštěvy
- dopisováním a návštěvami které nejsou pravidelné vzhledem ke vzdálenosti
- Každý měsíc.
- 1x měsíčně si dopisují s rodinou
- 1x měsíčně návštěvy
- 2x za týden dopis, 1x za měsíc návštěva. Telef. – problematický 1-2x za rok
- Návštěvy
- 1x týdně dopis, 1x měsíčně návštěva
- 1x měsíčně si dopisují s družkou a dětmi návštěvy si už nedávám z fin. Důvodů a délka mého bydliště (Jč Kraj).
- 1x do měsíce dopis s otcem, dcerou, bývalou ženou
- 2x do měsíce poštou
- Dopisují si s rodiči a dcerami – více než 1x měsíčně
- 1x měsíčně si dopisují se sestrou
- 4x dopisují si s mamkou, 6x dopisují se sestrou, 1x za 3 měsíce návštěva
- Návštěvy 2x ročně, dopisy a telefonát každý měsíc
- Pravidelná korespondence, pravidelné návštěvy, občasné telefonáty
- Dopisy podle možnosti rodiny, návštěvy 1x zaměsíc.
- 10x měsíčně si dopisují s družkou a 1x měsíčně mně navštěvují a 2x měsíčně telefonuje doma Přímo do Nigerie
- 2x měsíčně si dopisují s matkou a sestrou. Každé 3 měsíce mne navštěvují.
- 1x měsíčně si dopisují se sestrou, přítelkyní a rodiči. 5x do roka navštíví přítelkyně a sestru
- Návštěvy, 6x do měsíce si dopisují s Rodiči

- pouze moje osobní věc
- 1x měsíčně návštěva + dopisování.
- 6x
- 1x měsíčně návštěvy, korespondence
- 3x měsíčně si dopisuji s otcem
- Korespondence z rodiči a děti 2-3x měsíc.
- dopisuji se synem – sestrami + návštěvy 1x týdně dopis + měsíčně návštěva, když nejsou omezené
- 3x ročně dopis rodičům
- Téměř denně pošta s manželkou, matkou a dětmi. Pravidelné návštěvy a telefony.
- 4x měsíčně si dopisuji s rodiči, mám 1x měsíčně návštěvy, 1x měsíčně si dopisuji s družkou, 1x měsíčně telefonuji domů
- 1x týdně si dopisuji s rodiči, návštěvy 1x za dva měsíce
- 2x měsíčně si dopisuji s rodiči a sestrou, 1x měsíčně návštěva s rodinou
- dopisuji se s dětmi.
- 2x měsíčně si dopisuji s rodiči, 2x měsíčně se sestrou, 2x ročně návštěvy
- poštou 3-5x týdně, návštěva 1x měsíčně
- 1x dopis za 4 měs.
- 1x 6 měs., 1x dopis za měsíc

PŘÍLOHA P III: DOSLOVA PŘEPSANÉ ODPOVĚDI RESPONDENTŮ K OTÁZCE Č. 19

- Z ničeho
- Z návratu do společnosti
- Neřeším to
- Z toho zda bude naživu matka (otec už zemřel po dobu mého VTOS), že neseženu vhodnou práci, že budou u moci opět otevření komunisti, místo těch zkrutých; že Evropa, a naše země, budou ohniskem multikulturalismu a šílené politické korektnosti, že bude vládnout ještě větší mamon a faleš s pokrytectvím, místo zdravého rozumu; že zaniknou krásné tradiční rodiny a naše děti budou žít ve světě státní perzekuce, cenzury a chaosu. Že venku bude ještě více blbců než si myslím
- Maximálně z toho, že nebudu schopen vynahradiť vše za ty roky mé rodině, známým a kamarádům, těm všem, kteří mě podporují a pomáhají mi, a to i přesto, aniž bych o cokoliž žádal.
- Změn v tomto kapitalismu, omezené možnosti svého uplatnění, finanční zabezpečení, společenské změny ve společnosti
- Mé obavy budou z elektroniky, která za tu dobu udělá velký pokrok. Tak se budu muset učit i telefonovat. Ne jen se učit, jak jezdit dopravními prostředky, orientovat se v nákupních centrech, a jaké bude politické klíma ve společnosti a kdo bude prezidentem. Celý život bude úplně jiný. Tak to bude opět životní škola.
- Z ničeho
- Že nevidím maminku mé maminky teda babičku
- Že neseženu práci. Že se na mě společnost bude dívat přes prsty.
- Zázemí, práce, bydlení, vztah
- Velké obavy z mého zdravotního stavu. Pohybové ústrojí – amputace pažy! Vůbec -nedožítí se kvůli prostředí věznice. Stresové stavy a situace z dalších dnů. Pro mou osobu ve věznici nejsou dobré podmínky – hygiena Nejsm schopen 100 % samostatnosti. Jen s velkou námahou 50 % ampuce a pak nad kolenem

- Tohle bych sem raději nepsal !!!
- Abych nespáchal trestnou činnost, a nevrátil se zpět?
- Nemám žádné obavy
- Strach či spíše obavy z návratu k „závadovým“ osobám, páchání a návratu do VT.
- Z ničeho
- Nedostatek práce, peněz.
- Žese něco stane a já budu snadným terčem. Byl jsem ve výkonu trestu a tudíž mi nemusí věřit že jsem zaden přestupek a tudíž trestnou činnost nespáchl, byl bych tak zvaně v nesprávný čas na nesprávném místě
- Slabá nabídka práce, začlenění se zpátky do rodiny, finance
- Najít práci která mě baví, své bydlení a různé potřebné věci
- Žese něco semele a já budu toho přítomen. Policie se bude na mě dívat úplně jinak než na člověka, který nebil nikdy soudně trestán.
- Začlenit se do společnosti, nalézt si práci, mít dostatek fin.příjmu, své bydlení. Zkrátka začít od znovu, od samého začátku, bez financí, oblečení, bydlení, začátek je vždycky nejtěžší, buď se chytnete nebo ne a jste hned zpátky ve vězení.
- Ztráta citu k partnerce a nebo ztráty citu partnerky ke mně. Jelikož se mi to stalo s bývalou přítelkyní s kterou jsem žil 10 let a měl s ní 4 letého syna. Když jsem byl propuštěn z vazby po 16 měsících, tak po 4 měsících jsem je opustil, samozřejmě později jsem zjistil že to byla chyba! Myslím si, že jsem schopen Vám toho říct mnohem více k Vaší diplomové práci. Pokud máte zájem tak se spojte s našim sociálním pracovníkem zde ve věznici Karvina a chtějte kontakt na odsouzeného se základním číslem XXXXXX.
- Ze „svobody“ na svobodě, šikany ze strany policie a úřadů, sociální nejistoty. Přejí Vám Tereško, mnoho úspěchů do budoucna.
- Extrémní nárůst dluhů na úrocích, zapříčiněný mimo jiné pobytem ve vězení (VTOS) a následně dořešení mého předlužení.

- Tak určitě z toho, že mi potrvá nalézt si práci a určitě s obnovení vztahu s rodiči, protože s nimi nejsem v kontaktu skrz VTOS. Mám strach i z toho, že bych se mohl vrátit k drogám, ale nyní se nam s přítelkyni narodila krásna dcera a myslím si, že to je dostatečná motivace začít úplně znovu a jinak!
- Z policie UOOZ.
- Z toho, že budu špatně hledat práci, z toho, že díky promarněnému času už nelze dohnat tu obrovskou ztrátu (děti, stará matka, přítelkyně fuč)
- 1) zařazení do pracovního poměru kvůli tr.minulosti 2) úmrtí v rodině 3) provokace ze strany družky, neboť je spolupachatelka, ale nyní vedená jako svědkyně proti mně 4) finanční situace, nejistota, změna občanských norem, vztahů lidí a chování společnosti
- Nemám obavy o bydlení či finanční příjem – mám obavy s pomluv lidí některých co nikdy neseseděli a neví co kriminál je. Ale moc si stím hlavu nelámu, protože takový jedinci mne nezajímají a moc snimi nepřátelím. Ale jedno vím zcela přesně, že do basy se může dostat každý když poruší český zákony, aniž by o tom věděl, taci jsou lidi v civilu okolo nás vše a jsou daleko horší než jsem já samotný. Je to věci názoru na danou situaci.
- Ze setkání sdcerou! Zda se mi podaří zapadnout do slušné společnosti.
- Jak uspěji jako součást rodiny, kterou jsem zanechal o samotě
- Nemám obavy z ničeho. Každý z nás je svým způsobem jedinečný a je pouze na nás, jaký život chceme žít.
- Mám mozkovou příhodu a ještě jsem se stoho nedostal po propuštění na svobodu ještě jsem nedostal důchod nemám bydlení atd....
- Ztrát lidskosti, opuštění, stres a depres, chudoba – hlad, ponížení, bezdomovectví.
- Bydliště, práce, životní zařazení, zdravotní problémy, krize – nízká životní úroveň.
- Bydlení, práce
- za co utracím svoje peníze
- Jestli se vůbec dožiju výstupu.

- abych zase někoho nezabil, protože jsem bývalý profesionální voják a rád střílím.
- Jmenuji se IN nar. XX.XX.XX stále svobodny děti žádné radči si užívám doposud se nenašla ta pravá po vězení bych chtěl si najít práci ženu i s dítětem a založit rodinu
- Z důvodu ztráty osobní prestiže a kreditu osobnosti nebudu moci najít práci – před důchodový věk!! Ve vztahu k mému odsouzení jsem získal silnou nenávist ke společenskému zřízení českého státu
- Toho, že všechno kolem mě venku běželo dál a já se zastavil v čase. Budu se muset zařadit a připravit se na změny, které jsem nemohl ovlivnit. Jak se ke mně bude chovat rodina po výkonu trestu.
- Není práce, dluhy, byt, přijdu o manželku a porostou další dluhy
- Z práce, z bydlení a odtoho se vše dál odvíjí
- vše
- Obavy mám ohledně bydlení neboť jsem bez domova a jsem vedeny jako bezdomovec již 1 rok jsem byl na ulici. Práci nebudu mít neboť jsem vedeny v plném invalidním duchodu ale bez vyplacení peněz – schází mi nohy. Proto mám obavy z dalších pachání tr. Činnosti kvůli obživě.
- Největší obavy po propuštění z výkonu trestu mám strach že mě nikdo nepřijmou mezi sebe
- Mam obavi že si nenajdu práci ku tomu že sem recividista
- Bez obav
- Z ničeho.
- Uživit rodinu zaplatit byt a domácnost. Všechno je moc drahé. A ty platy venku nejsou dostatečně velké.
- Že budu mít problém s prací kvůli mému zdravotnímu stavu
- Z ničeho
- Bydlení, soc.zařazení, příjmy, zdravotnictví.

- Kde seženu peníze na bydlení a Stravu 1000 Kč je málo Od Kuratora tak nevím jak vše vyřešit
- Že se zase vrátím k trestné činnosti, protože mi nic jiného nezbyde než to, nebo žít.
- Ze starost! Jako je zařízení a komplet nové vybavení bytu.
- Se soc. nejistoti a peněz
- Bydlení práce sociální nejistoty. Je těžké sehnat bydlení, když propuštění vězeň je bez prostředků a mělo by se tím něco dělat,
- 1. Abych se znovu nevrátil do výkonu trestu, 2. Pracovní zařazení, 3. Společenské zařazení
- Největší obavy budu mít ohledně bydlení a práce, abych zase nepáchal trestnou činnost.
- Největší obavy mám o zdraví otce, dále mám strach že neseženu zaměstnání tady v ČR a budu muset jet do zahraničí, abych se mohl uživit, kde nebudu vědět co mě čeka. Dále bydlení, protože mám výstup až za 9 let, taky nemůžu vědět jak to vše bude, tak to není na 100 %
- Největší obavy mám toho z čeho budu mít velký problém s hledání bytu a toho že díky tomu budu brzo spátky v base
- Žádné obavy s propuštěním nemám
- Nehamse překlápět život je změna?
- Dohnat všechny ztracený čas s rodinou! Kterou nejvíc miluji!
- Že strátím zázemí přátele a přítelkyni
- Že mi nemůže nabýdnou práci a bydlení abych žil slušně a poměrně normální
- Život jako občan této společnosti aby mě brala společnost stejně jako bych nikdy ne seděl
- Z ničeho obavy nemám.

- Mám obavy o syna který mě již dlouhou dobu nevidel. A o zajištění pracovního poměru a bydlení
- Že se vrátím k trestné činnosti ale tentokrát se budu snažit, musím se snažit! Ahoj 😊 😊
- Ze zařazení do normálního běhu života. Z nedostatku finančních prostředků.
- Zařazení do normálního života, sehnání práce!!!! Urovnat dlouholeté odloučení od rodiny a přátel !!!!
- Žádné obavy po propouštění z věznice nemám, vždy jsem se o sebe dokázal postarat a budu se umět postarat o sebe i o rodinu po návratu z výkonu trestu.
- Z ničeho. Umím se o sebe postarat.
- Ze společnosti
- Obavy z propuštění žádné nemám.
- Zařazení do normálního života – sehnat práci splacení dluhu, vrácení se k trestné činnosti kvůli financím.
- Nemám žádné obavy.
- Nebudu si blýzký s přáteli, nenaleznu práci, lidi na mě budou divně dívat, nebudu si blýzký z rodinou.
- Ze změny ato všeobecně jiná doba a tak dále
- Mám obavy, že mě opustí družka a poté že nenajdu práci. A prostě, že to bude vše složitější. Ale musím se s tím poprat..
- Z toho, že bude těžké se zaradit do normálního života. Zařídit si bydlení a práci a vydržet.
- Ztráta rodiny. Nalézt práci.
- Nemam žádné obavy.
- Strach sám ze sebe.
- Lidské blbosti. Nevyhnutelnému střetnutí s lidmi jež patří za mříže (zaměstnavatele)

- Nemam žádné obavy.
- Že má devíti měsíční dcera nebude vědět ani to kdo je její otec. Nebo že kvůli délce mého trestu jí stratím úplně.
- Nikdo mě nenahradí ani mi rodině těch strát, které spustil tento nespravedlivý trest!!!
- Asi z ničeho já to tady беру zaslouženě za co co jsem provedl a v žádném případě nikdy víc. Proste takova životní zkušenost mého mládí.
- Dokázat se zařadit.
- Stráta přátel, ponížení že jsem byl ve výkonu trestu. Hlavně problém si najít zaměstnání!!!
- Ztráta rodiny, nezaměstnanost, zapojení do kolektivu.
- Z toho že neseženu práci a přítelkyni
- Nemám obavy z ničeho záleží na člověku jak se ke všemu postaví, jestli chce zbytek života trávit ve vězení nebo ze svou rodinu atd.
- Že budu brát drogy a páchat tr. Činnost. A nedokážu se postarat o družku a dítě které teď porodila.
- Obavy nemám – velice se těším
- Z normálního života.
- S trestní minulostí, kterou mám, není problém aby někdo něco řekl proti mně a aniž by byl jediný logický důkaz, budu odsouzen tak jako nyní. Není tedy podstatné jestli tr. Činnost budu páchat doopravdy.
- Zda mi dokáže rodina odpustit a zda budu schopen jim alespoň částečně vynahradit to, o co přišli.
- Nemám obavy z ničeho, možná jen abych nezapadl do stejných kolejí.
- Abych nezačal tam kde jsem skončil.
- S kamarádů, že mě zase ovlivní a budu páchat dál, proto se chci přestěhovat z Val.Mez. do Chrudimi a začít částečně vynahradit to, o co přišli.

- Nemám obavy z ničeho, možná jen abych nezapadl do stejných kolejí.
- Abych nezačal tam kde jsem skončil.
- S kamarádů, že mě zase ovlivní a budu páchat dál, proto se chci přestěhovat z Val.Mez. do Chrudimi a začít nový život. A ukazování z krze prsty trochu jen.
- Jak mě přijme okolí (rodina, přátelé a hlavně děti)
- Práce, finance.
- Abych se dokázal postavit na vlastní nohy a zařadit se do společnosti. Obavy mám z policie aby za mnou zbytečně nejezdili.
- Už z ničeho, ale bál jsem se drog, které jsem kdysy bral.
- Ze sociální situace a možného návratu k trestné činnosti nebo k drogové závislosti
- Z ničeho.
- Mého zkratového jednání a správné začlenění do mé pro mě nové rodiny. Družka, syn.
- Že nenajdu družku
- Ztráta schopnosti sociální komunikace ve společnosti
- Bojím se po tak dlouhé době vrátit se do společnosti – obavi o práci, rodinu.
- Mám strach ze svobody!
- Obavy budu asi mít z kontaktu slušných lidí, neboť tady jsem mezi zvěř. Další obavy z nalezení vztahů se slečnami a bude mi trvat, než se rozkukám. Poté asi z techniky, která šla rychle kupředu. To je vše. Práci už mám a zazemí také.
- Abych nezačal moc fetovat a nevrátil se do takového života jaký jsem vedl po třetím propuštění z výkonu trestu. Byla by to jízdenka zpátky do kriminálu a to rozhodně nechci už nikdy.
- Z ničeho.
- Ničeho, umím sa sám osebe postarat.
- Obavy nemám ale mám dlouhý trest a vim že pak už bude všechno jinak.

- Ze splácení dluhů.
- Obavy nemám. Mám zařízenou práci v Praze jako zedník. Bude záležet jen a jen na mě jak se k tomu postavím. Bud chci začít od začátku nebo nechci
- Z návratu ke gamblerství a hlavně z toho, aby mě přijala, po těch letech, moje dcera
- Komunikace s lidmi a okolím, návrat do domácího prostředí.
- Tento stát (společnost) neumí se postarat o ty co byly zvržení a berou nás jako odpad. Sami osebe se neumi postarat. Parlament je samej intrik a podvod. Byjou se mezi sebou a proto je na vězenství vydáváno tolik peněz, než aby se snažili pomoci! Atd.....
- Z mého návratu k své rodině aj k dětem, ale si mislim že by to neměl být problém, je to spíše strach z překonání té bariéry
- Doufám, že jsem nezaspal dobu. Přesněji – doufám, že na mě lidi nebudou koukat, jako kdybych byl z jiného světa, protože kriminál Vás změní.
- Není nic čeho bych se měl bát protože nejsem grázl.
- Aby somsa dostal domov zdrávy a aby som vediel komunikovat z dmi a mojou rodinou na to mi veľmi zaleži
- Jaké budou začátky, jak rychle si najdu práci, udělám proto co budu moct, že zůstanu sám – budu se snažit o novou rodinu, aby moji sourozenci vydržely se zdravím abych jim mohl pomáhat. Jak mě příme veřejnost.
- Mam z toho obavy, nevím jak mně přijme společnost. Chci se starat o malyho marka. A o domasnoch a chcu mít klid a pokoj.
- Z opětovného zavření.
- Nalezení zaměstnání, bydlení. Myslím si, že trest odnětí svobody nad 10 let je pro odsouzeného bezučelné a dotyčný má problém se zařadit zpět do normálního života. Pokud nemá venku někoho z rodiny nastanou velké potíže a někteří se vrátí zpět do vězení, jako k jediné životní jistotě.
- Z následků odloučení od dění v rodině!! a společnosti. S problémy o zařazení do práce. Těžko se to vysvětluje ale člověk je ve chvíli uvěznění zastaven v čase

a vývoji společnosti v dnešní době je na tolik rychlý že není ve vězení možnos ho vstřebat a učit se na něj reagovat nutně, mi přijde že už po min 5 letech musí být člověk vědomostně mimo a spoustu věcí nemusí chápat a to může vést ke konfliktům a psychickým problémům, neadekvátním reakcím na vzniklé situaci a dění v jeho okolí.

- Největší obavy mám z toho, že vzhledem k tomu, že nemám „čistý“ rejstřík trestů bude mnohem složitější nalézt zaměstnání, které by mne „bavilo“ a bylo dostatečně fin. ohodnocené, abych mohl žít „normální“ život (střední či nižší střední třídy) a také z toho, že v naší republice je systém soc. poradenství, pomoc vězňům, kteří jsou propuštěni na nedostatečné úrovni, což mě také docela trápí, jelikož přece jenom je lepší, když Vám nabídne někdo pomocnou ruku. V tomto případě, jak se říká Rada nad zlato. To je asi tak vše.
- Že mi bude trvat delší dobu, delší než bude potřeba nalézt vysněný ateliér, protože díky tomuto trestu jsem o stávající přišel.
- Byl jsem odsouzen úplně za někoho jiného, když jsem chtěl dokázat mou pravdomluvnost a věrohodnost tak můj přidělený obhájce se postaral o odcizení důkazních materiálů, kterými jsem mohl dokázat, že jsem trestný čin který mi byl dán za vinu nespáchal. Sepsal jsem vše o tom jak se žije za mřížema. Až vyjdu ven, tak chci vydat knihu o pravdě. Takže obavy mám, že když si lidi přečtou vše o životě v kriminále, beztak budou nadále páchat různé trestné činy místo aby se zamysleli sami nad sebou. Je hezké, že se aspoň někdo zabývá dannou situací která je zde, ale jde především oto jak se vše veřejnosti odá. Slečno snad dostanete za vaší práci výbornou, měla byste. Snad jednou budete člověk který se opravdu snaží pomoci i těm kteří pomoci opravdu potřebují. S pozdravem
- PS: Summum ins summa saepe iniutia – Nejvyšší právo-často nejvyšší bezpráví.
- Nemám domov. Těžko zehnat práci. Lidi v mém okolí těžko přijmou že mě pustily. A budou dělat všechno aby mě tam dostaly zpátky do basy! Neudělat chyby a vrátit se zpátky. A začít znova. To je můj cíl. Největčí obavy že má rodina nebude úplná a mí nejbližší už tam nebudou protože.... Protože umřou na staří nebo se utrapí kvůli mně že sedím. Kdyby šel vrátit čas tak to udělám. Ztráta rodiny, a přátel lidi od vás drží odstup protože jste seděl za vraždu. Mají strach a obavy a že ty mám ji

já a strach taky! Společnost mě nepřijme, ale zavrhne. Co byste dělala na mém místě vy slečno Terezo Randýsková. S čeho vy byste měla obavy, po propuštění na svobodu po 20 letech ve vězení, budete umět žít venku do lidí jak vás přijmou? Jako člověka, nebo vraha co se napravil nebo se chtěl napravit. Strach s vězení. Napíštěmi

- Potkání lidí z věznice (90 %)
- Neuvidím své rodiče (umřeli)
- Žádné obavy nemám věřím, že se okamžitě zapojím do běžného života. Některým lidem bude má minulost určitě vadit, ale většina mých blízkých ví, jak vše bylo a jaký jsem člověk, takže ze zbytku světa si hlavu nedělám. Lidé, co mě znají a jsou pro mě důležití, zůstali při mě!!!
- Nemám obavy
- Největší obavy mám z reakce lidí jak jim povím že jsem seděl. Také z toho že práce bude problém!
- S bidlením a práci si najít.
- Ubytování, finance, práce (nezaměstnanost)
- Protože z mého pohledu je vládnoucí garnifůra s mocí výkonnou v ČR, teroristickou organizací namířenou proti zbytku obyvatelstva a proto jsou mé obavy smíšeně více rodé. Rozhodně si myslím, že vyhráno alespoň částečně má každý propouštěný, který odejde do jiné země!!! V ČR není připraven žádný program pro propouštěné, kteří nemají kam jít a tzv. pomoc od soc.kurátorů v podobě 1000 Kč, nic neřeší. Většina propuštěných si ta to koupí alkohol pro možnost odbourat zábrany a strach pro spáchání tr. činu se zaměřením na zisk finančních prostředků a tak si dláždí cestu zpět do výkonu trestu. V tom horším případě si propouštěný opatří omamné a psychotropné látky.
- Rozhodnie ne, nemá z čeho.
- Můj osobní názor: obavy nemám z ničeno, byl mi uložen trest 15 let. Po dobu výkonu trestu jsem byl propuštěn na přerušení výkonu trestu ze zdravotních důvodů na 1 rok. Po dobu přerušení výkonu trestu jsem vedl řádný život, aspoň jsem se

snažil ho vést. Uzdravil jsem se ze zákeřné nemoci (rakovina) a odhodlal vykonat zbytek trestu ve věznici Mírov, kde se teď nacházím. Obavy proto nemám ani z bydlení nebo práce protože jsem pracovitý, po celou dobu výkonu trestu pracuji, takže obavy nemám žádné po propuštění z výkonu trestu.

- 1. Že ztracený čas už nikdy nijak neda nahradit, 2. Že stratim rodiče, 3. Že stratim rodinu, 4. Že stratim viru ve vše dobře, 5. Že budu už tak zničena zahorkly že krome pomsty už mi nic nezbuude, 6. Že už nemam strach z vězení, 7. Že už nebudu moc vytvořit moralni hodnoty, 8. Že svet se tak zmeni že nebudu schopen prispusobit se a radeji vratim se spatky nebo si vezmu život
- Z rekace okolí
- Nemožnost nalést práci. Soustavné persekuce ze strany policie. Špatná komunikace s jinými osobami.
- Aby mě někdo nepřejel na přechodu pro chodce ☺
- Zařazení do společnosti, sehnání bydlení, navázání nových vztahů, dostatečné finanční prostředky
- ?
- Dluhy, sehnat práci
- Z možných represí zločinné justice, která se neštítí bez důkazů zničit člověku i celým rodinám život, a to vše z malicherného důvodu – aby bylo statisíce vyřešených případů učiněno zadost
- Obavy z toho, zda najdu uplatnění
- Moje rodina mě bude připadat cizí a veškeré rodiné vztahy budou pryč. Ztráta mých přátel, protože na návštěvách máme povolené jen rodinné příslušníky a kdo není z rodiny – nesmí na návštěvu. Po 12-ti letech trestu už budu pro ně cizí člověk.
- Do propuštění mám ještě 8 let, a nemám jisté zda to přežiji, proto na to, co bude potom nemyslím, snažím se zatím přežít. Zacházení s vězni v ČR (the treatment de preso ners) je na úrovni středověku – nastavení systému a jednání některých vedoucích pracovníků, dozorce hodnotím za 1 viz. bod 5.) dotazníku.

- Přeji vám slečno Randýsková úspěšné dokončení studia
- Obavy mám z toho že jsem příliš dlouze zavřený a moje city k svobodě se docela strachují! Ale doufám že to rozdejcham! Ahoj Vít
- Z ničeho. Zvykl jsem si na samotářský život a zjistil že mi vyhovuje. Nepohrdám žádným druhem práce, tudíž nemám problém práci sehnat. Nemám potřebu se výkonem trestu zbytečně „chlubit“, tedy není důvod k jakýmkoli obavám.
- Ze společnosti jak mně přijme. S pozdravem....
- Kde budu bydlet. Kde budu pracovat. Co dělat, abych nemusel zase do vězení
- Z toho že nenajdu práci – a budu tzv. vyřazen ze společnosti
- Z přístupu okolí k mé osobě a tím souvisejících záležitostí
- S přijetím do společnosti vzhledem k výkonu trestu a proč mne byl udělen. S navazováním nových vztahů. Velká obtížnost sehnat práci a bydlení z ohledem na můj trest, ve kterém jsem nemohl vykonávat svoji práci. Možnost nového bydlení.
- Z lidských předsudků, z lidské závisti, lidského odsouzení
- Zráta kontaktu s rodinnými příslušníky, ztráta přátel, pocit osamělosti, nejistota v životní budoucnosti, život na samém dně lidské společnosti = ztráta materiálních hodnot, sociálního postavení atd. Vzhledem k zdravotnímu stavu možnost nalézt práci a být finančně zabezpečen!
- Znovu se „začlenit“ (po 60-ti měs.-ve výkonu trestu) a žít normálním životem, ve společné domácnosti „z družkou“. Najít si „práci“ abych měl finanční prostředky na bydlení a.t.d. A dovedl žít bez – tr.činnosti. Abych nemusel páchat tr.činnost . Na obživu a abych, nezačal znovu fetovat = prodávat drogy a.t.d.
- nejistá budoucnost, ztráta přátel a některých rodinných příslušníků, vzhledem k zdravotnímu stavu nalézt práci, život na pokraji lidské společnosti.
- Že když se v okolí stane něco podobného tak si pro mě hned přijdou

- Změn, chování okolí, rozdílu života a životních hodnot mezi žitím za vysokou zdí a v civilním sektoru, ustát ten psychický tlak z těch změn, umět se správně rozhodnout, chyba se neodpouští...
- Bydlení, finance, pomsta poškozených, psychická újma, najít rozumnou chápající ženu, alkohol, zdraví+kondička, znovu odsouzení nevinně (s přihlédnutím na minulost), že se sám pomstím
- Že nebudu z věznice a ústavu zabezpečovací detence vůbec někdy propuštěn, jinak z toho že nebudu schopen se sám o sebe postarat
- Tohle je dost těžká otázka, protože já se moc těším až budu začínat život od znova. Obavu mám jen z toho, že začátky budou těžké a abych je dokázal překonat.
- Sociální vyloučenost, bez práce, bez příjmu, bez majetku, bez jistot, bez bytu, v jedněch starejch hadrech, bez rodiny, bez perspektivy, nežádoucí, všude kam přijdu. Bez vzdělání, bez skutečné pomoci, se sociální dávkou, vztekem z bezmoci, se spoustou dluhů a exekucí. Bez možnosti být popraven. Ale s jistotou dalšího dlouholetého trýznění v kriminále, protože pomoci se našinec dočká jedině omylem. Nebo zázrakem.
- Z nezaměstnání, z vysměchu, z nezařazení do společnosti
- Že budu starý a nemocný
- Z další a další – pokračující medializace, která se každý rok opakuje a tím obtěžuje a stresuje lidi, na kterých mi záleží
- Obavy mám tady! Na svobodě né-néééé. Mám vše – jen né svobodu! Ta-že nic!
- Z nes.pravedlivého znovu odsouzení na základě falešného obvinění podpořeném trestní minulostí.
- Že se dostanu zpět ne mou vinou – že bude můj budoucí život negativně ovlivněn tím, že jsem byl ve výkonu trestu.
- Délka trestu s izolací – vztahy, minulost – pohledy s výčitky okolí, ztráta znalostí v daném oboru – podnikání, menší orientace na trhu s podnik. Aktivitami, ztráta kontaktů se všeobec. Přehledy

- Určitě mám strach, že hned nenajdu nějakou práci, mám obavu, že se dost lidí ke mně obrátí zády. Bojím se, že se rychle zamiluji a to já nechci, protože budu mít dost práce se postarat o sebe natož o nějakou přítelkyni. Hlavně mám obavu z toho jaký to bude po tolika letech znovu na svobodě, protože se toho hodně změnilo a vše jde rychle dopředu
- Po propuštění na svobodu nemám obavy z ničeho.
- Z křivého obvinění a následného odsouzení vzhledem k minulosti.
- Z toho, že nenajdu práci, která mě bude uspokojovat!!!
- Určitě z toho, že nenajdu práci a tím vedl normální život
- Že nenajdu práci a že bych kvůli tomu mohl třeba opět krást což se doufám nestane. Z nedostatku vinanci.
- Z toho, že se nebudu mít kam vrátit a že se vrátím k drogám.
- Z chudoby. To se nesmí stát!
- S přijetí společnosti
- Zařadit se do společnosti
- Jak se vše změnilo.
- Vzhledem k tomu, že jsem podnikatel, tak mi bude delší dobu se zapojit do veškerých tech. Postupů a norem ve stavebnictví. Spousta nových materiálů atd. dále delší dobu bude trvat než si vybuduji toho čeho jsem dosáhl před výkonem tr.
- Bude problem sehnat bydlení a práci.
- Navrat me rodyně
- Sám ze sebe
- Žádné obavy nemám, spíše se propuštění nemohu dočkat
- Z návratu k rodině a co se týče bydlení
- Práce a finanční situace – získat znovu rodinu
- S finanční situace – dluhů

- Bez finančních prostředků a ještě s většími dluhy!!!
- Nevím, asi z ničeho
- Zaújatost úřadů, okolí. Problém recidivy tkví v tom, že Vězenství zajišťuje nezanebatelné množství pracovních míst. Aby tato místa nebyla ohrožena je třeba regulovat dodávky vězňů. Více vězňů, více míst, více peněz. Nedostatečná sociální politika tak uměle vytváří kriminalitu. Bez podpory, práce, tedy bez příjmu není za co jíst. Ale jíst se musí. Řešení - ?!.....,
- Že opět všechny sklamu a opět začnu páchat.
- Z ničeho
- Z ničeho
- Nebudu mít kde vzít peníze nebudu mít kde bydlet a že všechno bude jiný!!
- Kde budu bydlet
- Kde vezmu finanční prostředky do začátku.
- Zda bude vše tak jak bylo předtím
- Domnívám se, že zodpovězení výše uvedených otázek zároveň odpovídá i na otázku tuto
- Nebudu moc nastoupit do zaměstnání, mám splatit obrovskou škodu kterou jsem spáchal, a nemám kde bydlet
- Setkání s osobou na které mi dost záleží
- Já se nebojím, bát by se měli lidi venku
- Asi z mé existence po propuštění. Ve svém věku nemám prakticky nic a bude tedy těžké se zaradit do společnosti. Největší problém vidím v ubytování do té doby než si seženu práci a dostanu první výplatu. Mě naštěstí pomůže rodina, ale ostatní takové štěstí nemají. A hlavně člověka, který přijde z vězení, nechtějí nikde zaměstnávat.
- Ze začnu páchat a zavřou mě opět

- Že člověka propustí se směšnou finanční částkou cirká 2000,- Kč a co potom? Z mého zaměstnání ve zdejší věznici mi jde měsíční částka ve výši od 0,- Kč do 30,- Kč max na úložné, což za délku mého trestu si odnesu sebou do civilního života při nejlepším již zmiňované 2000,- Kč a to bych musel chodit do práce pravidelně!!! K dnešnímu dni 15.1.2013 mám odsezenou polovinu trestu (2 roky) a na uloženém mám směšných 400 Kč. Hlavně že jsem pracovně zarazen ☺
- Ze sehnání bydlení a práce. Jedno souvisí s druhým.
- Nedostatek financí, práce.
- Asi z ničeho.
- Největší obavy mám ze života zde ve vězení. Na svobodě se obávám pohodově vyhnu takže už jsem venku. Díky
- Že bude těžké najít práci
- Z ničeho moc se těším až me pustí ☺
- Zmé strany jeto pouze práce.
- 1. v nalezení řádného zaměstnání, 2. navázání vztahu se svou rodinou
- Pokračování trestní činnosti, bydlení, drogy
- Že mě budou romové svádět krást
- Že se opět vrátím do výkonu trestu
- Největší obavy mám z toho, že budu nadále pachat tr. Činnost, začnu znova užívat drogy a hrat automaty a že se opět vrátím do VTOS!!!
- Mou rodinu, práci, rodiče, svoj zdravotní stranku
- Přijetí nebo spíš nepřijetí do zaměstnání, vztah s družku rodinou a lidé z okolí sou-sedi atd. co viděli zásahovku vliťnout pro mě ke mně do baráku
- Že buduO5 bát drogy, hrát bedny a páchat. A že půjdu Z5 do basy
- Najít si takovou práci abych se sám o sebe dokázal postarat a najít si bydlení o které jsem kuli vězení přišel.
- Nevrátit se k drogám a žít aspoň trochu spořádaný život!

- Sehnat si práci a vůbec začít normálně žít.
- Žádné obavy nemám – sem optimista.
- Z mé rodiny že mne budou brát jako kriminalníka stoho mam nejvječi strach. To je pro mne nejhorši.
- Těžko budu nacházet za 1 zaměstnání za 2 to bude hodně těžké sehnat ubytování. A co mi nejvíce trápí opět se zařadit do normální společnosti. A najít klid v mém partnerském vztahu. Neboť má družka se obává toho, že opět pujdu do VTOS a tím bych ji ztratil. S mou matkou to tež nemám nejlepší díky tomu, že jsem již po 4 ve VTOS. Hodně jsem tím ublížil osobám na kterých mi hrozně moc záleží.
- Znovu se zapojit do běžného deního života na svobodě. Alespoň v začátku po propuštění a také hledání nové práce.
- Z trestné činnosti.
- Že nebudu mít práci a peníze na život. Že budu plný vzteku na okolí.
- Nevím
- Z nedostatečné a leckdy vůbec žádné péče o nás propuštěný z VTOS, ze strany státních institucí a tudíž z toho, zjednodušeně řečeno ovšem, že mě za pár měsíců zase na dlouhý roky zavřou. Není zač. Anonym
- Z ničeho
- Že brzy odezní obavy z výkonu trestu a vrátím se do špatných kolejí, že mě lidi vytlačí ze společnosti a ja tomu naletím a opět si rychleji otevřu bránu zpět... Bude to těžký, každopádně bych chtěla taktěž zkusit normální život a vychutnat si „svobodu“ jako každý obyčejný člověk...!!!
- Že nenaleznu práci a nebudu se tak moci postarat o své děti.
- Ze smrti ☺..... A že se nesetkám se svými nejbližšímy. Nemám obavy prostě život venku beru takový jaký je každý má jistý problémy které řeší, po svém. Jsem schopen se normálně zařadit do běžného života bez oba. Krásný den přeji ☺
- Z drog a alkoholu a žen a policie.

- Z toho začátku, začlenění mezi normální lidi, vyběhávat si ÚP a jiné úřady ze začátku. Z práce strach nemám tu si najdu, ale né na smlouvu, jedině načerno, z toho mi nic nebudou strhávat. Tento stát nám propuštěným moc neusnadňuje se začlenit a pak se každý divý že se většina vězňů vrací zpět do basy.
- Nemám žádné obavy
- Ze soc. zajištění ze strany státních institucí. Toto je největší problém a proto se většina vězňů vrací zpět do VT.
- Že sklamu sám sebe!
- Ohledně pracovního zařazení
- Nemám
- Z ničeho
- Z úřadů
- Z ničeho
- Ničeho
- Kde seženu drogi a love naně
- S toho, že díky finanční tísní budu opět páchat trestnou činnost.
- Z hledání práce
- Ze zařazení se spatky do společnosti
- Jsem judební kritik a zvukař, tak dohonit nové technické věci, a hudební novinky které vycházely za ty roky co jsem Byl ve vězení.
- Největší obavy mám z toho abych měl správně uspořádané myšlenky, tak abych z těch povinností a možností venku nebyl zaskočen a vyveden z míry a neudělal nějakou zbrklou chybu!
- Z ničeho
- Že znovu zklamem seba saméjho a tým aj rodinu. Nie je hanba do blata upadnúť, ale v ňom zostnať
- Z ničeho

- Z lidí?
- 1. Práce 2. Finanční situace
- Obavy mám akorát z toho, že přijdu o práci a budu muset sehnat jinou.
- Z žádných
- Ze své demence z důvodu absolutního nedostatku přísunu informací
- Největší obavy mám z toho jak se vám bude chovat zbytek rodiny a přátelé. A jak člověk který sedí ve výkonu, jak najde práci venku.
- O střechu nad hlavou a o práci
- Ze svobody
- Ze stráty blízkých, rodiny!
- Asi mně společnost přimula abí mi dala sankci žít spořádaný život Abich shnal práci, bydlení.
- O práci a bydlení
- Stoho že budu jak neandrtálec!
- Stoho že se nedokážu po letech strávených ve vězení zařadit do normálního života.
- Že budu z trestu blázen
- Že neseženu práci
- Že se venku nechytím u společnosti – lidí práci mém věku neseženu. Kde seženu peníze na dluhy a jídlo! Čím díl jsem zde, tím nejsem člověkem!!
- Je mi 43 let a mám obavy že nebudu zářazen do pracovního poměru.
- Na obavu jsem velkej Kluk, mám pouze respekt z toho co bude.
- Ze setání se synem toho se obavam.
- Nevím sám ještě 15 let do konce trestu. Ale určitě začátků a začlenění se do společnosti.
- Já osobně vůbec z ničeho.
- Že se vrátím zpět k užívání drog

- Abych uměl normálně žít bez drog
- Z toho, jak zaplatím dluhy, jestli se mi povede mít ještě rodinu
- Ze zařazení do společnosti (normální)
- O zařazení do společnosti.
- Že se opět vrátím
- O práci
- Propadu až na samé sociální dno se vším co k tomu patří a s velmi ztíženou možností toto změnit zejména za dlouhy čas
- Shánění práce. Stín minulosti.
- Nemám z ničeho obavy, ale dalo to práci.
- Já nemám žádné obavy po propuštění. Jenom mi mrzí zahozenej život i když tonády vyžaduje situace.
- Z nespravedlnosti a ztráty svich rodiču a děti
- Nedokážu to prozatím pojmenovat
- Ze sociální nejistoty, ať už to je zaměstnání, či bydlení!
- Pouze ať drží zdraví, neboť každý zdravý člověk z uspořádaným rozumem a chce dělat a být řádným občanem naší společnosti ČR,jsi práci najde. A to je cesta, která vrátí jak rodině, dětem, vnoučatům, kamarádům svojí tvář. Vždyť člověk může chybovat, ale třeba mu dát II šanci.
- Oproštění se, byť sebemenších návyků vězeňské subkultury. Náhodného kontaktu s bývalými spoluodsouzenými. Případných výčitek ze strany rodičů tykající se materialní, finanční pomoci během výkonu trestu odnětí svobody. Perzekuce ze strany Policie ohledně minulosti spojené s výkonem trestu odnětí svobody.
- Odsouzený se vrací naprosto žádným způsobem na svobodu aniž by měl možnost být zajištěny. Dostane 1000,- Kč aby nebyl sociálně vyloučen. Je to alarmující stav zubožené společnosti, která není schopna zařídit to aby si odsouzený během trestu našetřil dostatečné prostředky aby „ŽIL“. Společnost odsouzeného oškubává jako

vánoční stromeček. Po jakékoliv délce trestu s něho z vězení vychází „Žebrák“ i přes to že ve vězení má práci. To je realita „KAPITALISMU“ nikomu nic pouze mě samému.

- Že budu bez zaměstnání.
- Nemám obavy
- Z lidí, kteří nemají vlastní přemýšlení a jenom papouškují již naučené.
- Zmjeni okolí
- Problém najít zaměstnání
- Ze stráty rodiny
- Díky uvěznění budu mít problém nalézt práci. Ve vězení jsem ztratil rodinu.
- Zařazení se.
- Nemám obavy, člověk který chce spět do společnosti a nepřemýšlí nad trestnou činností tak se do společnosti zařadí, jak pracovně, tak po lidské stránce
- Bez komentáře
- Jestli si najdu zaměstnání
- Že neseženu práci a vrátím se zpátky do VTOS
- Odtržení od reality všedního dne
- Že mě policie odstraní
- Z dluhů, ztráta kontaktu a let venku.
- Abych se vrátil k rodině....
- Ze života, bude těžké zařadit se! 14,5 roku je šíleně dlouhá doba.
- Z ničeho
- Ze všeho – rodina, práce atd.
- Z ničeho
- Najít si zaměstnání

- Budu se vracet, když mi bude 54 let, tak mám největší obavy ze své vlastní budoucnosti a o věcech, které patří k osobnímu životu ve společnosti.
- Z dluhů, které ve věznici mám možná zplatit a venku jsou po Vás vymáhány.
- Že mě situace donutí utíkat od problémů a hledat útěchu v drogách. Bude těžké se začlenit do společnosti, protože po tak dlouhé době tady mám zafixováno s každým bojovat, protože vězni jsou svině.
- Pocity před propuštěním a po něm je těžké popsat. Já se bojím toho jak mě přijme mé okolí. Budu mít třeba do půl roku práci? Dokážu si normálně popovídat bez kriminálního žargonu? Vrátím se někdy do VTOS (výkon trestu)
- Z něčeho!
- Začlenění se zpátky do společnosti, získání odpovídajícího zaměstnání
- Obavy jsou s toho že po deseti letech nevíte jak co funguje, přemýšlíte jak to je jít po ulici ale nenacházíte odpověď. Obavy jako takové nemám sůpíše hodně přemýšlím jak vše bude.
- Hlavně stoho abych sehnal práci.
- Že v tomto komunistickém státě bude stále více blbců než dosud.
- Nejhorší pro propuštěné sou vždy začátky, ubytování a finance na stravu atd. Věčinu tento problém vrati zpět do basy. Pokud ale máte podporu rodiny, hlavně otázky bydlení, není se čeho bát, to je můj případ.
- Z nalezení bydlení a práce.
- Z kontaktu z lidmi
- Z buzerování a nedůvěry
- Práce a peníze a ubytování
- Návrat k rodině
- Z ničeho
- Začlenění do normálního života. Stím souvisí si obstarat práci, která vás uživí a člověk tím pádem nebude páchat trestnou činnost. Také mám obavy že mi opět na úřa-

dech (sociální) budou házet klacky pod nohy a dávat mi najevo, že jsem byl ve V.T.
Už jednou jsem tím procházel a nerad bych to opět zažíval. Nashledanou!

- Z ničeho!
- Zařazení se do společnosti
- Jak to venku na svobodě vypadá. Jinak z ničeho.
- Vrátím se k otázce číslo 12. Z toho vyplývá, že jedna z největších obav je ta, že jsem nyní ve výkonu trestu, společnost mne odmítne a já se opět vrátím zpět.
- Ze stáří a špatného zdravotního stavu
- Začlenění do společnosti/Nenalezení práce/ze společnosti/Ztráta důvěry rodičů a okolí/
- Jak mě přijme okolí, sehnání práce, zapojit se znovu do života po takové době když tu s vámi nikdo nic nedělá!
- Z negativních postojů sousedů.
- Jak mne přijmou děti.
- pracovní zařazení, zrychleného životního stylu, navazování přátelství
- Bojím se, že člověk ve vězení zůstává na místě zatímco život na svobodě běží dál. Bojím se, že budu sám.
- Zařazením do společnosti
- Budu muset pracovat a někde bydlet

PŘÍLOHA P IV: DOPISY ODSOUZENÉHO VE VÝKONU TRESTU ODNĚTÍ SVOBODY

Ahoj Texaco,
jmenuji se Martin, je mi 33 let a sedím již pátým rokem.
Zaujala jsi mě svým dotazníkem a nabízím Ti dlouhodobější
spolupráci ohledně podobné tematiky a zejména, pokud by ses snad
v budoucnu chtěla mrknout „pod pokličku“ i po stránce psychiky
místních lidí. Tedy včetně svých kolegů.
Tvůj záměr je široký a při opravdovém zájmu by bylo fajn
„vstoupit“ do klubíčka.
Obecnosti a průměra všude nacházíme dost, co Ty na to?
Česká republika používá jeden z možných systémů pro společnost.
Vězeňství v ČR není podle mne žádná srdcová záležitost ale
„pojďme se napravovat“. Pro mě trochu bohužel. Ztrácí se tu
tak i vitální podpora člověka.
Jasně, že můžeme se svými minuciózními body pohybovat sama,
ale to není cesta pro každého, jak jsem tady mohl pochopit.
Nevím, jak Tvůj názor, ale nějak mi v těch posledních deseti
a možná více letech přijde, že tady se rozvíjí taková papí-
rová republika bez skutečného zájmu o člověka. Papír
a papír a papír a další ho ke schválení a podpisu a je-
ště jednou a znovu a všichni řada faktů provádějí papír-
jeme a ani nevidíme a nestihneme vidět, jak si náš
pán a dámy „zeshora“ pěkně „motají“.
Přemýšlím do vězeňství třeba taková „klaustrum“? Myslíš,
že je ten člověk alespoň čtl nebo dokonce o ní přemýšlel?
Nemyslím jen totální klaustrum ve formě H-System, Union
Banka, Chvalovský a pod. Také při ní nikoho (stůra) nezajímalo zda
jen pouští postavíčky z řádu lidí nebo „zvířátek“.
Taková amnestie spolu s dalšími ujednáními pana Klause by mohla
být jen další ukázkou o co tomu pánu šlo? Byly to snad opravdu
jen představení mocnářství, nashívaní majetků a neružem o člově-
ka střední a nižší vrstvy?
V České rep. vidím pak probíhající serial amerického remaku

nabízející hamburgery, občasná kriminální seriály v čase programů televize lobby za co největší spotřebu alkoholu (jen ne marihuany nikdy může být prospěšná a ještě bychom vytvořili mléčné pijáčky jako kyjatabaku. Také ke vzroste jak se patří a o manipulaci lidí prostřednictvím médií už si hrájeme i divadelní hry.

Vidím Terko ale i jiný obrázek. Skupinky fan free lidíček podporují své zájmy. Zájmy, kterými neubližují ostatním, právě naopak. Skupinky lidíček které spojují energii úsměv hravost komunikace zájem o druhého. Zde se mi ^{zdá} je víc a víc a jednou budou stát i za změnou systému, rád věřím.

Potom, tady můžeš být částečně šťastná, když nerozponmeš věřit v člověka a uvidíš že když mu ukážeš podporu jeho lepší stránce on se pomalu je schopný rozsvítit.

Na tomto světě jsme chvilku, tak proč nabyt šťastný z každého dne a jeho změn a paradoxů ^{úč-}?

Měj se krásně,

PS: Adresa mého přechodného domova zní:

P52: Odpovědi na tvé otázky (you think we can write everything in true.?)

1) 34, 2) stě. smatur. (vážku na pedálu jsem jen pěkně provítil...) 3) 11-15 4) 50 5) sometimes

later in the letters 6) doposud ne (rozp. ano 8) ... 9) ano 10) 1x týdně s mamkou 11) spíše ano

12) rozhodně bych nechtěl 13) rozhod. ano 14) spíše ano 15) spíše ano 16) rozhod. ano 17) rozhod. ano 18) spíše ano

19) spíše ano 20) spíše ano 21) rozhod. ano (pokud budou vědět) 22) s kým? Tak ano 17/na

23) ano (a tu výplatu bych si přál vidět i já) 24) z lidí se neumí dožít ještě souč. pokud se dozví že jsem byl tady, z lidí co uvěří, že se můžeš pokud o to stojíš, změnit

Alhoj Teresa,

posílám Ti několik myšlenkových pochodů, které Ti možná přispějí k představení si zhruba stovacetčlenné skupinky prvotřetáných v ostravě v místní věznicí.

Předem se omlouvám za některé výrazy, ale jinak bych Tě do místní atmosféry jen těžko mohl uvést:

1) Co se to teď děje? Zátýka z politiky, státní zaměstnanci na vyšších místech, teď taky ta káva se soudci a advokáty... To tu dlouho nebylo, ne?

Ne že chvali se fakt hodně. Já taky a proto jsem tady. Možná taky pochopí, že nemá smysl tak „blbnout“, aby jsme pak tak dlouho „seděli“.

Každopádně musí mít ta Bradáčová odvahu. Správná ženská, podpořil bych jí...

2) Co se to venku dopř. děje? Ta Bradáčová se už pos... ne?

Slušels to, spálili další soudce a advokáty! Zase někdo nedrží hubu.

Ta Bradáčová je ale pořádná pi...

O co jí jako doprdele jde? S. myslí, že je nesmítebná, ne? ...

3) A jste v prdeli soudci! Kvůli vám jsem tady. Vy budete dávat lidi za katy na tak dlouho, rovná vy...

Teď tady budete smrdět se mnou, žít to pos... žrádlo a spráchovat se v teplý vodi jen jednou týdně. To vám přeju!

4) Hej, pas nález posunej soudce a advokáty. Budou mít aspoň prachy. Bude tabák a káva. Hlavně, ať je stráž sem...

5) Je mi to jedno...

Dobro jiné a jiné situace a naklady na ně dle uvedeního.

Jsem sice ve Valdicích, ale můžes tu potkat i lidi slušní, kterým třeba něco došlo nebo sami na sobě pracují, na své chybě v hlavě. Studují, sportují, zajímají se o literaturu, jazyky, náhledy dějiny, filosofie nebo psychologii.

Mamů možná sledovat americká TV, fra' tu NOAA, ČT24

Prima, dokumentová Prima 2004.

Téma resocializace? Vychovatel má na sebe několikrát navýšený počet lidí, je rasypaný papírováním, vede kroužky, odpovídá na všemožné otázky typu uvedených myšlenek na začátku dopisu. Času na rozlišování mezi odsouzenými mi opravdu moc nezbyvá. Stání nejen vyřek se zastávat lidí také jako jsem to dělal dříve, žvůtku nauče. Ale v případě vychovatelů je /om burg' prostě jen fakt. Velmi myslím záleží na rozlišování. Mezi lidmi. Škatulkovat je tak jednoduché. Ale jsou lidé, kteří se mění.

Prerov: oblouvám se za zpoždění s dopisem, psala mi meritiv mozo mamka a jeden klukina začínající se o filosofii měl nějaké otázky. K tomu naše také vyřekná práce, se které na alimenty dítěti nepostře skoro nic a tedy si při místních cenách v kantýně slušněji stravn na měsíc rozhodně rukopis... Tak nám ještě zbyvá valdický knedlík!

Přeji Ti hezké dny s úsměvem na tváři;

PS: Třím si, co je nevíce pořádkována práni v bábku?

PS2: Jestli se venku v autobusech používají papírové jednorázky?
... asi tak na tom jsem!

~~PS3: Stání nauku, se několika letech to vypadá,~~
to mi povolí kroužek jógy. Psychice kluk, by mohl pomoci, tedy ať se jí přestavou smát tak jako já dříve!

26.3.2013

Ahoj Terko,

díky za dopisi zjednotku, stal se z ní nevidaný exemplář k nakouknutí.

O Jirkovi Vájinovi se přes dopisy mluvit nedá.

Z ujakumného šetření Ti vychází, že moc odsouze-
ných nepracuje. V tomto případě máš mluvit

i o jiných věznicích než [redacted] když Ti
řeknu, že bohužel jako u nás venku (turdí mediáci),
máme velice omezenou nabídku práce. Zkrátka

není a na pracovní peria je přešlak. Budeš
se možná smát, ale když tu máš vyhlídku na jen
trochu lépe placenou práci (4.500,- Kč a víc), tak o tom
raději nikde nemluvi. Sotilo mi dojít k umělému

"šopu" a jeden dva muckovské tahy" postačí, aby
dotyčný nebyl přijat na očekávané místo... Da

podobně muckovské více či méně agresivní či
psychicky raně věné hvátky si časem vykneš
a buď si pouze vykneš a budeš jen kupě, ustra-
šeně či malátě přiklínit nebo svou roli mítěš

popnout jak v agresivním tak například
také v hravém stylu. Poslední je mi nejbližší,
ale nejraději bych byl už mimo podobné
hry. Pokud si nedáváš pozor a neustále

se na to neupozorňuješ, vlezou Ti pak podobné
"hry" pod kůži a Ty se tak začneš obyčejně
chovat. Každý den si tak měším svačím

připomínat život a lidi venku. Možnost "vstřebání
věcného chování" je ohromně silná, ani bys nevě-
děla, kolik kluků podlehne a pak už se z toho kola

jde jen těžko ven. Skláním o možnosti naučení se
psychického i agresivního "rozbití" druhých ato
na volice "kvalitní" úrovni... Půjč od podobných
komiksů...

Tabák co je nejvíce řádané v balku? Možná nějaká
potraviny, pivoš? ...

..Věru, alespoň tady ve [redacted] poznali ještě
venku nemalý počet druhé drogy... Od perutiny,
přes trávu, kofes či alkohol...

Mohl by se tu pokoušet své závislosti „skuknout
ze shoka“, popřemýšlet o nich nebo dokonce s nimi
pracovat. Jen se tedy zabírává do totální
závislosti jiné, například na tabáku. A jako
sila, Terko, co věru jsou ochotní pro malou
špetku tabáku udělat...

V balku tedy nejvíce frčí tabák a káva. S
kávou je to to samé...

Uděl jsem již nemalo lidí, co už se pak zdaleka
nemohou chovat dál jako lidi... kvůli své závis-
losti.

Je to těžké. Každý nedostal od Ježíška god stvo-
meák super mamu s tátou, kteří ještě navíc
dokážou si nabídnout fojn start do života. A mož-
ná, jejich rodiče a jejich rodiče tu šanci také
neměli... Ale to už jsme skoro a „myslu života“
a ten je určite nezahámí, kór když kolem
sebe vidim umírat i ty nejmenší děti...

Vim, že me rozumí, ale život mám teď moc
rád a věřim, že mi to vydrží a třeba tím dokážu
„nakazit“ i pár lidiček navíc :-)

Souhlasím v kontygně opravdu levný není. Zdaleka
se nejedná o slevové aka fixung Kaufland.

Práce tu je málo placená. Za měsíc zumážeš vydělat
od tří do čtyř a půl tisíce korun. Nic už jsou výjimky.
Z této částky platiš daně, vězeňské náklady, uměle
nadnesené náklady za advokáta (buď svého či Tobe
přiděleného dle „ex ofo“), jiné pohledávky z své kreativní

činnosti, dimenzy naděti, různé druhy exekucí a potom se ti dostává, myslím nyní, okolo 19% čistě pracovní mzdy na měsíční předvážená nákupy.

Zdaleka každý se k práci nedostane.

Přičemž pracovní nasazení je tu rozhodně vyšší než pracovní tempo venku, kde jsem někdy ba firmami sám také prošel.

Je to bohužel demotivující pro kluky, kteří moc nebo vůbec nepracovali a když si jen upravit nároky, že to za to nestojí. Jsou pro ně jiné možnosti, jak zahnat "love", jak se tu občas generům říká...

Já v současnosti dělám na nejhůře placení práci.

Ale většinou si tu dokáži vydělat. Ovšem v dřívějších letech po absorbování ~~malé~~ množství kovu pro dodání a rozhození energie, jak tomu bylo uvolení říka jí. Ale já nesplňuji nejspíše průměrnou úroveň větrů, já nikdy venku nemusel pracovat manuálně, pouze pro radost na chalupě jsem štipal dříví a to mě bavilo.

Každopádně moje nejlépe práce zahrnuje (a teď zpozorní, jo): vezmeš kus malé části kovu a ten pavlečes gumou. Poté uložíš do jednoho otvoru kovu šroubek (můžeš umístit) a začneš pracovat na druhé části kovu kde na jednu stranu nasadíš umělechmotné části . Poté opět, tuto nastavenou druhou část pavlečes gumou a obě části přišroubujes k sobě. Zkontrolujes (provádíš asi 2% větrů) kvalitu a po deseti kouscích uhažujes do připravených igelitových sáčků. Poté do krabice napsat svůj kód.

Nestěžuji si a rozhodně se nevyšmívám, ale plat

(4)

Je více než hrozný, když za dvacet korun si můžeš koupit pouze dva banány nebo za sedmáct korun mattonku, přičemž věda je ty velmi tvrdá. Ale pitná, nestěžuj si!

Ptáš se, na co nejvíce se těším, až budu na svobodě? Na tu svobodu, Terko. Že uděláš dvacet kroků a stále pokračuješ dál, protože ti v cestě nestojí žádný kátr. Navíc, že v zímě nosím šálu a nemusím si ji kvůli počítaři prověřit sundat. Na přírodu, kterou tady zkrátka mám takových let.

Tasní, že pokud bude možnost tak také na chvilku s internetem a fajm hudbu, kterou mám také rád.

Mimochodem, co hudba a ty? Kláče spolu májalej vztah a jaký?

Mám rád lidi, Terko a moc děti a těším se na tu vaši hravost, kterou tady takle ztrácíš, až ti to někdy opravdu mrazí.

Snažím se připravovat na všechno možné prostřední venku, ale doteď šance, vy tam venku?

Díš co, já v životě vše ztratil, jiným ublížil a nyní znovu se cítím plný síly, dokonce více než kdysi předtím. Chci tím říci, že nechtím již co skrývat a tak se ti trochu předstáním, vycházka přeci již skončila a Stevena Seagala či Kobru ti si snad můžu nechat ujit.

Ale napřed jednu otázku, můžu? Dobrá, vím, že už jsem sezeptal na hudbu.

Jake profesi se chceš věnovat po škole a musí být tuž budoucí život pouze v České republice? A zít zidy paní čest about me, zkusím

se kamaráditi s angličtinou a zatím to jde "stýha".
Risknu to je umíš a pokud můžeš mi spravit
můj pokus e a j, budu rád. Pokud najdeš
čaroví:

Something about me

"Hello, how are you"?

"My name is Martin and I am thirtythree years old.

When I was a small child, I watched the big football stars on TV. "I will play on TV too" I said and my mum laughed. I kicked the ball every day. I kicked it at the kindergarten, the elementary school, the secondary school and for a while at the university, too. But one by one...

My father was a drunkard (čizlala?), but I lived through the childhood. He bought the football shoe and the balls at least. My mum had the biggest heart. She lives her life only for the children. She and the child are only one person, really.

I passed the school very easily and I didn't need to learn. It's true, at the secondary school I repeated the first class... I fell in love and I always played football, too. The school wasn't the most important for me. In a time we separated with my first girlfriend and I changed to football, tennis, swimming and the school every day. I past the examination very good and they avowed me for the one of the best students of the German language in the Czech republic. "A very solid, good student, they said. Then I past the state examination from the German and I started the university. I liked sport very much and German was no problem for me, so I chose the pedagogy faculty.

In this time I already drank alcohol and not few for a young man. My parents separated, when I was thirteen. My father drunk very much and was aggressive sometimes.

So I liked sport ~~very much~~ and German (it's a pity, there serves no German or Austrian ones time here i). At the university, it was everything ok. Football, swimming, fitness centrum, good friend, music. The first month I had no problems at school. But while the others were preparing for psychology or biology,

I was enjoying the enchanting beautys of Liberec. The mountain Jested, the nature around the city, but the centre and the local atmosphere too. We found with the friends some little place and we talked about the immortality. The best with an open bottle of wine. And I am not talking about the night parties and student pubs. But nothing lasts forever.

At school I was worse and worse. One day I was meeting my friend, who was offering me a job in a security agency. He was exciting for me... but it took only one year, I drunk more and more, I was not able to have some longer relationship. I experienced the life trouble...

In several month I found a new job by an insurance company. My German was my advantage. I worked like a loss adjuster by the road accidents in the German speaking countries. I was happy.

I improved my German and I had many new friends from the Europe.

Můžu pokračovat, pokud máš zájem. Opravdu nemám záj co skryvat, naopak rád bych mými v životě spíše nabízel. Ale o tom tedy možná přičte. Také se něco sedím. Pokud někdeš o podobných věcech slyšet reality místo co nejzajímavější spina- nosti a well-beingu a také bych rád nepravd, které o nás a na- šich přepedech žijí media. Udělat z nás by nejchovnější bez jakékoli šance na změnu lidí, vždyť se na ně podívejte a ještě by něco chtěli...

Chci jen dál se pokusit být objektivní, ještě objektivní být vůbec he :-)

Březi ti krásný den, snad také už trochu jarní :-),

PS: Řekl tu nějaký basel. Nemoci jako chřipka a namýšlené pokusy ve věrání bych nepředal ani nejzajímavějšímu nepříteli :-)